

VÄESTÖN MUUTOSTEN KOHTAAMINEN

KÄSIKIRJA POHJOISMAIDEN
KUNTA- JA ALUEVIRANOMAISILLE

2012

NORDREGIO
Nordic Centre for Spatial Development

VÄESTÖN MUUTOSTEN KOHTAAMINEN

KÄSIKIRJA POHJOISMAIDEN
KUNTA- JA ALUEVIRANOMAISILLE

2012

NORDREGIO
Nordic Centre for Spatial Development

Väestönmuutosten kohtaaminen
Käsikirja Pohjoismaiden kunta- ja alueviranomaisille

2012

Verkkosivusto: www.nordregio.se/handbook

Nordregio Report 2012:5

ISBN 978-91-89332-97-3

ISSN 1403-2503

© Nordregio 2012

First edition (June 2012)

Teksti: Lisa Hörnström, Klaus Georg Hansen ja Johanna Roto

Kartat: Johanna Roto

Graafinen suunnittelu: Agnes Stenqvist Design

Taitto: Paladinodesign

Nordregio

Box 1658

111 86 Stockholm

Sweden

nordregio@nordregio.se

www.nordregio.se

www.norden.se

Valokuvat: Per Arnesen (ILG) 37, Ane Cecilie Blichfeldt (Nor) 22, Erik Christensen 80, Melker Dahlstrand (IS) 9, Tuukka Ervasti (IS) 60, Magnus Fröderberg (Nor) 25, 40, 55, 57, 70, 74, Lena Granefelt (IS) 34, Ulf Huett Nilsson (IS) 12, Johannes Jansson (Nor) 26, 50, 68, Niclas Jessen (VD) 29, Martin Dam Kristensen (VA) 7, Rasmus Ole Rasmussen 1, Karin Beate Nøsterud (Nor) 10, 63, Ragnar Th. Sigursson (AI) 45, Elina Sirparanta (VF) 59, Helena Wahlman (IS) 13, Kim Wyon (VD) 6, 72, Eivind Sætre (Nor) 39, Maria Emitslöf (IS) 48, Anders Hede (VD) 67. AI = Arctic Images / ILG = I Love Greenland / IS = Imagebank Sweden / Nor = Pohjoismainen ministerineuvosto / VA = VisitAarhus / VD = VisitDenmark / VF = VisitFinland

Pohjoismaisen yhteistyön

piiriin kuuluvat Tanska, Suomi, Islanti, Norja ja Ruotsi sekä Färsaarten, Grönlannin ja Ahvenanmaan autonomiset alueet.

Pohjoismaiden neuvosto

on Pohjoismaiden kansallisten parlamenttien ja hallitusten välinen yhteistyöfoorumi. Neuvostossa on 87 jäsentä, jotka on valittu jäsenmaiden kansallisista parlamenteista. Pohjoismaiden neuvosto tekee poliittisia aloitteita ja tarkkailee yhteistyötä Pohjoismaiden välillä. Perustettu vuonna 1952.

Pohjoismaiden ministerineuvosto

on Pohjoismaiden hallitusten välinen yhteistyöfoorumi. Pohjoismaiden ministerineuvosto on pohjoismainen yhteistyöelin. Pääministereillä on päävastuu yhteistyöstä. Pohjoismaiset yhteistyöministerit vastaavat toimintojen koordinoimisesta yhdessä Pohjoismaisen yhteistyökomitean ja erityisalojen ministerien kanssa. Perustettu vuonna 1971.

Nordregio – Nordic Centre for Spatial Development on Pohjoismainen aluekehityksen keskus,

jonka alaan kuuluvat muun muassa aluesuunnittelu ja aluepolitiikka. Nordregio seuraa ja analysoi aluekehitystä Pohjoismaissa ja Euroopassa. Nordregio perustettiin vuonna 1997 Pohjoismaisen ministerineuvoston aloitteesta.

SISÄLLYS

ALKUSANAT	7
JOHDANTO.....	8
o.1 Ohjeet käsikirjan käyttöön ja esimerkkien hakuun	8
o.2 Esimerkkien käyttö suunnitteluprosessissa	9
Osa 1: DEMOGRAFINEN PROFIILI.....	11
1.1 Peruselementit	12
1.2 Monimutkainen todellisuus	12
1.3 Demografisen profilin luominen.....	13
1.4 Vaihe 1: Miten kattava demografinen haavoittuvuus on?.....	14
1.5 Vaihe 2: ”Mitkä ovat demografisen rakenteen ominaispiirteet?”	16
1.6 Vaihe 3: ”Missä demografiset muutokset tapahtuvat?”	18
1.7 Vaihe 4: ”Ketkä muuttavat demografista tilannetta?”.....	20
1.8 Käsikirjan ensimmäisen osan karttojen käyttö	22
Osa 2: TEEMA.....	23
2.1 Terveyspalvelut.....	24
2.2 Julkiset palvelut ja sosiaaliturva	27
2.3 Infrastruktuuri ja joukkoliikenne	30
2.4 Työmarkkinat	32
2.5 Elinkeinoelämä.....	37
2.6 Koulutus	42
2.7 Kaupalliset palvelut	44
2.8 Yrittäjyys	44
2.9 Alueellinen ja paikallinen kehitys.....	47
2.10 Asuntojen saatavuus	51
Osa 3: MENETELMÄ	53
3.1 Kansalaisten osallistaminen	54
3.2 Yhteistyö.....	56
3.3 Hallinnollisen rakenteen muutokset	66
3.4 Julkinen sääntely	68
3.5 Ennusteet.....	69
3.6 Vetovoimaisuus	69
3.7 Tukitoimet työntekijöille ja yrittäjille.....	73

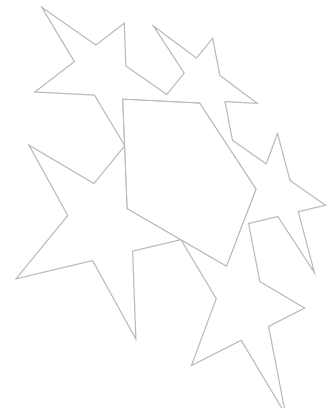
Liite 1: COLLECTION OF EXAMPLES (ESIMERKKIKOKOELMA)

Liite 2: TECHNICAL NOTES FOR MAPS AND DATA (TEKNINEN KUVAUS KARTOISTA JA DEMOGRAFISISTA TIEDOISTA)

Kotisivu: www.nordregio.se/handbook

Alkusanat

VUONNA 2011 POHJOISMAINEN aluekehityksen keskus Nordregio sai Pohjoismaisen ministerineuvoston alaisuudessa toimivalta Aluepolitiikan virkamieskomitealta (EK-R) tehtäväksi laatia demografisen käsikirjan.

Työ aloitettiin luomalla väestörakenteellisesta tilanteesta yleiskuva. Tätä tarkoitusta varten Nordregio laati Demography in the Nordic countries – A synthesis report -synteesiraportin (WP 2011:9). Sen jälkeen kehitettiin käsikirjan konsepti. Prosessi on ollut innovatiivinen. Elokuussa 2011 Nordregio käynnisti prosessin järjestämällä työpajan Pohjoismaiden demografisista haasteista. Nordregio seurasi työpajan tuloksia tiiviissä yhteistyössä viiteryhmän kanssa. Viiteryhmä luotiin erikseen demografisen käsikirjan laatimista varten. Viiteryhmän tuella Nordregio kehitti käsikirjan konseptin. Käsikirjan ensimmäinen luonnos esitettiin ja siitä keskusteltiin keväällä 2012 neljässä alueellisessa työpajassa Norjassa, Ruotsissa, Tanskassa ja Suomessa. Lopullinen versio käsikirjasta julkaistiin kesällä 2012.

Nordregiolle käsikirjan laatimistyö on ollut tervetullut mahdollisuus kehittää uusia tapoja pohjoismaisen osaamisen koordinoimiseksi ja jakamiseksi osaluueilla, jotka liittyvät demografisiin muutoksiin ja niiden mukanaan tuomiin haasteisiin.

Lisa Hörnström ja Klaus Georg Hansen ovat johtaneet työtä tiiviissä yhteistyössä Johanna Roton, Ole Damsgaardin, Rasmus Ole Rasmussenin, Liisa Perjon, Haukur Claessenin ja Isabelle Monellin kanssa. Käsikirjan suomenkielisen version koostamisessa tukea on saatu myös DEMO-verkostolta. Pohjoismaisella viiteryhmällä on ollut tärkeä merkitys käsikirjan toteuttamisessa. Viiteryhmän jäseniä olivat Ingvill Dahl (Distrikssenteret, Norja), Tore Vabø (Kommunal- og regionaldepartementet, Norja), Petra Stenfors (Työ- ja elinkeinoministeriö, Suomi), Sverker Lindblad ja Maud Schön (Näringsdepartementet, Ruotsi), Fredrik Gunnarsson (Sveriges Kommuner och Landsting), Casper H. Borchmann (Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Tanska), Helle Eckeröth (Kommunenenes landsforening, Tanska), Sigurður Árnason (Byggðastofnun, Islanti), Hilmar Høgenni (Innlendismálaráðið, Färssaaret), Kenth Häggblom (Ålands statistik- och utredningsbyrå, Ahvenanmaa) ja Pia Rosenqvist (Nordens Valfärdscenter).

Nordregio on lisäksi käynyt tiivistä vuoropuhelua EK-R:n jäsenten kanssa varmistukseen sen, että sovellettu käsikirjakonsepti vastaa EK-R:n odotuksia.

Demografisessa käsikirjassa kutsutaan Suomea, Ruotsia, Tanskaa, Norjaa ja Islantia yhdessä Färssaarten ja Grönlannin sekä Ahvenanmaan autonomisen itsehallintoalueen kanssa yksinkertaisuuden vuoksi Pohjoismaiksi.

Ole Damsgaard
Johtaja, Nordregio
Tukholma, kesäkuu 2012

Hallgeir Aalbu
Puheenjohtaja, EK-R
Oslo, kesäkuu 2012

Johdanto

DEMOGRAFISEN käsikirjan tarkoituksena on esittää vertaileva näkökulma toimiin, joihin Pohjoismaissa on ryhdytty väestökehityksen haasteisiin vastaamiseksi. Vertailevalla lähestymistavalla halutaan auttaa paikallisia ja alueellisia virkamiehiä luomaan yleiskuva ja ottamaan soveltuvin osin esimerkkiä ratkaisuihin ja aloitteista, joita muissa Pohjoismaissa on tehty.

Pohjoismaissa monet paikalliset ja alueelliset viranomaiset etsivät aktiivisesti tapoja vastata väestökehityksen haasteisiin, kuten väestön ikääntymiseen tai lähtömuuttoon. Lisäksi nämä haasteet pyritään kääntämään mahdollisuuksiksi. Koska olosuhteet eri pohjoismaisilla alueilla ovat samankaltaiset, ideoiden vaihto, esimerkit ja aloitteet voivat toimia tärkeänä tiedon ja inspiraation lähteenä suunnittelijoille.

Käsikirja antaa työkalut demografisen profiilin tunnistamiseen ja analysoimiseen kunnissa ja alueilla. Käsikirjassa on esitetty esimerkkejä käynnissä olevista projekteista ja sovelletuista strategioista.

Näiden toimien ja strategioiden tavoitteena on väestörakenteellisen tilanteen muuttaminen esimerkiksi siten, että alueelle muuttoa edistetään ja ikärakennetta ja sukupuolijakaumaa pyritään tasoittamaan.

Käsikirjan pääasiallinen kohderyhmä ovat paikalliset ja aluetason virkamiehet Pohjoismaissa. Eri hallinnonaloista käsikirjan sisältö on suunnattu erityisesti virkamiehille, jotka vastaavat hyvinvointi-, sosiaali- ja koulutuspalvelujen sekä aluekehityspolitiikan strategisesta ja käytännön suunnittelusta.

Käsikirjassa on otettu huomioon Pohjoismaiden väliset yhtäläisyydet ja eroavaisuudet. Demografisia eroavuuksia ja yhtäläisyyksiä voidaan tarkastella sekä kunkin maan eri osien välillä että eri maiden välillä. Pohjoismaiden välillä on suuria eroavuuksia ja yhtäläisyyksiä myös hallinnollisissa käytännöissä suunnittelun ja vastuunjaon osalta.

Eroavuuksia ja yhtäläisyyksiä voidaan tarkastella myös ajallisesta näkökulmasta. Monessa suhteessa alueiden väliset erot selittyvät ikärakenteen eroilla. Kaikkiin Pohjoismaihin ovat kuitenkin vaikuttaneet samat maailmanlaajuiset trendit ja kriisit, kuten kaupungistuminen ja vuoden 2008 rahoituskriisi.

Monet yhtäläisyydet ja eroavaisuudet näkyvät käsikirjassa esitellyissä esimerkeissä. Jotta demografisen käsikirjan esimerkeistä saa parhaan mahdollisen hyö-

dyn, tarvitaan käytännön ohjeita. Ohjeissa on keskitetty seuraavaan kolmeen asiaan:

- Käsikirjan käyttö
- Sopivan esimerkin löytäminen
- Esimerkkien käyttö suunnitteluprosessissa

0.1 Ohjeet käsikirjan käyttöön ja esimerkkien hakuun

Käsikirjan ytimenä on noin 150 esimerkkiä siitä, miten viranomaiset ovat paikallis-, alue- ja kansallisella tasolla pyrkineet vaikuttamaan demografiseen kehitykseen. Käsikirjassa esimerkit kuvataan lyhyesti. Tarkemmat kuvaukset on esitetty englanniksi liitteessä 1.

Ainoa kriteeri käsikirjaan valituille esimerkeille on ollut se, että ne liittyvät jollakin tavalla väestökehityksen eri osa-alueisiin (esimerkiksi väestömäärän muutoksiin) yhdessä tai useassa Pohjoismaassa. Ne liittyvät väestön rakenteen tai määrän muutokseen. Käsikirjaan on valittu sekä yksityisen että julkisen sektorin esimerkkejä. Esimerkit edustavat onnistuneita ja vähemmän onnistuneita hankkeita. Olipa lopputulos mikä tahansa, esimerkeistä on kuitenkin aina opittavaa.

Kaikki esimerkit on luokiteltu. Niistä on aina ilmoitettu seuraavat neljä tunnistetta: maantieteellinen sijainti, teema, menetelmä ja toteutusmaa. Kaikki esimerkit ovat löydettävissä kunkin tunnisteen mukaan. Tämän lisäksi esimerkki voi kuulua useampaan teemaan tai menetelmään, jolloin se on esitelty kunkin teeman tai menetelmän yhteydessä.

Maantieteellinen sijainti: Kaikki esimerkit on luokiteltu sen mukaan, missä kunnassa, alueella tai maassa ne toteutetaan. Esimerkkien haun tueksi käsikirjan kotisivulla (www.nordregio.se/handbook) on interaktiivinen kartta josta esimerkkejä voi etsiä alueen nimen tai sijainnin perusteella. Myös käsikirjan neljä muuta karttaa ovat interaktiivisessa muodossa.

Teema: Esimerkit on jaoteltu teemoittain. sen perusteella, minkä tyyppisiin väestöllisiin haasteisiin ne vastaavat.

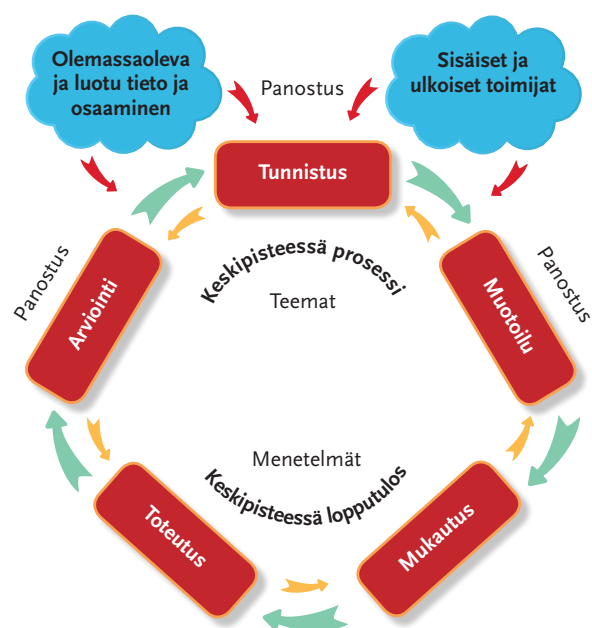
Menetelmä: Esimerkit on luokiteltu sen mukaan, millä menetelmällä ne on toteutettu.

Toteutusmaa: Esimerkit on luokiteltu niiden toteutusmaan perusteella. Liitteessä 1 on esitetty tarkemmat kuvaukset kaikista esimerkeistä sekä linkit verkkosivuille, joista löytää lisätietoa. Esimerkit on luokiteltu käyttämällä maatunnusta ja numeroa, jotka muodostavat yhdessä tunnuskoodin. Tunnuskoodi sisältyy aina esimerkin tietoihin käsikirjan kaikissa osissa. Koodijärjestelmän ansiosta mahdollisuudet laajentaa käsikirjaa uusilla esimerkeillä demografisten haasteiden kohtaamisesta ovat rajattomat. Monikansalliset hankkeet on esitetty omassa luokassaan.

0.2 Esimerkkien käyttö suunnittelu- prosessissa

Demografisessa käsikirjassa on luokiteltu suuri määrä esimerkkejä väestökehityksen haasteisiin vastaavista hankkeista, joita paikallis- ja aluetason viranomaiset voivat käyttää apuvälineinä suunnitteluprosessien aikana. On kuitenkin tärkeää määrittellä, mitä suunnitteluprosessilla käsikirjassa tarkoitetaan. Käsikirjassa sovellettu suunnitteluprosessin malli on esitetty kuvassa 1.

Mallissa on viisi ruutua, jotka esittävät suunnitteluprosessin perusvaiheita (arviointi, tunnistus, muotoilu, mukautus ja toteutus). Kuvan vihreät nuolet kuvastavat suunnitteluprosessin etenemissuuntaa. Pienet oranssit nuolet puolestaan ilmaisevat prosessin aiheiden välistä vuorovaikutusta, jota hyvin usein tapahtuu.

Kuva 1: Suunnitteluprosessin malli.

Suunnitteluprosessi on aina osa laajempaa kontekstia. Ulkoiset tekijät, kuten osaaminen ja erilaiset toimijat, vaikuttavat suunnitteluprosessiin ja niiden vaikutus ulottuu koko prosessiin. Ulkoisten tekijöiden vaikutus voi kuitenkin ilmetä eri tavoin sen mukaan, missä vaiheessa prosessia ne tulevat mukaan.

Suunnitteluprosessin havainnollistamiseksi kuvan 1 mallissa esitetyt neljä elementtiä selitetään tarkemmin.

Olemassa oleva tieto ja osaaminen

On tärkeää kyetä hyödyntämään jo olemassaolevaa tietoa ja osaamista suunnitteluprosessissa. Olemassa oleva osaamiseen voidaan laskea kuuluvaksi myös esimerkiksi lainsäädäntö tai yleinen hallintoperinne. On tärkeää muistaa, että suunnitteluprosessia ohjaavat määräykset ja perinteet poikkeavat toisistaan eri Pohjoismaissa.

Luotu osaaminen

Esimerkiksi paikallisen tiedon hyödyntäminen, vaikkapa asukkaille tai paikallisille yrityksille suunnattujen kyselytutkimusten muodossa, voi tuoda suunnitteluprosessiin uutta tietoa jo ennen varsinaisten strategioiden laatimista. Myös arviointivaiheessa ulkoiset toimijat voivat tuoda suunnitteluun uutta osaamista (kts. kuva 1).

Sisäiset toimijat

Suunnitteluprosessiin suoraan osallistuvien suunnit-

telijoiden ja päättäjien ideat, arvot ja etiikka vaikuttavat prosessiin. Heidän panoksensa on keskeisen tärkeä koko suunnitteluprosessin näkökulmasta.

Ulkoiset toimijat

Elinkeinoelämän, sidosryhmien, paikallisten asukkaiden ja muiden osapuolien edustajat ovat esimerkkejä ulkoisista toimijoista. He voivat vaikuttaa suunnitteluprosessiin monin eri tavoin.

Suunnitteluprosessia sinällään ei käsitellä tässä tarkemmin. Joitakin huomautuksia suunnitteluprosessin ja demografisessa käsikirjassa esitettyjen esimerkkien välisestä yhteydestä on kuitenkin paikallaan esittää.

Käsikirjassa esitetyt esimerkit ovat projekteja ja hankkeita, jotka on käynnistetty vastauksena demografisiin haasteisiin. Esimerkkikokoelman tarkoituksena on toimia välineenä, jota käyttämällä lukija voi hyödyntää osaamisen ja kokemukset eri Pohjoismaissa. Valitut esimerkit edustavat sekä onnistuneita että vähemmän onnistuneita hankkeita, joilla on pyritty vastaamaan demografisiin haasteisiin.

Mikäli lukija etsii inspiraatiota suunnitteluprosessin hahmottelu- tai muotoiluvaiheisiin, voi käsikirjan teema-osuus (osa kaksi) toimia hyvänä lähtökohtana. Mikäli lukija taas haluaa apua suunnittelun soveltavaan ja toteuttavaan vaiheeseen, on hyvä aloittaa käsikirjan menetelmäosasta (osa kolme) ja etsiä sieltä inspiraatiota sopivan menetelmän tai lähestymistavan löytämiseen.

Osa 1: DEMOGRAFINEN PROFIILI

Osa 1: DEMOGRAFINEN PROFIILI

TULEVAISUUTTA voidaan suunnitella, kun tiedetään, millainen demografinen tilanne on. Kokonaisvaltainen demografinen tilanne on monimutkainen ilmiö. Monimutkaisinkaan analyysi ei kuitenkaan voi kertoa täysin varmasti, millaista tulevaisuutta voidaan odottaa. Valistuneita arvauksia voidaan kuitenkin tehdä siitä, mitä suunnittelussa on otettava huomioon. Käsikirja auttaa ymmärtämään, millainen tietyn alueen väestörakenne on ja millaisia muutoksia alueella on tapahtunut. Tietojen avulla alueelle voidaan luoda demografinen profiili. Profiili auttaa tunnistamaan ne muuttajat, jotka vaativat erityishuomiota suunnittelutyössä. (Tekninen kuvaus tilastoista ja laskennoista liitteessä 2.)

1.1 Peruselementit

Demografinen tilanne rakentuu seuraavista peruselementeistä:

- ikärakenne
- sukupuoli
- syntyvyys
- kuolleisuus
- muuttoliike.

Ikäjakauma alueella on tunnettava, koska eri ikäryhmien tarpeet ja toiveet poikkeavat toisistaan. Myös väestön sukupuolijakauma sekä syntyvyys ja kuolleisuus ovat tärkeitä tietoja. Muuttoliike on peruselementeistä vaikeimmin ennakoitavissa ja se voidaan edelleen jakaa maan sisäiseen ja maiden väliseen.

Nordregion Demography in the Nordic Countries – A Synthesis Report -raportissa (Nordregio WP 2011:9) kukin peruselementti on kuvattu itsenäisesti ja näin ollen raportti tukee käsikirjaa. Käyttäjää löytää siis taustatiedot ja kuvaukset profiilin eri elementeistä tästä raportista. Tämän lisäksi Nordregion kotisivulla (www.nordregio.se/en/Maps--Graphs/) on erilaisia karttoja, jotka kuvaavat niin väestörakennetta, -muutoksia kuin yleistä aluekehitystä. Esimerkiksi kartta pendelöinnistä voi auttaa ymmärtämään alueiden välistä vuorovaikutusta.

Peruselementtejä yhdistelemällä voidaan luoda de-

demografinen profiili tietyltä alueelta. Profiili ei kuitenkaan kerro kaikkea ja yksityiskohtaista suunnittelua varten tarvitaan lisäksi tietoa sosioekonomisesta tilanteesta, infrastruktuurista ja muista muuttujista.

1.2 Monimutkainen todellisuus

Ajantasaiset tiedot demografisista peruselementeistä ovat tärkeitä. Pelkästään tietojen luetteleminen elementti elementiltä ei riitä kokonaisvaltaisen todellisuuden selvittämiseksi, vaan tietoja on yhdisteltävä toisiinsa. Tässä käsikirjassa eri väestöllisiä elementtejä on yhdistetty neljäksi kokonaisuudeksi. Nämä neljä eri tapaa kuvata demografista tilannetta avaavat eri näkökulmat olemassaolevan väestönkehityksen ymmärtämiseksi. Valitut kokonaisuudet perustuvat analyysihin, joissa juuri näiden on havaittu tuottavan käyttökelpoista tietoa demografisesta tilanteesta alueella.

1.3 Demografisen profiilin luominen

Tietyn kunnan tai alueen demografisten erityispiirteiden ymmärtäminen vaatii niin ikärakenteen, sukupuolijakauman, syntyvyyden, kuolleisuuden kuin muuttoliikkeenkin yhteistarkastelua. Tämän käsikirjan osan tavoite on auttaa hahmottamaan demografisen tilanne tietyllä alueella. Hahmottamisprosessi koostuu neljästä eri vaiheesta.

Vaihe 1: Miten kattava demografinen haavoittuvuus on?

Vaihe 1 kuvaa väestöllisten haasteiden kattavuutta. Jos yksikään haavoittuvuutta kuvastava indikaattori ei päde alueeseen, alue on vahva ja hyvinvoiva. Jos taas suurin osa haavoittuvuusindikaattoreista tai ne kaikki pätevät alueeseen, alueen demografinen tilanne on haastava ja vaatii monet asiat ja niiden yhteisvaikutukset huomioon ottavaa suunnittelua.

Vaihe 2: Mitkä ovat väestörakenteen ominaispiirteet?

Vaiheessa 2 esitetään alueen ikä- ja sukupuolijakauma. Tavoitteena on kuvata, millaisia työvoiman kasvuun tai vähenemiseen liittyviä haasteita alueella on.

Vaihe 3: Missä demografiset muutokset tapahtuvat?

Vaiheessa 3 tarkoituksena on tunnistaa kuolleisuudesta, syntyvyydestä ja muuttoliikkeestä aiheutuvat trendit ja niiden vaikutus väestönmuutoksiin alueella. Vaiheessa kuvataan, kasvaako tai väheenekö väestö alueella ja mitkä seikat kehitykseen vaikuttavat.

Vaihe 4: Ketkä muuttavat demografista tilannetta?

Vaiheessa 4 tarkoituksena on näyttää, miten väestön muuttaneisuus jakautuu ikäryhmittäin. Vaiheessa 4 ilmaistaan, kuinka yleistä muuttaneisuus alueelle tai alueelta on eri ikäluokissa.

1.4 Vaihe 1: Miten kattava demografinen haavoittuvuus on?

Kuinka haastava demografinen tilanne on tietyllä alueella?

Demografista haavoittuvuutta on kuvattu (kartassa 1) kymmenen väestönkehitystä kuvaavan indikaattorin avulla. Kullekin indikaattorille on määritetty kynnsarvo. Kynnsarvon ylittävien indikaattorien yhteenlaskettu määrä ilmaisee väestöllisten haasteiden laajuuden kunnassa ja siitä voidaan päätellä, tulisiko suunnittelussa keskittyä yksittäisten väestöhaasteiden ratkaisemiseen vai kokonaisvaltaisempaan tarkasteluun. Kynnsarvon ylittävien väestöllisten indikaattorien suuri määrä ei välttämättä tarkoita heikkoa väestökehityksen tilaa kunnassa. Se osoittaa pikemminkin, että kunnan väestöllinen tilanne on moniulotteinen ja haasteiden ratkaisemiseksi tulisi keskittyä kokonaisvaltaiseen väestölliseen tilanteeseen. Yksittäisiin väestöllisiin haasteisiin vastaaminen ei tällöin riitä. Vastaavasti jos vain yksi tai muutama indikaattori ylittää kynnsarvon, kunnalla on suhteellisen hyvät mahdollisuudet kompensoida niiden negatiiviset vaikutukset.

Mitä kynnsarvolla tarkoitetaan?

Väestöllisille indikaattoreille määritetyt kynnsarvot kuvaavat rajaa, jonka ylittäminen johtaa aluekehityksen kannalta haasteellisempaan väestörakenteeseen tai väestön vähenemiseen. Ikärakennetta kuvaavien indikaattorien kynnsarvot on laskettu väestön potentiaalisen uusiutumisen perusteella ja suhteutettu Pohjoismaiden keskiarvoon. Jos esimerkiksi 0–14-vuotiaiden osuus väestöstä laskee alle 17,5 prosentin, luonnollinen väestönkasvu ei pysty takaamaan nykyisen väkimäärän säilymistä. Väestön kokonaismäärä näin ollen vähenee mikäli tulomuutto tai muut seikat eivät kompensoi epäsuotuista ikärakennetta.

Sukupuolijakauman, luonnollisen väestönkasvun ja muuttoliikkeen osalta kynnsarvot on määritetty tasapainoiseen tilanteeseen. Jos esimerkiksi naisten määrä laskee paljon alle miesten määrän, tuloksena on epätasainen sukupuolijakauma ja pitkällä aikavälillä tämä todennäköisesti johtaa luonnolliseen väestön vähenemiseen. Demografinen haavoittuvuus kokonaisuudessaan kuvaa siis niiden indikaattorien yhteenlaskettua määrää jotka ylittävät kynnsarvon. Kartan 1 selitteessä on ilmoitettu kynnsarvot ja tarkempi kuvaus kynnsarvoista ja niiden määrittelystä löytyy liitteestä 2.

	Suomi	Ruotsi	Färsaaret	Norja	Tanska	Islanti	Grönlanti	Värikoodi
	% yli kynnsarvon	% yli kynnsarvon	% yli kynnsarvon	% yli kynnsarvon	% yli kynnsarvon	% yli kynnsarvon	% yli kynnsarvon	
Ikäryhmä 0–14	68	80	0	40	24	20	20	0–4%
Ikäryhmä 15–24	86	43	0	33	86	9	20	5–14%
Ikäryhmä 25–54	76	73	83	52	36	36	0	15–24%
Ikäryhmä 55–64	84	52	33	32	40	18	20	25–34%
Ikäryhmä 65–	74	80	17	48	52	18	0	35–44%
Naiset/Miehet	67	64	100	69	31	82	100	45–54%
Naiset/ Miehet ikä 15–64	74	53	100	65	24	70	100	55–64%
Syntyvyys	67	67	17	58	70	33	20	65–74%
Kuolleisuus	68	68	67	54	56	14	20	75–84%
Nettomuutto	58	34	83	33	19	67	60	85–94%
Keskimääräinen kansallinen demografinen haavoittuvuustaso								
KANSALLINEN KESKIARVO	72	62	50	48	44	37	36	95–100%

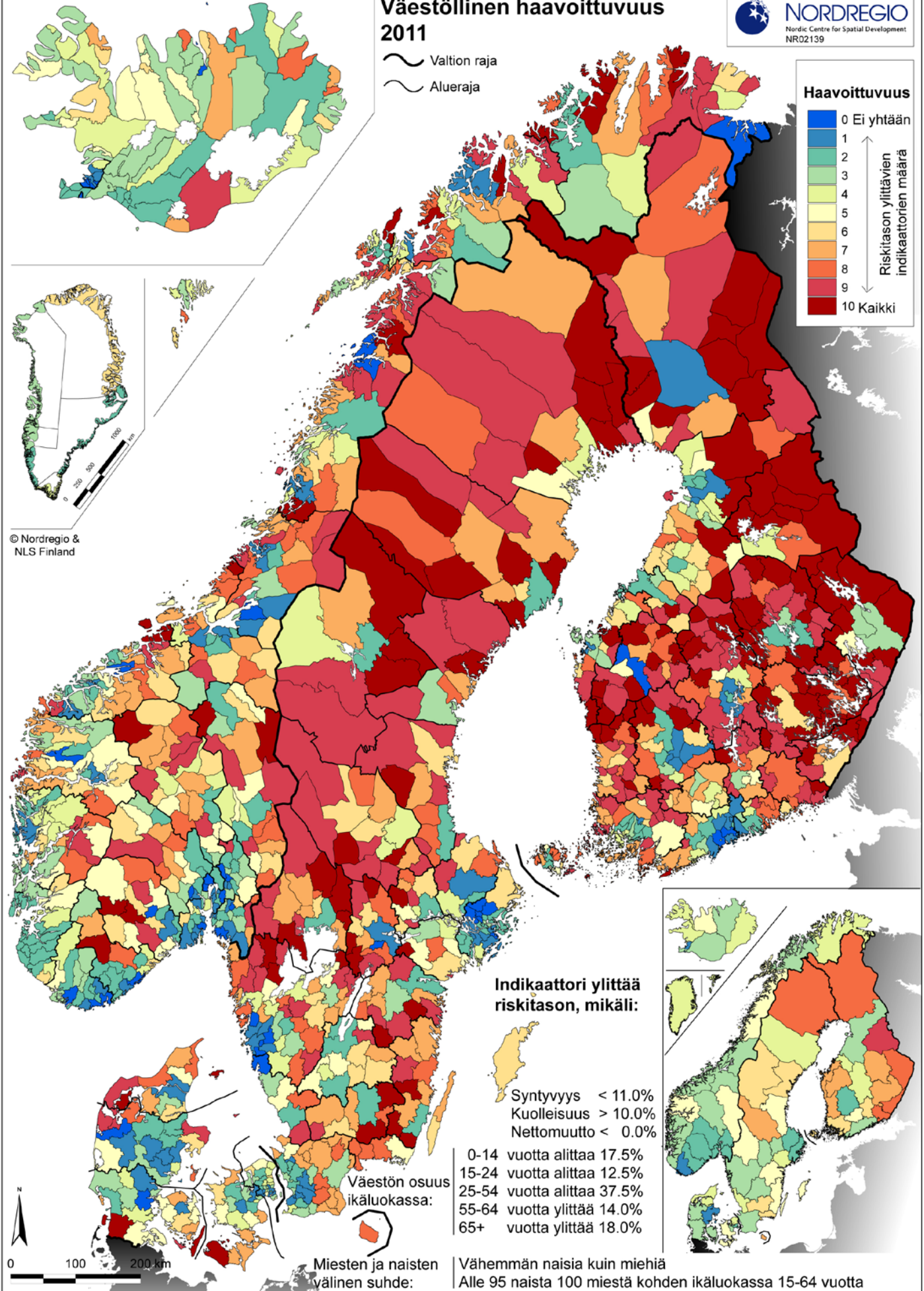
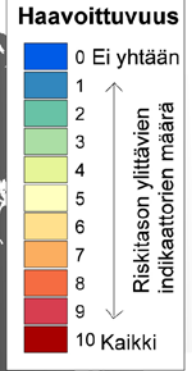
Taulukko 1. Yhteenveto demografisesta haavoittuvuudesta kansallisella tasolla indikaattoreittain

Demografisen haavoittuvuuden tila kansallisella tasolla on esitetty yllä olevassa kuvassa. Luvut kertovat ilmaisevat indikaattorikohtaisesti kuinka suuri prosenttiosuus kunkin maan kunnista ylittää kynnsarvon. Esimerkiksi 86% Suomen kunnista 15–24-vuotiaiden osuus ylittää riskitason. Tämä tarkoittaa, että 86%:ssa Suomen kunnissa 15–24 -vuotiaiden osuus kokonaisväestöstä on alle 12,5%. Färsaarilla vuorostaan yksikään kunta ei ylitä kynnsarvoa saman ikäryhmän osalta.

Demografisen haavoittuvuuden tila kansallisella tasolla on esitetty yllä olevassa kuvassa. Luvut kertovat ilmaisevat indikaattorikohtaisesti kuinka suuri prosenttiosuus kunkin maan kunnista ylittää kynnsarvon. Esimerkiksi 86% Suomen kunnista 15–24-vuotiaiden osuus ylittää riskitason. Tämä tarkoittaa, että 86%:ssa Suomen kunnissa 15–24 -vuotiaiden osuus kokonaisväestöstä on alle 12,5%. Färsaarilla vuorostaan yksikään kunta ei ylitä kynnsarvoa saman ikäryhmän osalta.

Väestöllinen haavoittuvuus 2011

~ Valtion raja
~ Alueraja

© Nordregio & NLS Finland

Indikaattori ylittää riskitason, mikäli:

- Syntyvyys < 11.0%
- Kuolleisuus > 10.0%
- Nettomuutto < 0.0%
- 0-14 vuotta alittaa 17.5%
- 15-24 vuotta alittaa 12.5%
- 25-54 vuotta alittaa 37.5%
- 55-64 vuotta ylittää 14.0%
- 65+ vuotta ylittää 18.0%

Väestön osuus ikäluokassa:

Miesten ja naisten välinen suhde:

Vähemmän naisia kuin miehiä
Alle 95 naista 100 miestä kohden ikäluokassa 15-64 vuotta

Kartta 1. demografinen haavoittuvuus kymmenen indikaattorin perusteella
Tarkempi kuvaus kynnyksarvojen laskemisesta liitteessä 2.

1.5 Vaihe 2: Mitkä ovat demografisen rakenteen ominaispiirteet?

Mitä mahdollisuuksia olemassa oleva sukupuolijakauma ja ikärakenne tarjoaa?

Ikääntyminen (eli ikääntyneiden osuuden kasvu kokonaisväestössä) on Pohjoismaiden suurimpia väestöllisiä haasteita tulevien vuosien aikana. Väestön ikääntyminen on huomattavaa myös kansainvälisesti tarkasteltuna, sillä EU -maiden keskiarvoon verrattuna 55–64-vuotiaiden osuus työikäisestä väestöstä ja itse työvoimasta on Pohjoismaissa suuri. Toisaalta myös lasten ja alle 24-vuotiaiden nuorten osuus on Pohjoismaissa suurempi kuin EU-maissa keskimäärin. Tästä johtuen työmarkkinoilta ei ole pelkästään poistumassa suuria ikäluokkia, vaan myös työmarkkinoille tulevat nuoret ikäluokat ovat suuria. Pohjoismaisessa mittakaavassa nuoremmat sukupolvet voivat siis teoriassa korvata luonnollisen työvoimapoistuman. Alueellinen vaihtelu ja erot ovat tosin suuria.

Tasainen sukupuolijakauma on merkittävä väestönkehityksen kannalta. Se vaikuttaa erityisesti luonnollisen väestönkasvun kehitykseen mutta myös paikkakunnan ja alueen vetovoimaan sekä sosiaaliseen ilmapiiriin. Monilla maaseutukunnilla on vaikeuksia tarjota naisille mielekästä, koulutusta vastaavaa työtä.

Työmarkkinoiden monipuolisuus on erityisen tärkeä naisten työllisyydelle, sillä naisten koulutustaso on Pohjoismaissa, ja etenkin maaseudulla, usein miesten koulutustasoa korkeampi.

Rakenteellinen haaste vai hyödyntämätön potentiaali

Olemme arvioineet työvoiman potentiaalista uusiutumista vertaamalla 15–24-vuotiaiden osuutta 55–64-vuotiaiden osuuteen (taulukko 2). Näiden ikäluokkien välinen suhde ilmaisee, kuinka paljon työvoima mahdollisesti kasvaa tai vähenee lähivuosina. Jos suhdeluku on alle 1,0 työvoima vähenee alueella, mikäli alueelle ei muuta nuorta työikäistä väestöä. Olemme määrittäneet tasapainoisten alueiden kynnysarvoksi 0,8–1,0 sillä koulujen ja oppilaitosten sijainnin vuoksi maaseutumaisten kuntien ja alueiden työvoimapotentiaali arvioitaisiin muuten liian pieneksi.

Sukupuolijakauma ilmaisee naisten määrän 100 miestä kohden ikäluokassa 15–64 vuotta. Työikäinen väestö on valittu kohderyhmäksi, sillä lasten sukupuolijakaumassa ei vielä ole eroa, eikä sukupuolten välinen ero eliniän odotteessa vielä vaikuta jakaumaan. Olemme jakaneet indikaattorin seuraavaan kolmeen luokkaan: 1) enemmän naisia kuin miehiä (>100), 2) ”kohtuullinen tasapaino” (92–100, haavoittuvuuden kynnysarvoon perustuen) ja 3) enemmän miehiä kuin naisia.

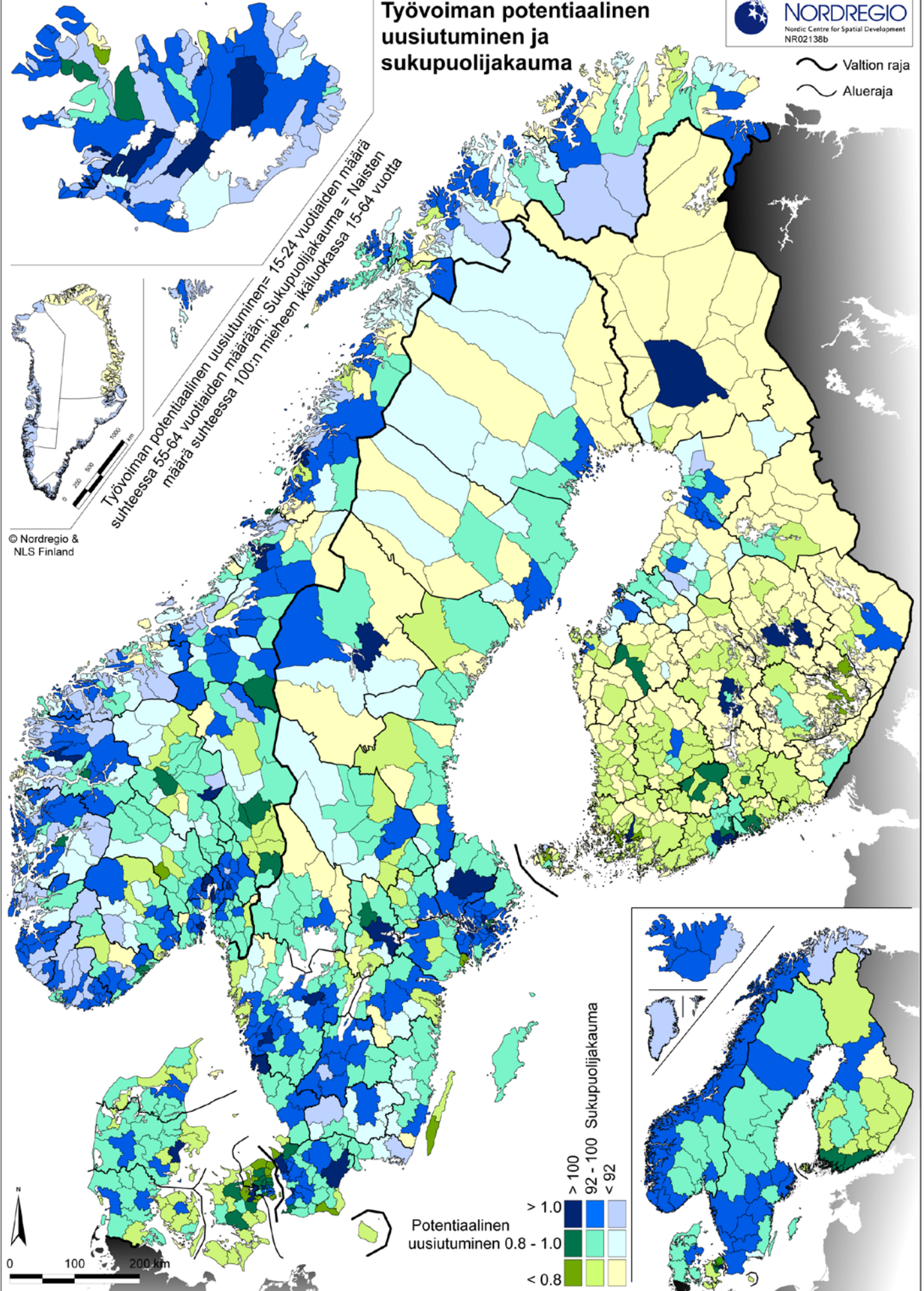
Sukupuolijakauma 15–64-vuotiaiden ikäluokissa

	> 100	92–100	< 92
Työvoiman potentiaalisen uusiutumisen aste > 1,0	Potentiaalinen työvoima kasvaa Naisia enemmän kuin miehiä	Potentiaalinen työvoima kasvaa Tasapainoinen sukupuolijakauma	Potentiaalinen työvoima kasvaa Enemmän miehiä kuin naisia
0,8–1,0	Potentiaalinen työvoima pysyy samana Naisia enemmän kuin miehiä	Potentiaalinen työvoima pysyy samana Tasapainoinen sukupuolijakauma	Potentiaalinen työvoima pysyy samana Enemmän miehiä kuin naisia
< 0,8	Potentiaalinen työvoima vähenee Naisia enemmän kuin miehiä	Potentiaalinen työvoima vähenee Tasapainoinen sukupuolijakauma	Potentiaalinen työvoima vähenee Enemmän miehiä kuin naisia

Taulukko 2. Sukupuolijakauman ja työvoiman potentiaalisen uusiutumisen erilaiset yhdistelmät

Työvoiman potentiaalinen uusiutuminen ja sukupuolijakauma

Valtion raja
Alueraja

Kartta 2. Demografinen rakenne työvoiman potentiaalisen uusiutumisasteen ja sukupuolijakauman perusteella.

Mitkä tekijät vaikuttavat väestönmuutokseen?

Väestönmuutos on syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen yhdistelmä. Viimeisten vuosikymmenten aikana eliniän odotteen nousu ja kansainvälisen muuttoliikkeen voimakas kasvu ovat pitäneet väestönkasvun Pohjoismaissa suhteellisen nopeana.

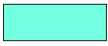

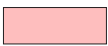

Muuhun Eurooppaan verrattuna syntyvyys ja keskimääräinen elinikä ovat Pohjoismaissa suhteellisen korkeita. Joillakin alueilla, kuten osissa Pohjanmaata ja Norjan rannikkoa, voimakas luonnollinen väestönkasvu riittää kompensoimaan lähtömuuton. Tällainen kehitys on jokseenkin ainutlaatuisia Euroopassa.

Suurimmassa osassa kuntia ja alueita muuttoliike on väestönmuutoksen tärkein syy. Suurkaupunkialueet ja muut paikalliset keskuksat hyötyvät eniten niin kokonaisuuttoliikkeestä kuin maan sisäisestä muuttoliikkeestä. Muuttotappio on vuorostaan suurinta kunnissa ja alueilla, joilta pitkät välimatkat eivät mahdollista pendelöintiä keskuksiin. Suuret ja monipuolisemmat työmarkkinat ja koulutusmahdollisuudet ovat asukkaiden ulottumattomissa.

Lähes kaikki pohjoismaiset alueet kasvavat maahanmuuton ansiosta ja monilla alueilla maahanmuutto kompensoikin maan sisäisen muuttotappion. Vain 5%:ssa Pohjoismaiden kuntia ja alueita maastamuutto ylittää maahanmuuton. Suurin osa näistä alueista sijaitsee Länsi-Pohjolassa. Kartassa 3 olemme kuitenkin ottaneet huomioon vain kokonaisnettomuuton, sillä ulkomaalaistaustaisten määrä on suurin kaupungeissa. Jos maahanmuuttaja muuttaa myöhemmin maan sisällä alueelta toiselle, hän muuttaa todennäköisesti kaupunkialueelle, kuten koko väestö yleisesti. Silloin hänet rekisteröidään maansisäiseksi muuttajaksi.

Muutoksen osatekijät

Olemme luoneet kokonaisväestönmuutoksen perusteella kaavion, jossa on kuvattu kuusi erityyppistä väkimäärän muutosta. Olemme ensin tutkineet, kasvaako kunnan tai alueen kokonaisväestömäärä vai väheneekö se. Olemme sen jälkeen tarkastelleet luonnollisen väestönmuutoksen ja muuttoliikkeen vaikutusta. Joissakin kunnissa luonnollinen väestönkasvu tai positiivinen nettomuutto voi kompensoida muiden osatekijöiden vaikutuksia.

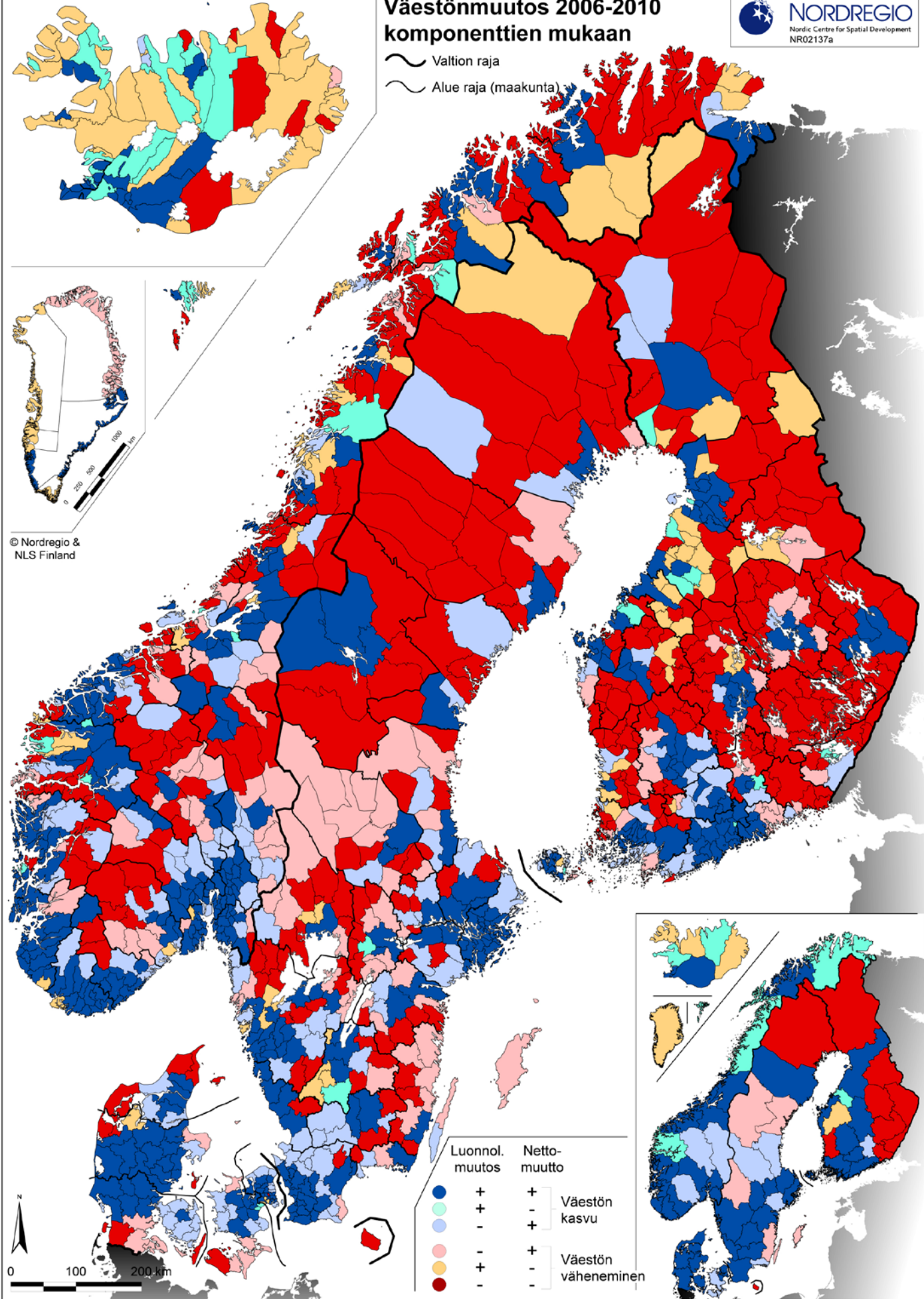
		Luonnollinen muutos	Nettomuutto	
Väestömäärä kasvaa		+	+	Luonnollinen väestönkasvu ja tulomuutto
		+	-	Luonnollinen väestönkasvu kompensoi lähtömuuton
		-	+	Tulomuutto kompensoi luonnollisen väestön vähenemisen
Väestömäärä vähenee		-	+	Väestömäärä vähenee tulomuutosta huolimatta
		+	-	Luonnollisen väestönkasvu ei kompensoi lähtömuuttoa
		-	-	Kokonaisväestö vähenee

Taulukko 3. Väestönmuutoksen osatekijät (luonnollinen väestönkasvu ja nettomuutto)

Väestönmuutos 2006-2010 komponenttien mukaan

— Valtion raja

— Alue raja (maakunta)

© Nordregio & NLS Finland

Luonnoll. muutos	Nettomuutto	
● +	+ -	Väestön kasvu
● -	+ +	
● -	+ +	Väestön väheneminen
● +	- -	
● -	- -	

Kartta 3. Väestönmuutokset luonnollisen väestönkasvun ja nettomuuton perusteella

1.7 Vaihe 4: ”Ketkä muuttavat demografista tilannetta?”

Tulo- ja lähtömuuttajat

Väestön nettomuuttoliike kuvastaa vain pientä osaa tulo- ja lähtömuuttajien virrasta, sillä keskimäärin joka kymmenes muuttaa vuosittain kuntarajojen yli Pohjoismaissa. Tämä ihmisvirta vaikuttaa alueen kokonaisväkimäärän lisäksi ikärakenteeseen ja siten palvelutarpeeseen. Tulo- ja lähtömuuttovirtoja Pohjoismaiden kunnissa on kuvattu seitsemän klusterin avulla kartassa 4. Klusterit perustuvat 10-vuotisikäluokittaiseen (0–9, 10–19, 20–29 vuotta...) tarkasteluun, jossa kukin ikäluokka on suhteutettu ikäryhmän kokoon kunnassa. Eroja maiden välillä voidaan havaita.

Tulo- ja lähtömuutto eri ikäluokissa Pohjoismaissa on esitetty alla olevassa kuvassa (kuva 2). Ihmiset muuttavat eniten 20–29-vuoden iässä, jolloin muutto opiskelun tai töiden perässä on vilkkainta. Ikäryhmissä 30–39 ja 40–49 muuttaneisuus on kohtuullisella tasolla (samoin kuin ikäryhmissä 0–9-vuotta ja 10–19 vuotta lasten muuttaessa vanhempien mukana). Yli 50-vuotiaiden ja sitä vanhempien ikäluokissa muuttaneisuus on suhteellisen pientä.

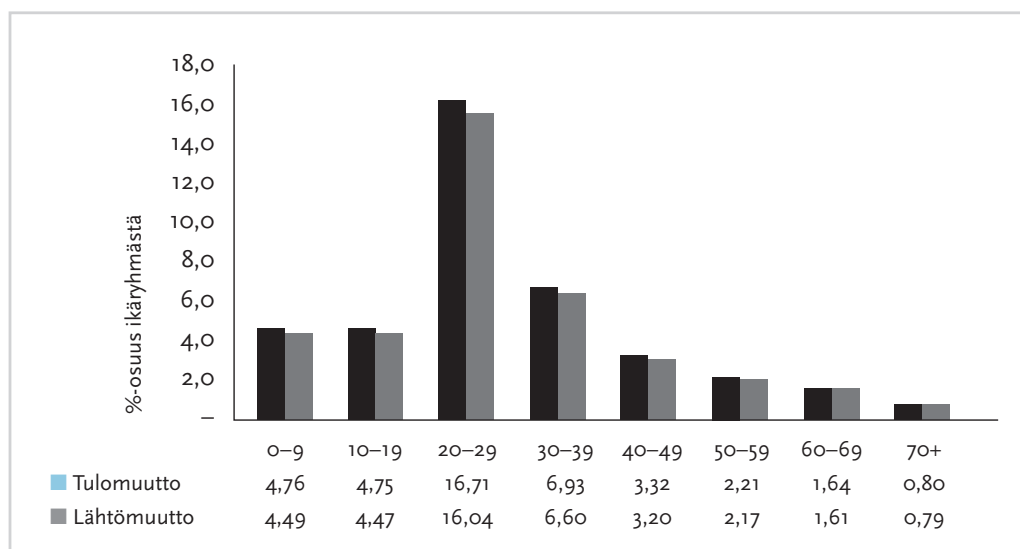
Miltä muuttoliike kunnassani näyttää?

Kaikki klusterit noudattavat pääpiirteittäin samaa pohjoismaiseen keskiarvoon perustuvaa mallia. Kuntien välillä on kuitenkin eroja siinä, kuinka suuri osa ikäluokasta muuttaa ja mikä on tulo- ja lähtömuuton välinen tasapaino. Kullakin klusterilla on myös omat erityispiirteensä.

Klusteri 1: Klusterille on ominaista tasapainoinen tilanne, jossa muuttoliikkeestä johtuva haavoittuvuus on yleisesti ottaen pientä. Laaja koulutustarjonta lisää alueen vetovoimaa. Alueelle muuttaa nuoria koulutuksen perässä ja korkeasti koulutettua työvoimaa koulutusta vastaavaan työhön. Klusteriin kuuluvia kuntia voidaan luonnehtia kasvukeskuksiksi, joiden talous perustuu osaamiseen. Klusteriin kuuluu myös kuntia, joissa asuu runsaasti nuoria lapsiperheitä. Jos koulutustarjonta on suunnattu 20-vuotiaille ja sitä nuoremmille, jatkokoulutukseen hakeutuvat nuoret muuttavat muualle. Paluumuuttajat kompensoivat tämän kehityksen osittain. Tämä on tyypillistä keski-suurille taajamille maaseudulla. Yleinen muuttaneisuus on klusterissa alle pohjoismaisen keskiarvon.

Klusteri 2 ja klusteri 3: Klustereissa muuttoliikkeestä johtuva haavoittuvuus on suurta. Erityisesti nuorten lähtömuutto on suurta, eikä paluumuutto riitä kompensoimaan sen vaikutusta. Myös monet työikäiset muuttavat alueelta. Koulutusmahdollisuudet kunnissa ovat rajalliset ja ne sijaitsevat usein maaseudulla tai harvaanasutulla alueella. Klusterissa 2 muuttaneisuus on pientä ja erityisesti nuorten määrä vähenee. Klusterissa 3 yleinen muuttaneisuus on suurempaa ja nettomuutto on negatiivinen kaikissa ikäryhmissä.

Klusteri 4 ja klusteri 5: Klustereille on ominaista tasapainoinen tilanne, jossa muuttoliikkeestä johtuva haavoittuvuus vaihtelee, mutta on yleisesti ottaen pientä. Suuri muuttaneisuus asettaa kuitenkin joitakin haasteita. Klustereille on ominaista niin nuorten lähtömuutto kuin nuorten lapsiperheiden tulomuutto. Klusterissa 4 suuri osa tulomuuttajista on perheitä. Klusterin 5 kunnat ovat yleisesti vetovoimaisia ja tulo-

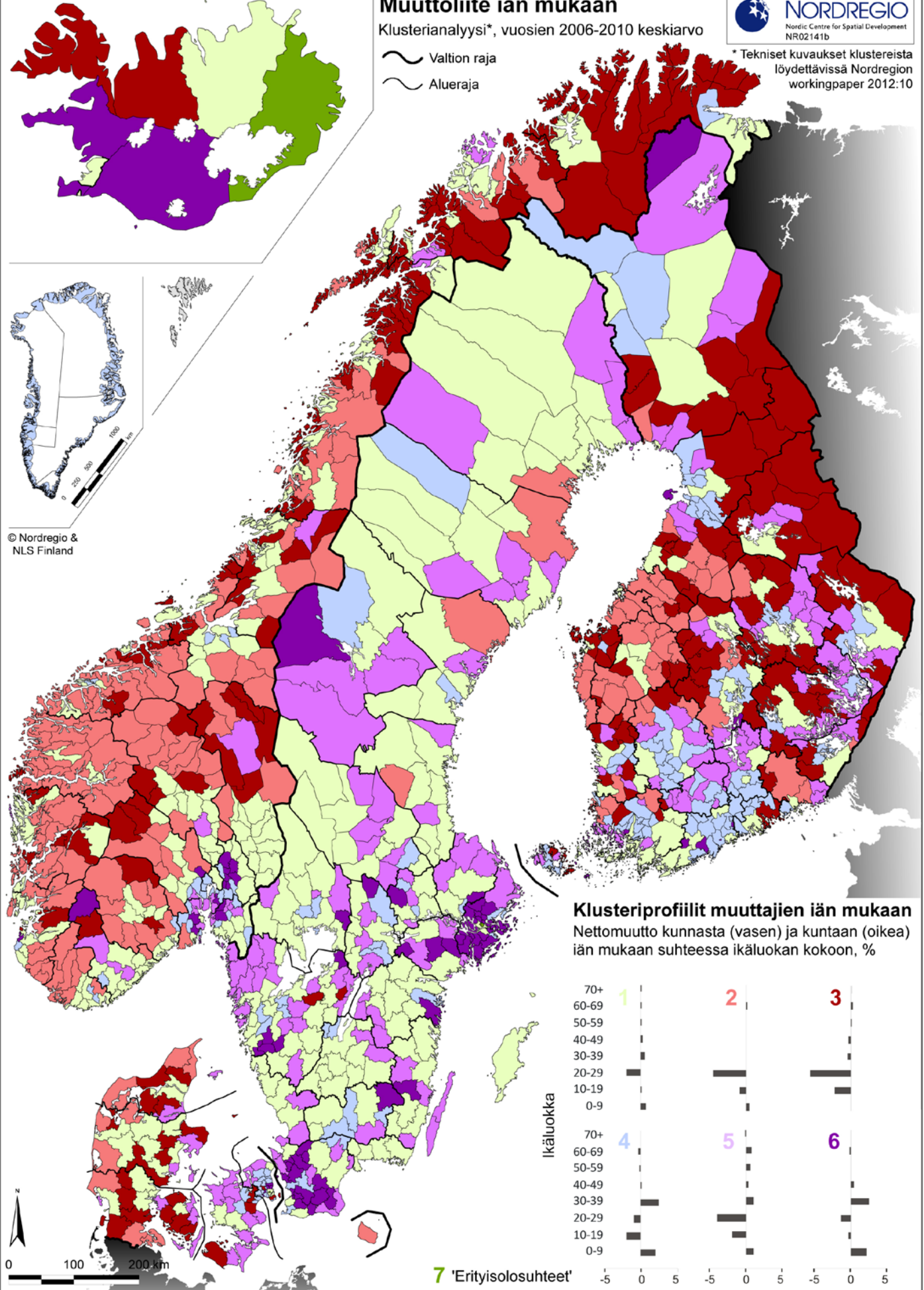
Kuva 2. Ikäluokittainen tulo- ja lähtömuutto Pohjoismaissa

Muuttoliite iän mukaan

Klusterianalyysi*, vuosien 2006-2010 keskiarvo

- Valtion raja
- Alueraja

* Tekniset kuvaukset klustereista löydettävissä Nordregion workingpaper 2012:10

Kartta 4. Ikäryhmittäinen tulo- ja lähtömuutto. Tarkempi kuvaus klustereista ja niiden taustasta liitteessä 2.

muuttajat edustavat useimpia ikäryhmiä, lukuun ottamatta koulutuksen perässä muuttavia nuoria. Kunnat houkuttavat ihmisiä, jotka hakeutuvat paikallisille työmarkkinoille niiden tarjoamien parempien taloudellisten mahdollisuuksien vuoksi. Klusterissa on paljon kuntia, joissa on esimerkiksi turismin tai luonnonvarojen käytön vuoksi on paljon kausityöpaikkoja. Myös pendelöintimahdollisuudet voivat olla hyvät.

Klusteri 6: Klusterille on ominaista pieni, mutta vaihteleva muuttoliikkeestä johtuva haavoittuvuus. Yleisesti suuri muuttaneisuus asettaa kuitenkin joitakin haasteita. Monissa klusterin kunnissa työmahdollisuudet ja asuinympäristö ovat hyviä. Tämä houkuttaa nuorta työvoimaa eli usein nuoria lapsiperheitä. Kunnissa on kuitenkin vain rajallinen määrä toisen asteen koulutuksen ja korkeakoulutuksen tarjontaa. Työ- ja pendelöintimahdollisuuksien vuoksi kunnat houkuttavat paluumuuttajia. Kunnat ovat usein suuria taajamia tai sijaitsevat taajamia ympäröivällä maaseudulla. Klusteriin kuuluu myös monia matkailusta eläviä kuntia.

Klusteri 7: Klusteriin kuuluu ainoastaan neljä kuntaa, joissa väestölliset olosuhteet ovat poikkeukselliset joihin esimerkiksi suurten rakennusprojektien aiheuttamasta tilapäisestä väestönkasvusta.

1.8 Käsikirjan ensimmäisen osan

karttojen käyttö

Käsikirjan ensimmäisen osan kartat auttavat ymmärtämään demografista tilannetta tietyssä kunnassa ja samalla kuvastavat yleistä demografista tilannetta Pohjoismaissa. Niiden avulla kukin kunta ja alue voi niin luoda niin käsityksen demografisesta tilanteestaan kuin myös löytää muita pohjoismaisia kuntia ja alueita, joilla on samanlainen demografinen tilanne ja täten samanlaisia haasteita.

Painettuihin karttoihin liittyy aina rajoituksia ja sen vuoksi käsikirjan ensimmäisen osan kartat onkin koottu myös Nordregion kotisivuille (www.nordregion.se/handbook) interaktiivisessa muodossa. Kotisivuilta löytyy myös karttojen taustatiedot.

Kotisivuilla on käsikirjan neljä karttaa vuorovai- kuteisessa muodossa sekä lisäksi kartta, jossa käsikirjassa esiteltävät noin 150 esimerkkihanketta tai -aloitetta ovat löydettävissä maantieteellisen sijaintinsa perusteella. Siinä projektit on jaettu kansallisiin, alueellisiin ja kuntatason hankkeisiin. Suomessa aluetaso

Kotisivujen vuorovai- kuteiset karttojen avulla käsikirjan ensimmäisen osan tiedot voidaan yhdistää muissa osissa esiteltyjen esimerkkien tietoihin.

Osa 2: TEEMA

Osa 2: TEEMA

VÄESTÖN IKÄÄNTYMINEN, muuttoliikkeen ja syntyvyyden muutokset sekä muut väestörakenteen muutokset vaikuttavat moniin politiikan osa-alueisiin terveyspalveluista infrastruktuuriin ja joukkoliikenteeseen. Väestön ikääntymisen seurauksena muun muassa terveys- ja hoivapalvelujen kysyntä kasvaa. Jos alueelta tai kunnasta muuttaa runsaasti väkeä pois, tiettyjen ammattialojen osaajista voi tulla puutetta. Lähtömuuton takia myös verotulot pienenevät, minkä seurauksena kuntien ja alueiden on aiempaa vaikeampi ylläpitää hyvä taso hyvinvointipalveluissa. Vaikutukset eivät kuitenkaan ole aina negatiivisia kunnissa ja alueilla. Väestönmuutokset voivat myös avata uusia mahdollisuuksia.

Käsikirjan toinen osa keskittyy kymmeneen eri teemaan, joista kukin käsittelee tietyn alan menettelytapoja. Kaikki teemat sisältävät kuvauksen alan käytännöstä sekä selvityksen niistä vaikutuksista, joita väestökehityksen muutokset voivat niille tuoda. Kunkin teeman kohdalla on sen jälkeen esitetty esimerkkejä erilaisista demografisten haasteiden kohtaamisen tavoista. Kukin esimerkki voidaan esittää usean eri teeman kohdalla. Kustakin esimerkeistä on myös tarkempi kuvaus liitteessä 1 (englanniksi).

Käsikirjan osassa 2 käsitellään seuraavia kymmentä teemaa:

- 2.1 Terveyspalvelut
- 2.2 Julkiset palvelut ja sosiaaliturva
- 2.3 Infrastruktuuri ja joukkoliikenne
- 2.4 Työmarkkinat
- 2.5 Elinkeinoelämä
- 2.6 Koulutus
- 2.7 Kaupalliset palvelut
- 2.8 Yrittäjyys
- 2.9 Alueellinen ja paikallinen kehitys
- 2.10 Asuntojen saatavuus

Demografisiin haasteisiin on pyrittävä vastaamaan niin paikallisella, alueellisella kuin kansallisella tasolla ja työn koordinointi eri tasojen välillä on ratkaisevan tärkeää. Alueellisten ja paikallisten toimijoiden aloitteet muuttavat niiden omia strategioita, mutta ne voivat epäsuorasti vaikuttaa myös kansallisen ja EU-tason sääntelyyn ja ohjelmiin.

On tärkeää huomioida, että vastuunjako ja suun-

nitteluun liittyvät käytännöt poikkeavat toisistaan voimakkaasti eri Pohjoismaissa. Tämä asettaa rajoituksia tietyn maan esimerkkien käyttökelpoisuudelle erilaisissa konteksteissa ja esimerkkien sovellettavuus eri maissa vaihtelee.

2.1 Terveyspalvelut

Terveyspalveluihin sisältyvät erikoissairaanhoito, perusterveydenhuolto ja ennalta ehkäisevä kansanterveystyö. Terveyspalveluja voivat toimittaa julkiset ja yksityiset toimijat. On tärkeä muistaa, että terveyspalvelut järjestetään eri tavoilla eri Pohjoismaissa. Myös järjestäjätahot vaihtelevat, mutta kaikissa maissa kuitenkin kunnilla ja/tai alueellisella tasolla on tärkeä merkitys terveyspalvelujen tuottamisessa. Väestörakenne vaikuttaa voimakkaasti terveyspalveluiden tarpeeseen. Palveluiden kysyntä kasvaa väestön ikääntyessä ja hoito- ja hoivapalvelujen tarpeen kasvaessa. Vaikutus ulottuu myös terveyspalvelujen tarjontaan, sillä väestömäärän vähetessä hyvän tason säilyttäminen terveyspalveluissa voi olla haasteellista.

Esimerkit:

FI-9: MONIKKO

Projektissa tutkitaan iäkkäiden asumis- ja hoivatarpeita.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Mikkeli, Mänttä-Vilppula, Närpiö, Tampere, Turku

Teema: 2.1, 2.2, 2.10

Menetelmä: 3.2

FI-12: PARETO – Palvelujärjestelmän rakennemuutos ja uudet toimintatavat

Projektissa kehitetään ja toteutetaan uusia ja innovatiivisia työskentelymenetelmiä hoivapalvelujen mukauttamiseksi vastaamaan ikääntyvän yhteiskunnan tarpeita.

Projektin kesto: 2008–2012

Sijainti: Espoo, Järvenpää, Kouvola

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2, 3.3

FI-15: Innokylä

Innokylä on tapaamisympäristö sosiaali- ja terveyspalvelualan toimijoille. Projektissa edistetään kokemusten vaihtoa ja uusien ideoiden luomista.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-17: Vetovoimainen hyvinvointiala Hämeenlinnassa

Projektissa kehitetään uusia tapoja kohdata väestön ikääntymisen tuomia haasteita.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Hämeenlinna

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-19: Kansanterveys ja aluekehitystyö

Projektissa tuetaan aluekehitystyön koordinoimista kansanterveystyön kanssa.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Norrbotten, Itä-Götanmaa, Jämtlanti, Hallanti, Skåne, Uppsalan lääni, Länsi-Götanmaa

Teema: 2.1, 2.9

Menetelmä: 3.2

SE-22: Liikkuva röntgenpalvelu

Skånen alueella on toteutettu liikkuvan röntgenpalvelun pilottiprojekti yhdessä alueen kuntien kanssa.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Skåne

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2

SE-28: Työterveydenhuollon pilottimalli Jämtlannin läänissä

Projektissa pyritään kehittämään työskentelymenetelmiä työterveydenhuollossa, jotta sairauslomalla olevat työntekijät voisivat nopeammin palata työelämään.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Jämtlanti

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-1: Sundhedspakken

Projektissa luodaan toimintopaketti stressin takia sairauslomalle joutuneille.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Næstved

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-2: Haavojen hoito Sorøssa

Hankkeen tavoite on tehostaa kotisairaanhoidoa siten, että ikääntyneiden haavat havaitaan ja hoidetaan aikaisessa vaiheessa. Haavojen hoito nähdään tärkeänä osana kotisairaanhoidon parantamisessa ja ikääntyneiden elämänlaadun parantamisessa.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Sorø

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-4: Seurantakäynti kotiin

Projektissa pyritään tekemään seurantakäyntejä sairaalasta kotiutettujen potilaiden luokse ja edistämään siten potilaiden kuntoutumista.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Ringkøbing-Skjern, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Struer

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-5: Etähoito Etelä-Tanskassa

Projektissa kehitetään malli etähoidon yleistyvää käyttöä varten.

Projektin kesto: 2006–

Sijainti: Haderslev, Tønder, Sønderborg, Aabenraa, Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-8: BioMed Community

BioMed Community on Life Science -yritysten klusteri Pohjois-Jyllannissa.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Aalborg

Teema: 2.1, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-13: Omatoimisuuden tukeminen Tønderin kunnassa

Projektissa pyritään vähentämään potilaiden riippuvuutta kotihoidosta yksilöllisesti mukautetulla kuntoutuksella.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Tønder

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.1

DK-17: Terveystieteiden tutkimuskeskus Pohjois-Jyllannin alueen ja Vesthimmerlandin kunnan välillä; Vesthimmerlandin

kunta on solminut terveydenhuoltosopimuksen Pohjois-Jyllannin alueen kanssa

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue, Vesthimmerland

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2, 3.3

DK-18: Tukea terveellisempään elämään

Projekti toteutetaan alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on parantaa sydänsairauksista, keuhkohtaumataudista ja diabeteksestä kärsivien hoitoa ja kuntoutusta.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Keski-Jyllannin alue, Skive, Viborg

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2

DK-25: Omaiset psykiatriassa

Omaiset psykiatriassa -projekti on kansallinen psykiatrian alan laadunvarmistusprojekti, joka pyrkii omaisten laajempaan osallistamiseen potilaan hoidossa.

Projektin kesto: 2008–2009

Sijainti: Tanska (kansallinen)

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2

DK-26: Potilas kotona

Projektin tavoitteena on lisätä potilaiden mahdollisuuksia asua kotona edistämällä informaatioteknologian käyttöä kotisairaanhoidon tukena.

Projektin kesto: 2012–2018

Sijainti: Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.1, 2.5

Menetelmä: 3.2

FO-6: Verouudistus Färösaarilla

Färösaarten kansanedustuslaitos on päättänyt ottaa käyttöön uuden tasaveron, joka tulee voimaan 1. tammikuuta 2012.

Projektin kesto: 2012–

Sijainti: Färösaaret (kansallinen)

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.3, 3.4

FO-08: Ilmaisia kuljetuksia ikääntyneille

Sundan kunta tarjoaa ikääntyneille ilmaisia kuljetuksia ja pyrkii siten parantamaan ikääntyneiden mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa. Pyrkimyksenä on myös parantaa ikääntyneiden mahdollisuuksia tavata toisiaan ja sitä kautta pysyä aktiivisina.

Projektin kesto: 2008-

Sijainti: Sunda

Teema: 2.1, 2.2, 2.3

Menetelmä 3.1

TN-2: Competitive Health Services

Monikansallinen projekti, jossa pyritään parantamaan terveyspalvelujen saatavuutta maaseudulla ja harvaan asutuilla alueilla tukemalla informaatioteknologian käyttöä.

Projektin kesto: 2008–2010

Sijainti: Pohjois-Österbotten, Västerbotten, Tromssa

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2

TN-5: CREATOR

Projektin pyrkimyksenä on kehittää uusi malli elinkeinoelämän kehityksen vauhdittamiseksi ja asiakaskeisyyden parantamiseksi ikääntyneiden hoivapalveluissa.

Projektin kesto: 2011–2015

Sijainti: Västerbotten, Kanta-Häme

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2

TN-19: Rajatonta hoitoa

Projektin tavoitteena on edelleen kehittää terveydenhuoltoalan yhteistyötä Tornionlaakson ruotsalaisten ja suomalaisten kuntien välillä, jotta terveydenhuollon laatu voidaan taata ja asukkaille voidaan tarjota valinnanmahdollisuuksia.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Pajala, Ylitornio, Haaparanta, Enontekiö, Muonio, Kolari, Pello, Tornio

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

TN-20: Rajatonta hoivaa

Projektin maali on rajat ylittävän yhteistyön avulla tarjota alueen asukkaille mahdollisuus asua pidempään kotonaan.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Inari, Sør-Varanger

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

Teema käsittää lasten ja ikääntyvien hoivapalvelut ja sosiaalipalvelut sekä eläke- ja sosiaalivakuutusjärjestelmän.

Väestörakenteen muutokset vaikuttavat voimakkaasti julkisten palveluiden ja sosiaaliturvan järjestämiseen. Väestön ikääntyminen lisää kansallisella tasolla myös eläkejärjestelmään kohdistuvaa painetta. Pohjoismaissa onkin tehty monenlaisia aloitteita, joilla pyritään pidentämään työuria ja keventämään eläkejärjestelmään kohdistuvaa painetta. Hoivapalvelujen hyvän tason säilyttäminen on erityisen ajankohtaista, sillä monet alueet ja kunnat tulevat kohtaamaan suuria haasteita perushyvinvointipalvelujen turvaamisessa ja hyvinvointipalvelusektorilla työskentelevän ammattitaitoisen työvoiman löytämisessä.

Myös tässä on tärkeä muistaa, että julkisen palvelujärjestelmän ja sosiaaliturvapalvelujärjestelmän rakenteet poikkeavat toisistaan eri Pohjoismaissa, mikä voi rajoittaa esimerkkien sovellettavuutta maiden välillä.

Esimerkit:**FI-1: Loppukiri – yhteisöasumista ikääntyneille**

Yhteisöasuminen on ratkaisu asumismalliksi, joka täyttää ikääntyneiden tarpeet ja vaatimukset.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Helsinki

Teema: 2.2, 2.10

Menetelmä: 3.1

FI-9: MONIKKO

Projektissa tutkitaan iäkkäiden asumis- ja hoivatarpeita.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Mikkeli, Mänttä-Vilppula, Närpiö, Tampere, Turku

Teema: 2.1, 2.2, 2.10

Menetelmä: 3.2

FI-15: Innokylä

Innokylä on tapaamisympäristö sosiaali- ja terveyspalvelualan toimijoille. Projektissa edistetään kokemusten vaihtoa ja uusien ideoiden luomista.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-21: Kuntatyö 2010

Projektissa pyritään kehittämään kuntia työnantajina muun muassa parantamalla mahdollisuuksia yhdistää työ ja perhe-elämä.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-24: DART

INTERREG-hanke, jossa 13 eurooppalaista aluetta pyrkivät yhdessä kehittämään uusia indikaattoreita demografisten muutosten mittaamiseen sekä löytämään hyviä käytäntöjä ja kokoamaan politiikkasuosituksia koskien aluehallintoa ja julkisia palveluita.

Projektin kesto: 2010-2010

Sijainti: Pohjois-Karjala

Teema: 2.2, 2.9

Menetelmä: 3.2

AX-3: Integration.ax

Projektissa tuetaan Ahvenanmaalle muuttavien sopeutumista paikallisyhteisön jäseniksi.

Projektin kesto: 2010-2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-5: Työ painopisteinä

Projektissa työmarkkinoiden ulkopuolella olevia autetaan etsimään töitä muun muassa urasuunnittelun avulla.

Projektin kesto: 2010-2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-9: Kestävät paikalliset palveluratkaisut

Projektissa pyritään määrittämään menestystekijät dynaamisten paikallisten palvelujen luomiseksi maaseudulla ja haja-asutusalueilla.

Projektin kesto: 2010-2011

Sijainti: Borgholm, Västervik, Nybro, Kalmar, Vellinge, Katrineholm, Lindesberg, Askersund, Strömsund, Örnköldsvik, Haaparanta, Arvidsjaur, Kiiruna, Boden

Teema: 2.2, 2.7

Menetelmä: 3.2

SE-12: Kestävät palveluratkaisut

Projektissa pyritään määrittämään luovat tavat ylläpitää kaupallisia ja kunnallisia palveluja harvaan asutuilla alueilla.

Projektin kesto: 2010-2011

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.2, 2.5, 2.7

Menetelmä: 3.2

SE-17: Toimeentulotuki ja talouskriisi

Projektin tarkoituksena on parantaa Hallannin alueen kuntien valmiuksia kohdata rahoituskriisien vaikutukset kuntasektorilla. Esimerkiksi entistä useampi hakee toimeentulotukea.

Projektin kesto: 2009-2012

Sijainti: Halland

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.5

SE-23: Välitila

Projektissa pyritään parantamaan eri viranomaisten välistä yhteistyötä ja estämään nuorten työntekijöiden väliinputoaminen, jolloin he eivät saa työnhakuun tarvitsemaansa tukea.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.1, 3.2

DK-2: Haavojen hoito Sorøssa

Hankkeen tavoite on tehostaa kotisairaanhoidon siten, että ikääntyneiden haavat havaitaan ja hoidetaan aikaisessa vaiheessa. Haavojen hoito nähdään tärkeänä osana kotisairaanhoidon parantamisessa ja ikääntyneiden elämänlaadun parantamisessa.

Projektin kesto: 2000-

Sijainti: Sorø

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-4: Seurantakäynti kotiin

Projektissa pyritään tekemään seurantakäyntejä sairaalasta kotiutettujen potilaiden luokse ja edistämään siten potilaiden kuntoutumista.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Ringkøbing-Skjern, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Struer

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-5: Etähoito Etelä-Tanskassa

Projektissa kehitetään malli etähoiton yleistävää käyttöä varten.

Projektin kesto: 2006-

Sijainti: Haderslev, Tønder, Sønderborg, Aabenraa,

Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-13: Omatoimisuuden tukeminen

Tønderin kunnassa

Projektissa pyritään vähentämään potilaiden riippuvuutta kotihoidosta yksilöllisesti mukautetulla kuntoutuksella.

Projektin kesto: 2010-2012

Sijainti: Tønder

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.1

NO-8: Yhdessä lasten ja nuorten puolesta

Projektissa pyritään koordinoimaan entistä paremmin paikallisten viranomaisten lasten- ja nuortensuojelutoimet.

Projektin kesto: 2008-2011

Sijainti: Norja (kansallinen)

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.2

FO-4: SSP – ennalta ehkäisevä ohjelma

lasten ja nuorten puolesta

SPP:ssä lasten- ja nuortensuojelutyötä tekevät toimijat tekevät poikkiteollista yhteistyötä.

Projektin kesto: 2009–

Sijainti: Färsaaret (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.6

Menetelmä: 3.2

FO-6: Verouudistus Färsaarilla

Färsaarten kansanedustuslaitos on päättänyt ottaa käyttöön uuden tasaveron, joka tulee voimaan 1. tammikuuta 2012.

Projektin kesto: 2012–

Sijainti: Färsaaret (kansallinen)

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.3, 3.4

FO-08: Ilmaisia kuljetuksia ikääntyneille

Sundan kunta tarjoaa ikääntyneille ilmaisia kuljetuksia ja pyrkii siten parantamaan ikääntyneiden mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa. Pyrkimyksenä on myös parantaa ikääntyneiden mahdollisuuksia tavata toisiaan ja sitä kautta pysyä aktiivisina.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Sunda

Teema: 2.1, 2.2, 2.3

Menetelmä 3.1

IS-9: Palvelut toimintarajoitteisille

Vastuu toimintarajoitteisten palveluista on siirtynyt valtiolta kunnille.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.3

IS-10: Vanhempainetuudet Islannissa

Islannin vanhempainetuusjärjestelmässä toteutettiin suuria muutoksia vuonna 2000.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.3, 3.4

TN-11: Our Life as Elderly ja Our Life as Elderly 2

Projektin päätarkoituksena on kehittää uusia tehokkaita malleja palvelujen tuottamista, rekrytointia, asumisen tukemista ja hoito- ja hoivapalvelujen laadun varmistamista varten.

Projektin kesto: 2005–2007 (OLE1)+ 2008–20011 (OLE2)

Sijainti: Norrbotten, Luulaja, Oulu, Lieksa, Joensuu, Bodø, Nordland, Färsaaret (kansallinen), Vestmanna, Klaksvík, Akureyri, Hornafjörður, Hafnarfjörður

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.1, 3.2

TN-19: Rajatonta hoitoa

Projektin tavoitteena on edelleen kehittää terveydenhuoltoalan yhteistyötä Tornionlaakson ruotsalaisten ja suomalaisten kuntien välillä, jotta terveydenhuollon laatu voidaan taata ja asukkaille voidaan tarjota valinnanmahdollisuuksia.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Pajala, Ylitornio, Haaparanta, Enontekiö, Muonio, Kolari, Pello, Tornio

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

TN-20: Rajatonta hoivaa

Projektin maali on rajat ylittävän yhteistyön avulla tarjota alueen asukkailla mahdollisuus asua pidempään kotonaan.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Inari, Sør-Varanger

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

2.3 Infrastrukturi ja joukkoliikenne

Liikenneinfrastrukturi käsittää tiet ja rautatiet sekä ilma- ja vesikuljetukset. Viestintäinfrastrukturi käsittää teleliikenteen ja laajakaistayhteydet. Teemaan sisältyvät lisäksi energiahuolto ja joukkoliikenne. Infrastrukturiin ja joukkoliikenteeseen kohdistuva paine muuttuu, kun väestö keskittyy yhä suuremmassa määrin suurkaupunkialueille. Laajakaistan saatavuus on myös tärkeä infrastrukturiin liittyvä kysymys. Erot ovat edelleen suuret eri Pohjoismaiden välillä. Jotta harvaanasutuille alueille voidaan luoda hyvät elämisen ja yrittämisen edellytykset, on kuljetusmahdollisuuksista ja laajakaistayhteyksistä huolehdittava.

Esimerkit:

SE-3: Joukkoliikennevastuu aluetasolla

Kun Skånen alueen uusi alueviranomainen, ”Region Skåne” perustettiin vuonna 1999, vastuu joukkoliikenteestä siirtyi maakäräjäkunnalta vastaperustetulle alueelliselle elimelle.

Projektin kesto: 1999–

Sijainti: Skåne

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.3

SE-4: Botniabanan-rata

Botniabanan on vasta rakennettu rautatie, joka kulkee Norrlandin rannikkoa myöten ja jolla pyritään tukemaan työmarkkina-alueen laajentumista. Sen tarkoituksena on esimerkiksi helpottaa työmatkaliikennettä Uumajan ja Örnköldsvikin välillä.

Projektin kesto: 1999-2010

Sijainti: Västernorrland, Västerbotten

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

SE-6: Broadband for the Far North

Projektissa pyritään parantamaan laajakaistan saatavuutta Pohjois-Ruotsissa.

Projektin kesto: 2000-2006

Sijainti: Norrbotten

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

SE-15: Uusi Ostkustbanan-rata

Projektissa pyritään kehittämään rautatieinfrastruktuuria ja luomaan edellytyksiä työmarkkina-alueen laajentumiselle.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Gävleborg, Västernorrland

Teema: 2.3, 2.9

Menetelmä: 3.2

SE-16: ”Parempi istuin” – infrastruktuuri- ja kuljetusprojekti

”Parempi istuin” on laaja infrastruktuuriprojekti Mälardalenin alueella. Pyrkimyksenä on parantaa alueen kilpailukykyä ja tukea monikeskuksista aluerakennetta.

Projektin kesto: 2006–

Sijainti: Tukholman lääni, Örebron lääni, Södermanland, Uppsalan lääni, Västmanland

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

DK-19: Alusta älykkäille kuljetusjärjestelmille (ITS) Pohjois-Jyllannissa

Alustalla pyritään luomaan perusta autojen välisten viestintäjärjestelmien kehittämiseksi ja infrastruktuurin kehittämiseksi. Näin halutaan parantaa liikenneturvallisuutta ja vähentää autoilun ympäristövaikutuksia.

Projektin kesto: 2010-2013

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.3, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-21: HubNorth – Pohjois-Jyllannin alue

HubNorth on Pohjois-Jyllantilainen verkko, joka on profiloitunut tuulienergiaan.

Projektin kesto: 2010–2014

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2, 3.7

FO-1: Maksuton joukkoliikenne Tórshavnissa

Projektissa pyritään vähentämään autoilua ja edistämään joukkoliikennevälineiden käyttöä.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Tórshavn

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.4

FO-2: Kaukolämpö Tórshavnissa

Hankkeessa on asennettu kaukolämpörunkoputki eräisiin Tórshavnin nopeimmin kehittyviin osiin.

Projektin kesto: 1990–

Sijainti: Tórshavn

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

FO-08: Ilmaisia kuljetuksia vanhuksille

Sundan kunta tarjoaa vanhuksille ilmaisia kuljetuksia ja pyrkii siten parantamaan vanhusten mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa. Pyrkimyksenä on myös parantaa vanhusten mahdollisuuksia tavata toisiaan ja sitä kautta pysyä aktiivisina.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Sunda

Teema: 2.1, 2.2, 2.3

Menetelmä 3.1

IS-11: Islannin tietoliikennehasto

Islannin tietoliikennehasto tukee projekteja, jotka pyrkivät takaamaan internet-yhteydet alueilla, joilla ei ole markkinaedellytyksiä kaupallisille internet-palveluille.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.4

IS-12: Koulutusta Västfjordissa

Oppilailla Västfjordin eteläisissä osissa on mahdollisuus tehdä etäopintoja Snæfellsnesin lukiossa informaatioteknologian avulla.

Projektin kesto: 2007-2011

Sijainti: Grundarfjörður, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur

Teema: 2.3, 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

IS-14: Ilmainen joukkoliikenne Akureyrissä

Matkustus linja-autoissa Akureyrissä on ollut ilmaista vuodesta 2009 lähtien. Matkustajien määrä on tuplaantunut maksujen poistamisen jälkeen.

Projektin kesto: 2009–

Sijainti: Akureyri

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.4

GL-1: Energian mittaus Sarfannguaqissa

Projektin tarkoituksena on asentaa uusi energian mittausjärjestelmä Grönlannin kaukaisiin osiin.

Projektin kesto: 2007

Sijainti: Qeqqata

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

TN-10: Jäämeren rata

Jäämeren rata on rautatiehanke, jonka odotetaan luovan työtilaisuuksia alueella ja edistävän alueellista ja paikallista kehitystä.

Projektin kesto: 2010-2011

Sijainti: Tromssa, Haaparanta, Övertorneå, Pajala, Kiiruna, Storfjord, Gáivuotna Kåfjord, Guovdageaidnu Kautokeino, Nordreisa, Enontekiö, Muonio, Kolari, Pello, Ylitornio, Tornio

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

TN-15: Smallest

Smallest-projektissa pyritään parantamaan uusiutuvien energialähteiden saatavuutta pienimmissä kunnissa kaikkien harvimminkin asutuilla seuduilla Pohjois-Euroopassa.

Projektin kesto: 2009-2012

Sijainti: Pohjois-Karjala, Fuglafjörður, Norsjö, Austurland

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

TN-16: Maaseudun kuljetusratkaisut

Projektissa pyritään parantamaan asumisen, työskentelyn ja liikkumisen mahdollisuuksia maaseudulla ja rannikkoalueilla Euroopan pohjoisilla äärialueilla.

Projektin kesto: 2009-2012

Sijainti: Pohjois-Karjala, Västernorrland, Pielisen Karjala, Austurland

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

TN-17: Haaparanta-Tornion matkakeskus

Projektin maalina on yhdistää olemassa olevat julkisen liikenteen järjestelmät molemmin puolin Ruotsin ja Suomen välistä rajaa ja saada aikaan toimiva kansainvälinen joukkoliikenneyksikkö.

Projektin kesto: 2011-2013

Sijainti: Haaparanta, Tornio

Teema: 2.3, 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.3, 3.7

TN-18: Logistiikan kehittäminen Pohjoiskalotissa

Norjan, Ruotsin ja Suomen rautatielaitokset ovat yhteistyössä teollisuuden toimijoiden ja alueellisten suunnitteluviranomaisten kanssa kehittäneet mahdollisuuksia kestäväan tavaraliikenteeseen Pohjoiskalotissa.

Projektin kesto: 2000-

Sijainti: Norrbotten, Nordland, Lappi, Oulu

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2, 3.7

2.4 Työmarkkinat

Monilla alueilla ja monissa kunnissa työvoiman kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa. Esimerkiksi yliopisto- ja korkeakoulupaikkakunnilla suuri osa väestöstä on korkeasti koulutettuja, mutta korkeasti koulutettujen määrä ei aina vastaa alueen työvoimatarvetta. Usein voi samalla olla vaikeaa löytää tiettyjen ammattialojen osaajia, kuten lääkäreitä ja rakennustyöntekijöitä. Joillain sektoreilla työvoimasta voi olla pula. Monilla alueille ja monissa kunnissa työvoiman tulomuutto on auttanut täyttämään paremmin nämä työvoimatarpeet. Käytettävissä on monia hyviä esimerkkejä aloitteista, joilla on pyritty helpottamaan tulomuuttajien asettumista kuntaan tai alueelle esimerkiksi panostamalla kielikoulutukseen, asuntojen saatavuuteen ja lastenhoitopalveluihin.

Samaan aikaan, kun joissain Pohjoismaiden osissa kärsitään työvoimapulasta, toisilla alueilla nuorisotyöttömyys kasvaa.

Työikäisen väestön määrän pieneneminen voi aiheuttaa lähtömuutosta, alhaisesta syntyvyydestä, väestön ikääntymisestä tai kaikista näistä kolmesta asiasta yhdessä. Syystä riippumatta tämä kehitys voi aiheuttaa suuria haasteita kunnille ja alueille.

Esimerkit:

FI-2: Seniorina yrittäjäksi

Hankkeessa pyritään kannustamaan pian eläkkeelle siirtyviä henkilöitä pidentämään työuraansa ja ryhtymään yrittäjiksi.

Projektin kesto: 2010-2013

Sijainti: Kaustinen, Keuruu, Nurmes, Sastamala

Teema: 2.4, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-4: HEMAASU-malli

Alueviranomaiset käyttävät mallia ennusteiden laatimiseen väestökehityksestä ja työvoiman tarjonnasta.

Projektin kesto: 2005-

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.5

FI-5: Valtionhallinnon alueellistaminen

Suomessa on kymmenen vuoden ajan pyritty uudelleenorganisointiin valtionhallinnon yksiköt ja toiminnot pääkaupunkiseudun ulkopuolelle alueellisen tasapainon luomiseksi.

Projektin kesto: 2000-

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

FI-7: SEUTURA-malli

Mallia käytetään työtilaisuuksien ja tarvittavan osaamisen kartoittamiseen tilanteessa, jossa suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle.

Projektin kesto: 2011-2013

Sijainti: Pielisen Karjala

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.5, 3.7

FI-10: EETU

Projektissa kannustetaan ihmisiä pysymään alueella tai muuttamaan sinne takaisin parantamalla etätyö-, yrittäjä- ja opiskelumahdollisuuksia.

Projektin kesto: 2010-2012

Sijainti: Pielisen Karjala

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.7

FI-17: Vetovoimainen hyvinvointiala

Hämeenlinnassa

Projektissa kehitetään uusia tapoja kohdata väestön ikääntymisen tuomia haasteita.

Projektin kesto: 2011-2014

Sijainti: Hämeenlinna

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-18: PAWTH – Pedagogy Assisting Workforce Transition

Projektissa panostetaan koulutukseen ja täydennyskoulutukseen iäkkäiden työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Pielisen Karjala

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-20: Työvoima Tunturi-Lapissa

Projektissa pyritään luomaan talviaikaan kausityötä turismin parissa Lapissa tekeville mahdollisuuksia

tehdä kesäaikaan kausityötä Lounais-Suomen saaris-
tossa.

Projektin kesto: 2001–2004

Sijainti: Lappi, Varsinais-Suomi

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-21: Kuntatyö 2010

Projektissa pyritään kehittämään kuntia työnantajina
muun muassa parantamalla mahdollisuuksia yhdistää
työ ja perhe-elämä.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-22: Työvoiman maahanmuutto Närpiössä

Hankkeessa pyritään vastaamaan alueen työvoimatar-
peeseen ottamalla alueelle työhön tulevat maahan-
muuttajat hyvin vastaan.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Närpiö

Teema: 2.4, 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.6

FI-23: Juniorimalli

Espoon kaupungin Juniorimallissa opiskelujen loppu-
vaiheessa oleva tai vastavalmistunut otetaan työsuh-
teeseen korkeintaan kahdeksi vuodeksi ja tälle nimite-
tään työpaikkakouluttuja, joka tutustuttaa tämän
julkishallinnossa työskentelyyn.

Projektin kesto: Jatkuva

Sijainti: Espoo

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.7

AX-3: Integration.ax

Projektissa tuetaan Ahvenanmaalle muuttavien so-
peutumista paikallisyhteisön jäseniksi.

Projektin kesto: 2010-2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-5: Työ keskipisteessä

Projektissa työmarkkinoiden ulkopuolella olevia autetaan
etsimään töitä muun muassa urasuunnittelun avulla.

Projektin kesto: 2010-2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-2: Uudistus maahan vasta muuttaneiden työmarkkinoille sijoittumisen tukemiseksi ja ohjaamiseksi

Kansallinen uudistus, jonka tarkoituksena on paran-
taa maahan vasta muuttaneiden työikäisten mahdolli-
suuksia sijoittua työmarkkinoille.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.3, 3.4, 3.7

SE-20: Toisen asteen koulutus, työelämä, yhteistoiminta (GAS)

Projektissa kehitetään toisen asteen koulutusta Väster-
bottenissa ja pyritään tällä tavoin vastaamaan osaami-
sen kysyntään alueella.

Projektin kesto: 2009-2012

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.7

SE-23: Välitilassa

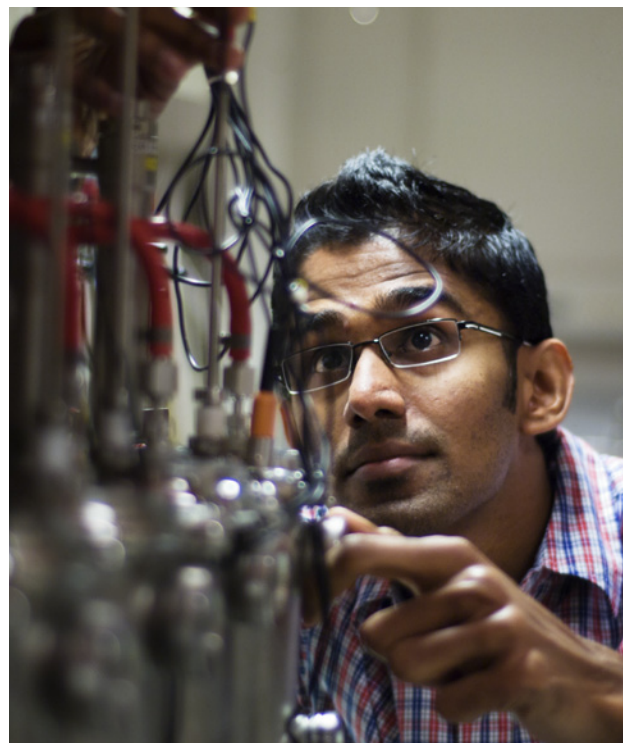
Projektissa pyritään parantamaan eri viranomaisten
välistä yhteistyötä ja estämään nuorten työntekijöiden
väliinpuotoaminen, jolloin he eivät saa työnhakuun
tarvitsemaansa tukea.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungs-
backa, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.1, 3.2

SE-24: Iäkkäät opettavat nuoria

Projektissa kehitetään uusia strategioita eläköitymisen myötä työmarkkinoilta poistuvan osaamisen korvaamiseksi muun muassa siirtämällä osaamista iäkkäiltä nuoremmille.

Projektin kesto: 2011-2012

Sijainti: Taalainmaa

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.7

SE-28: Työterveydenhuollon pilottimalli

Jämtlannin läänissä

Projektissa pyritään kehittämään työskentelymenetelmiä työterveydenhuollossa, jotta sairauslomalla olevat työntekijät voisivat nopeammin palata työelämään.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Jämtlanti

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-29: Tuotemerkkinä Taalainmaa

Projektin tarkoituksena on vahvistaa Taalainmaan tuotemerkkiä, jotta alueelle saataisiin houkutelua uusia yrityksiä, asukkaita, kävijöitä ja pääomaa.

Projektin kesto: 2003-

Sijainti: Taalainmaa

Teema: 2.4, 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

DK-1: Sundhedspakken

Projektissa luodaan toimintopaketti stressin takia sairauslomalle joutuneille.

Projektin kesto: 2011-

Sijainti: Næstved

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-3: Panostus nuoriin Himmerlandissa

Projektissa kehitetään yhteistyötä ja menetelmiä korkeamman koulutuksen tai ammattikoulutuksen aloitavien nuorien määrän lisäämiseksi.

Projektin kesto: 2010-2012

Sijainti: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

DK-6: Lisäkasvu

Projektissa pyritään tukemaan pienten ja keskisuurten yritysten kasvua ja kehitystä esimerkiksi kehittämällä osaamista.

Projektin kesto: 2011-2014

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-7: Esteiden raivaajat – opastusverkosto

Hankkeessa pyritään luomaan työnhakukoulutusta tarjoava verkosto. Mahdollisena painotuksena voi olla työnhakijan osaamisen hankkiminen muulta sektorilta.

Projektin kesto: 2011-2013

Sijainti: Thisted, Morsø, Jammerbugt

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

STARTUP Aarhus -projektissa pyritään tukemaan elinkeinoelämän kehitystä ja parantamaan työllisyyttä kunnassa.

Projektin kesto: 2011-

Sijainti: Aarhus

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-11: Sønderborg – työtä kumppanille

Sønderborgin yritys- ja matkailukeskus on luonut verkoston, joka auttaa puolison tai muun alueelle työhön muuttaneen henkilön mukana muuttaneita löytämään myös työtä.

Projektin kesto: 2006-

Sijainti: Sønderborg

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-14: Ulkomainen työvoima ja asuminen

Projektissa houkuteltaan maahanmuuttajia muuttamaan alueelle töihin.

Projektin kesto: 2008

Sijainti: Guldborgsund, Lolland

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.4, 3.7

DK-20: Etelä-Tanska tieteellisenä osaamiskeskittymänä

Etelä-Tanskassa tehdään yhteistyötä Kansallisen luonnontieteiden, tekniikan ja terveystieteiden opetuskeskukseen (NTS-centret) kanssa paikallisten strategioiden ja verkostojen kehittämiseksi niin, että ne tukevat aluetta tieteellisenä osaamiskeskittymänä.

Projektin kesto: 2012-2015

Sijainti: Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-23: Palveluprojekti Hanstholmissa

Projektissa parannetaan työntekijöiden osaamista 14 yrityksessä Hanstholmissa uusien tuotteiden kehittämiseksi ja liikevaihdon lisäämiseksi.

Projektin kesto: 2011-2013

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.6

Menetelmä: 3.7

NO-1: Innovaatio Snåsassa

Projektissa pyritään luomaan lisää työpaikkoja eri aloille, tukemaan elinkeinoelämän vakautta, lisäämään tulomuuttoa ja vakiinnuttamaan kehitystä ja innovaatioita edistävää kulttuuri.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Snåsa

Teema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Menetelmä: 3.7

NO-2: Agro Business Park

Agro Business Park (ABP) -projektissa pyritään luomaan liiketoimintamahdollisuuksia maatalousalalla.

Projektin kesto: 2006-2009

Sijainti: Gloppen

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.7

NO-3: Kuparikaivostoiminta Kvalsundissa

Pohjoisnorjalaisessa Kvalsundin (Finnmark) kunnassa panostetaan voimakkaasti uusien kuparikaivosten avaamiseen. Projektissa pyritään parantamaan työllisyyttä ja varmistamaan kaivostoimintaan tehtyjen panostusten myönteiset vaikutukset paikalliseen yhteisöön ja edistämään niitä.

Projektin kesto: 2011-2013

Sijainti: Kvalsund

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-4: Flekkefjord – tahto kasvaa

Projektin yleisenä tavoitteena on varmistaa laaja sitoutuminen kunnan vetovoiman parantamiseen.

Projektin kesto: 2009-2012

Sijainti: Flekkefjord

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-6: Työpaikat, jotka eivät ole sidottuja paikkaan

Tässä pilottiprojektissa painotetaan uusien tekniikoiden käyttöä työelämän joustavuuden lisäämisessä.

Projektin kesto: 2009-2014

Sijainti: Tromssa

Teema: 2.4, 2.5, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-9: Move to MoRe

Projektissa tuetaan muuttoa alueelle ja pyritään varmistamaan osaamiseltaan elinkeinoelämän tarpeita vastaavan työvoiman saatavuus.

Projektin kesto: 2007-2010

Sijainti: Møre ja Romsdal

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-10: Kestävä Telemark

Kestävä Telemark on alueellisen kasvun ja kestävän kehityksen strategia.

Projektin kesto: 2010-2012

Sijainti: Telemark

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.6

NO-11: Yhteisöön panostaminen Senjassa

Projektissa pyritään saamaan pienen yhteisön voimavarat käyttöön kehityksen ja optimismin edistämiseksi. Tavoitteena on lisätä väestömäärää ja uusien työpaikkojen määrää.

Projektin kesto: 2007-2010

Sijainti: Berg

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.6

NO-12: Rakenna Tranøyhin

Kunta kannustaa asuntorakentamista tarjoamalla rakentajille tontteja ilmaiseksi.

Projektin kesto: 1993-

Sijainti: Tranøy

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.4, 3.6

NO-14: Aktiivinen päivisin

Projektissa pyritään aktivoimaan henkilöitä, jotka ovat täysin tai osittain työmarkkinoiden ulkopuolella.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Tromssa

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.7

NO-15: Expat Mid-Norway

Expat Mid-Norway tarjoaa erityyppisiä palveluja yrityksille, jotka palkkaavat työvoimaa ulkomailta tai Norjan muista osista.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Sør-Trøndelag

Teema: 2.4, 2.5, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-16: Tulomuuton tukeminen Herøyssä

Projektissa pyritään tukemaan muuttoa Herøyhin erityyppisillä panostuksilla.

Projektin kesto: 2009–2014

Sijainti: Herøy

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.6, 3.7

NO-17: Finnsnesin lapsikylä

Projektissa parannetaan lasten ja nuorten olosuhteita Finnsnesissä. Kunta haluaa tulla tunnetuksi lapsiystävällisenä kuntana.

Projektin kesto: 2007–2011

Sijainti: Lenvik

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.6

NO-20: Tulomuuttoprojekti Nordlandissa

Projektissa pyritään lisäämään tulomuuttoa ja keski-tytään erityisesti työllistymiseen, asuntotilanteeseen, integrointikysymyksiin ja kielikoulutukseen.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Nordland

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-22: Valo ikkunassa

Hallingdalin viranomaiset pyrkivät varmistamaan alueelle muuttavien työnsaannin ja alueen palveluiden ja elintason säilymisen.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-24: Maahanmuuttoprojekti

Projektin maalina on luoda parhaat edellytykset työperäiselle maahanmuutolle ja sitä kautta minimoida ympäri maata ilmenevän työvoimapulan negatiiviset seuraukset.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Norja (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.7

IS-2: Luova yhteisö

Projektissa pyritään luomaan ympäristö, jossa taiteilijat ja muotoilijat työskentelevät yhdessä paikallisten yritysten ja yrittäjien kanssa uusien tuotteiden kehittämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Austurland

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.7

TN-1: SMIL(E) – Skandinaaviset menetelmät innovatiiviseen oppimiseen

Projektissa pyritään lisäämään kiinnostusta teknologiaa, matematiikkaa ja luonnontieteitä kohtaan. Näin halutaan varmistaa tasapaino korkeasti koulutetun työvoiman tarjonnan ja kysynnän välillä pitkällä aikavälillä.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Halmstad, Varberg, Telemark, Skien, Kragerø, Porsgrunn, Oslo, Viborg, Silkeborg, Syddjurs

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2

TN-3: Flexible Working Culture

Projektissa pyritään kehittämään tapoja houkutella uusia vapaa-ajan asukkaita, työnantajia, työntekijöitä, yrittäjiä ja yrityksiä saaristoon tuomalla esiin mahdollisuudet joustavaan työskentelyyn.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Varsinais-Suomi, Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

TN-6 Best Agers

Projektissa edistetään osaamisen siirtymistä sukupolvelta toiselle ja kannustetaan eläkeikää lähestyviä henkilöitä jatkamaan pidempään työmarkkinoilla.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Norrbotten, Göteborg, Fredericia

Teema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-17: Haaparanta-Tornion matkakeskus

Projektin maalina on yhdistää olemassa olevat julkisen liikenteen järjestelmät molemmin puolin Ruotsin ja Suomen välistä rajaa ja saada aikaan toimiva kansainvälinen joukkoliikenneyksikkö.

Projektin kesto: 2011-2013

Sijainti: Haaparanta, Tornio

Teema: 2.3, 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.3, 3.7

2.5 Elinkeinoelämä

Yritysten on pystyttävä houkuttelemaan sekä työntekijöitä, joilla on haluttu osaaminen, että pääomaa investointeja varten. Muuttotappioalueilla ja alueilla, joilla väestö ikääntyy, työvoiman ja pääoman saavuus on rajoitettu. Elinkeinoelämän kehityksen varmistamiseksi on tärkeää, että kunta pystyy houkuttelemaan osaajia ja investointeja.

Elinkeinoelämän on oltava riittävän kattava ja monipuolinen, jotta voidaan luoda otollinen ympäristö liiketoiminnan kehittämiseksi, tiedonjaolle ja innovaatioille. Lisäksi tarvitaan verkosto palveluyrityksiä, jotka tuottavat muun elinkeinoelämän vaatimia oheispalveluja.

Väestön ikääntymisen tuomat mahdollisuudet liiketoiminnan kehittämiseksi on yhä tärkeämpi kysymys. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa ja samalla he kuitenkin ovat aiempia sukupolvia terveempiä ja aktiivisempia ja heidän roolinsa sekä kuluttajina että yrittäjinä on suurempi. Käsitettä ”hopeatalous” (silver economy) käytetään toisinaan kuvaamaan potentiaalia, joka ikääntyneille aktiivisille henkilöille suunnattujen liiketoimintaideoiden kehittämiseen liittyy.

Esimerkit:

FI-3 YES-keskukset ja yrittäjäyyskoulutus

Yrittäjäyyskoulutus on integroitu osa opetusta suomalaisissa kouluissa. YES-keskusten tehtävänä on tukea ja helpottaa yrittäjäyysopetusta suomalaisissa kouluissa.

Projektin kesto: 2002–

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.6, 2,8

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-14: Futuuri – Naiset tulevana yrittäjinä ja yritysjohtajina

Projektissa pyritään luomaan kasvua naisten johtamissa yrityksissä.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Pohjois-Savo

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-19: Neda Ordym

Projektissa pyritään edistämään alueen vetovoimaa ja kehittämään matkailutuotteita paikallisten perinteiden pohjalta.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Lappi

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

FI-22: Työvoiman maahanmuutto Närpiössä

Hankkeessa pyritään vastaamaan alueen työvoimatarpeeseen ottamalla alueelle työhön tulevat maahanmuuttajat hyvin vastaan.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Närpiö

Teema: 2.4, 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.6

AX-1: Yritysjuntta

Verkosto pyrkii edistämään nykyisten ja tulevien naisyritysten henkilökohtaista ja ammatillista kehittymistä Ahvenanmaalla.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

AX-2: Startaaget.ax

Startaaget.ax on Internet-portaali, joka sisältää tietoja yrityksen perustamisesta ja kehittämisestä.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-1: Yrittäjyystiimi

Projektissa pyritään vahvistamaan yrittäjyyttä maaseudulla lisäämällä mahdollisimman tehokkaasti elinkeinoelämän monipuolisuutta ja laajuutta.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn on Triple Helix -organisaatio, joka pyrkii luomaan hyvät olosuhteet kestäväälle talouskasvulle ja kehitykselle Karlshamnissa.

Projektin kesto: 2001–

Sijainti: Karlshamn

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-8: Asiakas keskipisteessä

Projektissa pyritään vahvistamaan sukupuolinäkökulmaa yritysneuvonnassa.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Skellefteå

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2

SE-12: Kestävät palveluratkaisut

Tässä alueellisessa projektissa pyritään määrittämään luovat tavat ylläpitää kaupallisia ja kunnallisia palveluja harvaan asutuilla alueilla.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.2, 2.5, 2.7

Menetelmä: 3.2

SE-13: Virtuaalinen EU-projektitoimisto

Projektissa pyritään tukemaan toimijoita EU-asioihin liittyvissä kysymyksissä, lisäämään EU-rahoitteisten projektien määrää ja tukemaan kehitystä alueen yrityksissä.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-14: Västerbotten Investment Agency

Västerbotten Investment Agency (VIA) on alueellinen investointivirasto, joka markkinoi Västerbottenia vetovoimaisena alueena sijoittajille ja yrittäjille.

Projektin kesto: 2009–

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.6, 3.7

SE-21: Mini Europe

Projektissa vaihdetaan kokemuksia eurooppalaisten alueiden välillä pienten ja keskisuurten yritysten tukemisesta aluepoliittisilla käytännöillä.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Västernorrland, Jämtland

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-25: Vihreän liiketoiminnan kehittäminen

Projektissa pyritään kehittämään osaamista ja työmarkkinoita maaseudulla tukemalla yksittäisiä maatalousalan yrittäjiä.

Projektin kesto: 2005–2009

Sijainti: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Teema: 2.5, 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-26: Sijoita Norrbotteniin

Hankkeessa pyritään parantamaan edellytyksiä houkutella investointeja alueelle.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Norrbotten

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-27: Heart of Lapland

Projektissa pyritään kehittämään matkailuteollisuutta ja -tietoutta Lapissa.

Projektin kesto: 2004–2013

Sijainti: Kalix, Haaparanta, Överkalix, Övertorneå, Pajala

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-29: Tuotemerkkinä Taalainmaa

Projektin tarkoituksena on vahvistaa Taalainmaan tuotemerkkiä, jotta alueelle saataisiin houkutelua uusia yrityksiä, asukkaita, kävijöitä ja pääomaa.

Projektin kesto: 2003–

Sijainti: Taalainmaa

Teema: 2.4, 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

DK-6: Lisäkasvu

Projektissa pyritään tukemaan pienten ja keskisuurten yritysten kasvua ja kehitystä esimerkiksi kehittämällä osaamista.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-8: BioMed Community

BioMed Community on Life Science -yritysten klusteri Pohjois-Jyllannissa.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Aalborg

Teema: 2.1, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

STARTUP Aarhus -projektissa pyritään tukemaan elinkeinoelämän kehitystä ja parantamaan työllisyyttä kunnassa.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Aarhus

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-10: Elintarviketuotantoalan yritysten kehittäminen

Hankkeessa pyritään tukemaan pienten ja keskisuuren yritysten innovaatioita ja kasvua elintarviketuotannon alalla.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Keski-Jyllannin alue

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-14: Ulkomainen työvoima ja asuminen

Projektissa houkutellessaan maahanmuuttajia muuttamaan alueelle töihin.

Projektin kesto: 2008

Sijainti: Guldborgsund, Lolland

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.4, 3.7

DK-16: Struer-yritysverkko

Verkosto antaa henkilökohtaista neuvontaa ja auttaa yrittäjiä tunnistamaan liiketoimintamahdollisuudet ja kasvupotentiaalin.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Struer

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

DK-20: Etelä-Tanska tieteellisenä osaamiskeskittymänä

Etelä-Tanskassa tehdään yhteistyötä Kansallisen luonnontieteiden, tekniikan ja terveysalan opetuskeskukseen (NTS-centret) kanssa paikallisten strategioiden ja verkostojen kehittämiseksi niin, että ne tukevat aluetta tieteellisenä osaamiskeskittymänä.

Projektin kesto: 2012-2015

Sijainti: Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-23: Palveluprojekti Hanstholmissa

Projektissa parannetaan työntekijöiden osaamista 14 yrityksessä Hanstholmissa uusien tuotteiden kehittämiseksi ja liikevaihdon lisäämiseksi.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.6

Menetelmä: 3.7

DK-26: Potilas kotona

Projektin tavoitteena on lisätä potilaiden mahdollisuuksia asua kotona hyödyntämällä uuden teknologian mahdollisuudet kotisairaanhoidossa.

Projektin kesto: 2012-2018

Sijainti: Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.1, 2.5

Menetelmä: 3.2

NO-1: Innovaatio Snåsassa

Projektissa pyritään luomaan lisää työpaikkoja eri aloille, tukemaan elinkeinoelämän vakautta, lisäämään tulomuuuttoa ja vakiinnuttamaan kehitystä ja innovaatioita edistävä kulttuuri.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Snåsa

Teema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Menetelmä: 3.7

NO-2: Agro Business Park

Agro Business Park (ABP) -projektissa pyritään luomaan liiketoimintamahdollisuuksia maatalousalalla.

Projektin kesto: 2006-2009

Sijainti: Gloppen

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.7

NO-3: Kuparikaivostoiminta Kvalsundissa

Pohjoisnorjalaisessa Kvalsundin (Finnmark) kunnassa panostetaan voimakkaasti uusien kuparikaivosten avaamiseen. Projektissa pyritään parantamaan työllisyyttä ja varmistamaan kaivostoimintaan tehtyjen panostusten myönteiset vaikutukset paikalliseen yhteisöön ja edistämään niitä.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Kvalsund

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-4: Flekkefjord – tahto kasvaa

Projektin yleisenä tavoitteena on varmistaa laaja sitoutuminen kunnan vetovoiman parantamiseen.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Flekkefjord

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-6: Työpaikat, jotka eivät ole sidottuja paikkaan

Tässä pilottiprojektissa painotetaan uusien tekniikoiden käyttöä työelämän joustavuuden lisäämisessä.

Projektin kesto: 2009–2014

Sijainti: Tromssa

Teema: 2.4, 2.5, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-7: Huldra Start

Huldra Start on naisyrittäjille suunnattu tukiohjelma.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Sogn ja Fjordane

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

NO-10: Kestävä Telemark

Kestävä Telemark on alueellisen kasvun ja kestävän kehityksen strategia.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Telemark

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.6

NO-15: Expat Mid-Norway

Expat Mid-Norway tarjoaa erityyppisiä palveluja yrityksille, jotka palkkaavat työvoimaa ulkomailta tai Norjan muista osista.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Sør-Trøndelag

Teema: 2.4, 2.5, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-18: Målselv Fjellandsby

Projektissa panostetaan matkailuun kehittämällä vierailukeskusta Målselvin kunnassa.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Målselv

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.6

IS-1: Menestys

Hankkeessa pyritään erilaisilla käytännöillä tukemaan naisyrittäjyyttä.

Projektin kesto: 1996–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

IS-2: Luova yhteisö

Projektissa pyritään luomaan ympäristö, jossa taiteilijat ja muotoilijat työskentelevät yhdessä paikallisten yritysten ja yrittäjien kanssa uusien tuotteiden kehittämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Austurland

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.7

IS-3: Akureyrin alueellinen kasvusoipimus

Yksityiset ja paikalliset toimijat Eyjafjörður-tunturia ympäröivällä alueella ovat solmineet sopimuksen paikallisen talouden edistämisestä yhteisvoimin.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Grýtubakkahreppur, Svalbarðsstrandarhreppur, Eyjafjarðarsveit, Akureyri, Hörgársveit, Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

IS-8: Käyttösuunnitelma – rannikkovyöhyke

Arnarfjörður Westfjords

Projektissa pyritään kehittämään uusia rannikkovyöhykkeen käyttömahdollisuuksia ja tukemaan alueen ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää käyttöä.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Vestfirðir

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.7

IS-13: Svanni – lainatakausrahasto naisille

Lainatakausrahasto Svanni helpottaa yrittäjänäisten rahoituksen hakua ja parantaa naisten mahdollisuuksia perustaa yrityksiä.

Projektin kesto: 2011–2015

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

GL-2: Destination Polcirkeln

Projekti on Grönlantiin tehty matkailupanostus.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Qeqqata

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.6

GL-3: Destination Avannaa

Hankkeessa edistetään paikallisten yritysten välistä yhteistyötä matkailun vahvistamiseksi alueella.

Projektin kesto: 2004–

Sijainti: Qaasuitsup

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.6, 3.7

GL-4: Hyviä hankkeita Sermersooqissa

– Iværk' Messe

Sermersooqin kunnan elinkeinotoimi järjestää tapauksia itsenäisille yrittäjille.

Projektin kesto: 2012

Sijainti: Sermersooq

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.1, 3.7

GL-5: Kasvumalli yrityksille – ”INERIK”

Projektin päätarkoituksena on edistää nuorten PK-yritysten kasvua.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Sermersooq

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

TN-3: Flexible Working Culture

Projektissa pyritään kehittämään tapoja houkutella uusia vapaa-ajan asukkaita, työnantajia, työntekijöitä, yrittäjiä ja yrityksiä saaristoon tuomalla esiin mahdollisuudet joustavaan työskentelyyn.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Varsinais-Suomi, Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

TN-6 Best Agers

Projektissa edistetään osaamisen siirtymistä sukupolvelta toiselle ja kannustetaan eläkeikää lähestyviä henkilöitä jatkamaan pidempään työmarkkinoilla.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Norrbotten, Göteborg, Fredericia

Teema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-9: Rekreatiionsrutter

Projektissa pyritään markkinoimaan Öresundin, Kattegatin ja Skagerackin ympäristöä kiinnostavana ulkoilma-kohteena ja edistämään matkailuyrittäjyyttä alueella.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Maantieteelliset alueet: Pohjois-Jyllannin alue, Hørring, Frederikshavn, Sjællandin alue, Læsø, Faxe, Guldborgsund, Holbæk, Jammerbugt, Køge, Brønderslev, Mariagerfjord, Morsø, Odsherred, Rebild, Ringsted, Stevns, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg, Østfold, Moss, Rygge, Råde, Akershus, Asker, Bærum, Frogn, Oppegård, Vestby, Buskerud, Hurum, Lier, Røyken, Halden, Hallandin alue, Skånen alue, Trelleborg, Vellinge, Skurup, Svedala, Laholm, Hylte, Falkenberg, Varberg, Kungsbacka, Orust, Länsi-Götanmaan alue, Uddevalla, Svalöv, Lysekil, Stenungsund, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal, HARRYDA

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

Väestönmuutokset vaikuttavat myös koulutusjärjestelmään. Aihetta voi tarkastella useasta eri näkökulmasta. Peruskoulun ja toisen asteen koulutuksen tarjonnan varmistamisen lisäksi on pystyttävä tarjoamaan ammatillisia koulutuspalveluja vastaamaan muuttuvaan kysyntään työmarkkinoilla.

Esimerkit:

FI-3 YES-keskukset ja yrittäjyyskoulutus

Yrittäjyyskoulutus on integroitu osa opetusta suomalaisissa kouluissa. YES-keskusten tehtävänä on tukea ja helpottaa yrittäjyysopetusta suomalaisissa kouluissa.

Projektin kesto: 2002–

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.6, 2,8

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-18: PAWTH – Pedagogy Assisting Workforce Transition

Projektissa panostetaan koulutukseen ja täydennyskoulutukseen iäkkäiden työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Pielisen Karjala

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-3: Integration.ax

Projektissa tuetaan Ahvenanmaalle muuttavien sopeutumista paikallisyhteisön jäseniksi.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-6: Ahvenanmaan koulutustarve tulevaisuudessa

Projektissa analysoidaan Ahvenanmaan nykyinen ja tuleva koulutustarve.

Projektin kesto: 2004–2006

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.5, 3.7

SE-11: Pienet koulut kehityksessä

Opettajat, oppilaat ja vanhemmat voivat uusia tekniikoita käyttämällä kehittää kouluja yhdessä välitavoista huolimatta.

Projektin kesto: 2011

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

SE-20: Toisen asteen koulutus, työelämä, yhteistoiminta (GAS)

Projektissa kehitetään toisen asteen koulutusta Västerbottenissa ja pyritään tällä tavoin vastaamaan osaamisen kysyntään alueella.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.7

SE-24: Iäkkäät opettavat nuoria

Projektissa kehitetään uusia strategioita eläköitymisen myötä työmarkkinoilta poistuvan osaamisen korvaamiseksi muun muassa siirtämällä osaamista iäkkäiltä nuoremmille.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Taalainmaa

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.7

DK-3: Panostus nuoriin Himmerlandissa

Projektissa kehitetään yhteistyötä ja menetelmiä korkeamman koulutuksen tai ammattikoulutuksen aloitavien nuorien määrän lisäämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

DK-7: Esteiden raivaajat - opastusverkosto

Hankkeessa pyritään luomaan työnhakukoulutusta tarjoava verkosto. Mahdollisena painotuksena voi olla työnhakijan osaamisen hankkiminen muulta sektorilta.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Thisted, Morsø, Jammerbugt

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-12: Lounainen yrittäjäakatemia

Lounaisella yrittäjäakatemiolla on vahvat yhteydet alueelliseen elinkeinoelämään ja kansainvälisiin yhteistyökumppaneihin.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Sønderborg

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.7

DK-15: Ylempi kaupallinen tutkinto (Hhx)

Fjerritslevin lukiossa

Yhteistyössä paikallisen koulutus- ja yrityskeskuksen ja toisen asteen oppilaitoksen kanssa luodaan mahdollisuus suorittaa toisen asteen kaupallinen tutkinto.

Projektin kesto: 2011–
Sijainti: Jammerbugt, Thisted
Teema: 2.6
Menetelmä: 3.2

DK-20: Etelä-Tanska tieteellisenä osaamiskeskittymänä

Etelä-Tanskassa tehdään yhteistyötä Kansallisen luonnontieteiden, tekniikan ja terveystieteiden (NTS-centret) kanssa paikallisten strategioiden ja verkostojen kehittämiseksi niin, että ne tukevat aluetta tieteellisenä osaamiskeskittymänä.

Projektin kesto: 2012-2015
Sijainti: Etelä-Tanskan alue
Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-23: Palveluprojekti Hanstholmissa

Projektissa parannetaan työntekijöiden osaamista 14 yrityksessä Hanstholmissa uusien tuotteiden kehittämiseksi ja liikevaihdon lisäämiseksi.

Projektin kesto: 2011-2013
Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue
Teema: 2.4, 2.5, 2.6
Menetelmä: 3.7

NO-5: Trainee Innlandet

Projektin päätarkoituksena on rekrytoida ja pitää hallu osaaminen alueella.

Projektin kesto: 1999–
Sijainti: Hedmark, Oppland
Teema: 2.6
Menetelmä: 3.1, 3.7

NO-13: Koulutus ja työelämä Haugalandetissa

Kuntien välisessä projektissa pyritään luomaan ja luojittamaan koulujen ja elinkeinoelämän välisiä yhteistyösuhteita.

Sijainti: Bokn, Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær,
Projektin kesto: 2005–
Sijainti: Bokn, Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Utsira, Vindafjord
Teema: 2.6
Menetelmä: 3.1, 3.2

NO-19: Oslon korkeakoulun ja Akershusin korkeakoulun yhdistyminen

Nämä kaksi korkeakoulua yhdistettiin Oslon ja Akershusin yhteiseksi korkeakouluksi.

Projektin kesto: 2011
Sijainti: Oslo ja Akershus
Teema: 2.6
Menetelmä: 3.3

FO-3: Snar – koulutusportaali

Snar on avoin koulutusportaali Färsaarilla. Sen tarkoituksena on helpottaa opettajien, oppilaiden ja vanhempien päivittäistä koulutyötä.

Projektin kesto: 2009–2012 + 2012–2015
Sijainti: Färsaaret (kansallinen)
Teema: 2.6
Menetelmä: 3.1, 3.2

FO-4: SSP – ennalta ehkäisevä ohjelma lasten ja nuorten puolesta

SPP:ssä lasten- ja nuortensuojelutyötä tekevät toimijat tekevät poikkitieteellistä yhteistyötä.

Projektin kesto: 2009–
Sijainti: Färsaaret (kansallinen)
Teema: 2.2, 2.6
Menetelmä: 3.2

IS-2: Luova yhteisö

Projektissa pyritään luomaan ympäristö, jossa taiteilijat ja muotoilijat työskentelevät yhdessä paikallisten yritysten ja yrittäjien kanssa uusien tuotteiden kehittämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Austurland
Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8
Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.7

IS-12: Koulutusta Västfjordissa

Oppilailla Västfjordin eteläisissä osissa on mahdollisuus tehdä etäopintoja Snæfellsnesin lukiossa informaatioteknologian avulla.

Projektin kesto: 2007-2011
Sijainti: Grundarfjörður, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur
Teema: 2.3, 2.6
Menetelmä: 3.1, 3.2

TN-1: SMIL(E) – Skandinaaviset menetelmät innovatiiviseen oppimiseen

Projektissa pyritään lisäämään kiinnostusta teknologiaa, matematiikkaa ja luonnontieteitä kohtaan. Näin halutaan varmistaa tasapaino korkeasti koulutetun työvoiman tarjonnan ja kysynnän välillä pitkällä aikavälillä.

Projektin kesto: 2010-2013
Sijainti: Halmstad, Varberg, Telemark, Skien, Kragerø, Porsgrunn, Oslo, Viborg, Silkeborg, Syddjurs
Teema: 2.4, 2.6
Menetelmä: 3.2

Elintarvikeliikkeet, huoltoasemat, apteekit ja muut kaupalliset palvelut ovat ratkaisevan tärkeitä paikallisyhteisöille. Maaseudulla ja harvaan asutuilla alueilla sekä kunnissa, joissa väestö vähenee, kaupallisten palvelujen heikko saatavuus on kasvava ongelma. Pienten yhteisöjen asiakaspohja ei yksinkertaisesti ole riittävän suuri ruokakauppojen, huoltoasemien, apteekkien ja muiden palveluiden kannattavan toiminnan varmistamiseen. Sen vuoksi kaupalliset palvelut heikkenevät jatkuvasti tällaisilla alueilla.

Esimerkit:

SE-9: Kestävät paikalliset palveluratkaisut

Projektissa pyritään määrittämään menestystekijät dynaamisten paikallisten palvelujen luomiseksi maaseudulla ja haja-asutusalueilla.

Projektin kesto: 2010-2011

Sijainti: Borgholm, Västervik, Nybro, Kalmar, Vetlanda, Katrineholm, Lindesberg, Askersund, Strömsund, Örnköldsvik, Haaparanta, Arvidsjaur, Kiiruna, Boden

Teema: 2.2, 2.7

Menetelmä: 3.2

SE-12: Kestävät palveluratkaisut

Tässä alueellisessa projektissa pyritään määrittämään luovat tavat ylläpitää kaupallisia ja kunnallisia palveluja harvaan asutuilla alueilla.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.2, 2.5, 2.7

Menetelmä: 3.2

NO-1: Innovaatio Snåsassa

Projektissa pyritään luomaan lisää työpaikkoja eri aloille, tukemaan elinkeinoelämän vakautta, lisäämään tulomuuttoa ja vakiinnuttamaan kehitystä ja innovaatioita edistävä kulttuuri.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Snåsa

Teema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Menetelmä: 3.7

FO-7: Pienet liikkeet maaseutualueilla

Projektissa verrataan ja analysoidaan pieniä liikkeitä harvaan asutuilla alueilla pienissä yhteisöissä Färsearilla.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Färsearet (kansallinen)

Teema: 2.7

Menetelmä: 3.7

Yrittäjien määrä kunnassa tai alueella on kasvun kannalta ratkaisevan tärkeää. Uusien yritysten perustamisen lisäksi on tärkeää suunnata voimavaroja myös olemassa olevien yritysten kasvun tukemiseen. Väestötilanne vaikuttaa myös yrityksen perustavien henkilöiden määrään. Jos alueella on vain vähän työkäisiä ihmisiä ja väestömäärä pienenee jatkuvasti, se näkyy myös perustettavien yritysten määrässä. Jäljempänä luetelluissa esimerkeissä on esitelty muun muassa projekteja, joissa pyritään edistämään eläkeikää lähestyvien yrittäjyyttä ja tukemaan naisyrittäjiä.

Esimerkit:

FI-2: Seniorina yrittäjäksi

Hankkeessa pyritään kannustamaan pian eläkkeelle siirtyviä henkilöitä pidentämään työuraansa ja ryhtymään yrittäjiksi.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Kaustinen, Keuruu, Nurmes, Sastamala

Teema: 2.4, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-3: YES-keskukset ja yrittäjyyskoulutus

Yrittäjyyskoulutus on integroitu osa opetusta suomalaisissa kouluissa. YES-keskusten tehtävänä on tukea ja helpottaa yrittäjyysopetusta suomalaisissa kouluissa.

Projektin kesto: 2002–

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.6, 2,8

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-14: Futuuri – Naiset tulevana yrittäjänä ja yritysjohtajina

Projektissa pyritään luomaan kasvua naisten johtamissa yrityksissä.

Projektin kesto: 2008-2011

Sijainti: Pohjois-Savo

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-1: Yritysjunta

Verkosto pyrkii edistämään nykyisten ja tulevien naisyrittäjien henkilökohtaista ja ammatillista kehittymistä Ahvenanmaalla.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

AX-2: Startaaget.ax

Startaaget.ax on Internet-portaali, joka sisältää tietoja yrityksen perustamisesta ja kehittämisestä.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-1: Yrittäjyystiimi

Projektissa pyritään vahvistamaan yrittäjyyttä maaseudulla lisäämällä mahdollisimman tehokkaasti elinkeinoelämän monipuolisuutta ja laajuutta.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn on Triple Helix -organisaatio, joka pyrkii luomaan hyvät olosuhteet kestäväälle talouskasvulle ja kehitykselle Karlshamnissa.

Projektin kesto: 2001–

Sijainti: Karlshamn

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-8: Asiakas keskipisteessä

Projektissa pyritään vahvistamaan sukupuolinäkökulmaa yritysneuvonnassa.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Skellefteå

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2

SE-21: Mini Europe

Projektissa vaihdetaan kokemuksia eurooppalaisten alueiden välillä pienten ja keskisuurten yritysten tukemisesta aluepoliittisilla käytännöillä.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Västernorrland, Jämtlandi

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-25: Vihreän liiketoiminnan kehittäminen

Projektissa pyritään kehittämään osaamista ja työmarkkinoita maaseudulla tukemalla yksittäisiä maatalousalan yrittäjiä.

Projektin kesto: 2005–2009

Sijainti: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Teema: 2.5, 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-26: Sijoita Norrbotteniin

Hankeessa pyritään parantamaan edellytyksiä houkutella investointeja alueelle.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Norrbotten

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

DK-6: Lisäkasvu

Projektissa pyritään tukemaan pienten ja keskisuurten yritysten kasvua ja kehitystä esimerkiksi kehittämällä osaamista.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-8: BioMed Community

BioMed Community on Life Science -yritysten klusteri Pohjois-Jyllannissa.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Aalborg

Teema: 2.1, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

STARTUP Aarhus -projektissa pyritään tukemaan elinkeinoelämän kehitystä ja parantamaan työllisyyttä kunnassa.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Aarhus

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-10: Elintarviketuotantoalan yritysten kehittäminen

Hankkeessa pyritään tukemaan pienten ja keski suurten yritysten innovaatioita ja kasvua elintarviketuotannon alalla.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Keski-Jyllannin alue

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-16: Struer-yritysverkko

Verkosto antaa henkilökohtaista neuvontaa ja auttaa yrittäjiä tunnistamaan liiketoimintamahdollisuudet ja kasvupotentiaalin.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Struer

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

DK-19: Alusta älykkäille kuljetusjärjestelmille (ITS) Pohjois-Jyllannissa

Alustalla pyritään luomaan perusta autojen välisten viestintäjärjestelmien kehittämiseksi ja infrastruktuurin kehittämiseksi. Näin halutaan parantaa liikenneturvallisuutta ja vähentää autoilun ympäristövaikutuksia.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.3, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-20: Etelä-Tanska tieteellisenä osaamiskeskittymänä

Etelä-Tanskassa tehdään yhteistyötä Kansallisen luonnontieteiden, tekniikan ja terveysalan opetuskeskusten (NTS-centret) kanssa paikallisten strategioiden ja verkostojen kehittämiseksi niin, että ne tukevat aluetta tieteellisenä osaamiskeskittymänä.

Projektin kesto: 2012–2015

Sijainti: Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-1: Innovaatio Snåsassa

Projektissa pyritään luomaan lisää työpaikkoja eri aloille, tukemaan elinkeinoelämän vakautta, lisäämään tulomuuttoa ja vakiinnuttamaan kehitystä ja innovaatioita edistävää kulttuuri.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Snåsa

Teema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Menetelmä: 3.7

NO-7: Huldra Start

Huldra Start on naisyrittäjille suunnattu tukiohjelma.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Sogn ja Fjordane

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

NO-18: Målselv Fjellandsby

Projektissa panostetaan matkailuun kehittämällä vierailukeskusta Målselvin kunnassa.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Målselv

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.6

NO-21: Muuta tunturiseudulle

Alueellinen kolmi-vaiheinen strategia, jonka maalina on houkutella alueelle asukkaita ja kääntää negatiivinen väestökehitys.

Projektin kesto: 2001–2011

Sijainti: Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga, Tynset

Teema: 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

IS-1: Menestys

Hankkeessa pyritään erilaisilla käytännöillä tukemaan naisyrittäjyyttä.

Projektin kesto: 1996–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

IS-2: Luova yhteisö

Projektissa pyritään luomaan ympäristö, jossa taiteilijat ja muotoilijat työskentelevät yhdessä paikallisten yritysten ja yrittäjien kanssa uusien tuotteiden kehittämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Austurland

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.7

IS-3: Akureyrin alueellinen kasvusopimus

Yksityiset ja paikalliset toimijat Eyjafjörður-tunturia ympäröivällä alueella ovat solmineet sopimuksen paikallisen talouden edistämisestä yhteisvoimin.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Grýtubakkahreppur, Svalbarðsstrandarhreppur, Eyjafjarðarsveit, Akureyri, Hörgársveit, Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

IS-5: Brúðuheimar – nukketeatterin keskus

Brúðuheimar on nukketeatterin ympärille luotu taide- ja kulttuurikeskus.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Borgarbyggð

Teema: 2.8

Menetelmä: 3.6

IS-13: Svanni – lainatakausrahasto naisille

Lainatakausrahasto Svanni helpottaa yrittäjänäisten rahoituksen hakua ja parantaa naisten mahdollisuuksia perustaa yrityksiä.

Projektin kesto: 2011-2015

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

GL-2: Destination Polcirkeln

Projektin on Grönlantiin tehty matkailupanostus.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Qeqqata

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.6

GL-3: Destination Avannaa

Hankkeessa edistetään paikallisten yritysten välistä yhteistyötä matkailun vahvistamiseksi alueella.

Projektin kesto: 2004–

Sijainti: Qaasuitsup

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.6, 3.7

GL-4: Hyviä hankkeita Sermersooqissa

– Iværk' Messe

Sermersooqin kunnan elinkeinotoimi järjestää tapaamisia itsenäisille yrittäjille.

Projektin kesto: 2012

Sijainti: Sermersooq

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.1, 3.7

GL-5: Kasvumalli yrityksille – ”INERIK”

Projektin päätarkoituksena on edistää nuorten PK-yritysten kasvua.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Sermersooq

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

TN-6 Best Agers

Projektissa edistetään osaamisen siirtymistä sukupolvelta toiselle ja kannustetaan eläkeikää lähestyviä henkilöitä jatkamaan pidempään työmarkkinoilla.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Norrbotten, Göteborg, Fredericia

Teema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

2.9 Alueellinen ja paikallinen kehitys

Väestönmuutokset vaikuttavat alueen tai kunnan yleiseen kehitykseen. Tämän teeman alla lueteltavat hankkeet pyrkivät edistämään alueellista ja paikallista kehitystä.

Esimerkit:

FI-5: Valtionhallinnon alueellistaminen

Suomessa on kymmenen vuoden ajan pyritty uudelleensijoittamaan valtionhallinnon yksiköt ja toiminnot pääkaupunkiseudun ulkopuolelle alueellisen tasapainon luomiseksi.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

FI-6: Nuoret nuorille

Projektissa keskitytään nuorten ideoihin siitä, kuinka aluetta voidaan kehittää.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Pielisen Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

FI-8: Aluehallintouudistus

Vuoden 2010 tammikuun 1. päivänä toimintansa aloitti kaksi uutta aluetason valtiollista elintä, 15 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja 6 aluehallintovirastoa.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

FI-11: Uusi kunta 2017

Ohjelmassa pyritään muun muassa vahvistamaan hyvinvointialan toimijoita kunnissa, lujittamaan paikallista demokratiaa ja luomaan uusia toimintamalleja.

Projektin kesto: 2011–2017

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3

FI-13: PARAS – kunta- ja palvelurakennemuutos

Uudistuksessa pyritään luomaan Suomeen uusi kuntarakenteen ja varmistamaan näin palvelujen saatavuus ja korkea laatu.

Projektin kesto: 2005–2012

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

FI-16: Seutukunnat takaisin kartalle

Projektissa etsitään uusia tapoja kehittää keskeisiä seutukuntia.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

FI-19: Neda Ordym

Projektissa pyritään edistämään alueen vetovoimaisuutta ja kehittämään matkailutuotteita paikallisten perinteiden pohjalta.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Lappi

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

FI-22: Työvoiman maahanmuutto Närpiössä

Hankkeessa pyritään vastaamaan alueen työvoimatarpeeseen ottamalla alueelle työhön tulevat maahanmuuttajat hyvin vastaan.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Närpiö

Teema: 2.4, 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.6

FI-24: DART

INTERREG-hanke, jossa 13 eurooppalaista aluetta pyrkivät yhdessä kehittämään uusia indikaattoreita demografisten muutosten mittaamiseen sekä löytämään hyviä käytäntöjä ja kokoamaan politiikkasuosituksia koskien aluehallintoa ja julkisia palveluita.

Projektin kesto: 2010–2010

Sijainti: Pohjois-Karjala

Teema: 2.2, 2.9

Menetelmä: 3.2

AX-4: Asu ja työskentele Ahvenanmaalla

Projektissa pyritään houkuttelemaan ihmisiä muuttamaan Ahvenanmaalle tarjoamalla helposti saatavilla olevaa tietoa elämästä Ahvenanmaalla eri näkökulmista tarkasteltuna.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.6, 3.7

AX-7: Elinvoimainen keskusta

Projektissa kunnat, yritykset, asukkaat ja organisaatiot työskentelevät yhdessä Maarianhaminan keskustan vetovoimaisuuden varmistamiseksi.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Maarianhamina

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

SE-7: ”Asumaan Nyköpingiin”

Kampanjassa houkutellessaan ihmisiä muuttamaan Nyköpingiin.

Projektin kesto: 2003–

Sijainti: Nyköping

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.6

SE-10: Maaseutu 2.0

Maaseutu 2.0 on menetelmä vuoropuhelun käymiseen maaseudun kehityksestä.

Projektin kesto: 2009–2010

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1

SE-13: Virtuaalinen EU-projektitoimisto

Projektissa pyritään antamaan tukea EU-asioihin liittyvissä kysymyksissä EU-rahoitteisten projektien määrän lisäämiseksi ja kehityksen tukemiseksi alueen yrityksissä.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-15: Uusi Ostkustbanan-rata

Projektissa pyritään kehittämään rautatieinfrastruktuuria ja luomaan edellytyksiä työmarkkina-alueen laajentumiselle.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Gävleborg, Västernorrland

Teema: 2.3, 2.9

Menetelmä: 3.2

SE-18: ”Paras naapuri”

Projektissa pyritään vahvistamaan yhteistyötä Örebron alueen ja sen naapurien välillä sekä Ruotsissa että muissa Itämeren maissa.

Projektin kesto: 2011–2015

Sijainti: Örebron lääni

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

SE-19: Kansanterveys ja aluekehitystyö

Projektissa tuetaan aluekehitystyön koordinoimista kansanterveystyön kanssa.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Norrbotten, Itä-Götanmaa, Jämtland, Halland, Skåne, Uppsalan lääni, Länsi-Götanmaa

Teema: 2.1, 2.9

Menetelmä: 3.2

SE-25: Vihreän liiketoiminnan kehittäminen

Projektissa pyritään kehittämään osaamista ja työmarkkinoita maaseudulla tukemalla yksittäisiä maatalousalan yrittäjiä.

Projektin kesto: 2005–2009

Sijainti: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Teema: 2.5, 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-29: Tuotemerkkinä Taalainmaa

Projektin tarkoituksena on vahvistaa Taalainmaan tuotemerkkiä, jotta alueelle saataisiin houkutelua uusia yrityksiä, asukkaita, kävijöitä ja pääomaa.

Projektin kesto: 2003–

Sijainti: Taalainmaa

Teema: 2.4, 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

DK-22: Näyttämötaiteen verkosto

– Keski-Jyllannin alue

Verkosto kokoaa yhteen pienet teatterit, alueelliset näyttämöt ja muut ammattiteatterit omalle näyttämölle Keski-Jyllannin alueella.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Keski-Jyllannin alue

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.6

DK-24: Go Global – kansainvälistä

musiikkia Pohjois-Jyllannissa

Go Global on suuri kulttuuri ja musiikkiprojekti, joka luotiin tietämyksen lisäämiseksi kansainvälisestä musiikista ja suuremman ymmärryksen luomiseksi länsimaisten ja muiden kulttuurien välille.

Projektin kesto: 2008

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.6

NO-20: Tulomuuttoprojekti Nordlandissa

Projektissa pyritään lisäämään tulomuuttoa ja keskittämään erityisesti työllistymiseen, asuntotilanteeseen, integrointikysymyksiin ja kielikoulutukseen.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Nordland

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-21: Muuta tunturiseudulle

Alueellinen kolmi-vaiheinen strategia, jonka maalina on houkutella alueelle asukkaita ja kääntää negatiivinen väestökehitys.

Projektin kesto: 2001–2011

Sijainti: Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga, Tynset

Teema: 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-22: Valo ikkunassa

Hallingdalin viranomaiset pyrkivät varmistamaan alueelle muuttavien työnsaannin ja alueen palveluiden ja elintason säilymisen.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-23: Isäntiä maahanmuuttajille

Projektin maali on varmistaa, että alueelle muuttavat pääsevät kohtaamaan kunnallisia "isäntiä", joilla on laaja tietous omasta kunnastaan ja lähialueen kunnista.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Hedmark

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.6

NO-24: Maahanmuuttoprojekti

Projektin maalina on luoda parhaat edellytykset työperäiselle maahanmuutolle ja sitä kautta minimoida ympäri maata ilmenevän työvoimapulan negatiiviset seuraukset.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Norja (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-25 Hollanti-projekti

Projektin tarkoituksena oli houkutellessa Alankomaiden asukkaita muuttamaan Åmotin kuntaan yhteistyössä Placement AS -yrityksen kanssa.

Projektin kesto: 2004–2011

Sijainti: Åmot

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

FO-5: Klaksvíkin kunnan ja Svínöyn kunnan yhteenliittymä

Elokuussa 2007 Svínöyn kunnassa järjestettiin kansanäänestys yhdistymisestä

Klaksvíkin kunnan kanssa. 90 % kannatti yhdistymistä.

Projektin kesto: 2009–

Sijainti: Klaksvík

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3

IS-4: Suuri kalastuspäivä Dalvíkissa

Suuri kalastuspäivä on vuosittain Dalvíkurbyggðssä Islannissa järjestettävä festivaali, jolla on tärkeä rooli paikallisen vetovoimaisuuden lisäämisessä.

Projektin kesto: 2001–

Sijainti: Dalvíkurbyggð

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.6

IS-6: Suojalkapallo Ísafjörðurissa

Suojalkapallon EM-kisat järjestetään Ísafjörðurissa Västfjordissa. Tapahtuma on tapa tehdä aluetta tunnetuksi.

Projektin kesto: 2004–

Sijainti: Ísafjarðarbær

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.6

IS-7: Rakkausviikko Bolungarvíkissa

Rakkausviikon tarkoituksena on lisätä syntyvyyttä Bolungarvíkissa ja edistää tällä tavoin luonnollista väestönkasvua.

Projektin kesto: 2004–

Sijainti: Bolungarvík

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.6

TN-4: Nuorten äänet saaristossa

Projektissa pyritään keräämään tietoja nuoria kiinnostavista asioista ja siitä, miten saaristoa voitaisiin heidän mielestään käyttää opiskeluissa, vapaa-ajan harrastuksissa ja muissa toiminnoissa.

Projektin kesto: 2012–2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen), Tukholman lääni

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2

TN-6 Best Agers

Projektissa edistetään osaamisen siirtymistä sukupolvelta toiselle ja kannustetaan eläkeikää lähestyviä henkilöitä jatkamaan pidempään työmarkkinoilla.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Norrbotten, Göteborg, Fredericia
Teema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-7: YO!BANA

Projektissa pyritään vahvistamaan saaristossa asuvien nuorten saaristolaisidentiteettiä.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Tukholman lääni, Gotlanti, Ahvenanmaa (kansallinen), Turku

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.6

TN-8: Aluekehitys Keski-Skandinaviassa

INTERREG-projekti, jossa pyritään edistämään väestönkasvua Norjan ja Ruotsin välisellä raja-alueella.

Projektin kesto: 2012–2014

Sijainti: Krokum, Strömsund, Lierne, Røyrvik

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

TN-12: Café Pantopia

Projektin tarkoituksena on luoda yhteyksiä Pohjois-Atlantin eri alueilla, vaikka välimatkat ovat tavallisesti suuria.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Tanska (kansallinen), Färsaaret (kansallinen), Islanti (kansallinen), Grönlanti (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.6

TN-13: Economusée

Projektissa pyritään luomaan matkailumahdollisuuksia ja kulttuuritapahtumia Pohjois-Atlantin alueella.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Norja (kansallinen), Färsaaret (kansallinen), Islanti (kansallinen), Grönlanti (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-14: Vestnorden Foresight 2030

Vestnorden Foresight 2030 -projektissa pyritään edistämään paikallista kulttuuria Färsaarilla, Grönlannissa ja Islannissa pitkän aikavälin toimilla.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Färsaaret (kansallinen), Grönlanti (kansallinen), Islanti (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.5

TN-17: Haaparanta-Tornion matkakeskus

Projektin maalina on yhdistää olemassa olevat julkisen liikenteen järjestelmät molemmin puolin Ruotsin

ja Suomen välistä rajaa ja saada aikaan toimiva kansainvälinen joukkoliikenneyksikkö.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Haaparanta, Tornio

Teema: 2.3, 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.3, 3.7

TN-21: North Atlantic Tourism Association

Färsaaret, Islanti ja Grönlanti perustivat vuonna 2007 yhteisen turismiorganisaation. Maiden välillä on ollut vuosia turismiin liittyvää yhteistyötä.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Grönlanti (kansallinen), Islanti (kansallinen), Färsaaret (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

2.10 Asuntojen saatavuus

Asuntojen saatavuus ja hyvä laatu ovat keskeisen tärkeitä tekijöitä uusien asukkaiden saamiseksi alueelle. Asuntojen heikko saatavuus voi jarruttaa väestömäärän kasvua ja tulomuuttoa suurkaupunkien lisäksi pienissä kunnissa ja usein myös harvaan asutuilla alueilla. Harvaan asutuilla alueilla sijaitsevissa pienissä kunnissa on usein kannattamatonta rakentaa uusia asuntoja, koska niiden rakennuskustannukset ylittävät reilusti kiinteistöjen myyntiarvon. Asuntojen heikkoon saatavuuteen vaikuttaa osaltaan myös se, että kunnasta muualle muuttaneet pitävät talot omassa omistuksessaan. Talojen heikko markkina-arvo ei houkuta myymään niitä, eikä taloja siten vapaudu myyntiin henkilöille, jotka haluaisivat muuttaa kuntaan.

Esimerkit:

FI-1: Loppukiri – yhteisöasumista ikääntyneille

Asukkaat osallistuivat aktiivisesti yhteisöasumisen suunnitteluun ja rakentamiseen. He osallistuvat myös hallinnointiin ja yhteisiin toimintoihin.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Helsinki

Teema: 2.2, 2.10

Menetelmä: 3.1

FI-9: MONIKKO

Projektissa tutkitaan iäkkäiden asumis- ja hoivatarpeita. Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Mikkeli, Mänttä-Vilppula, Närpiö, Tampere, Turku

Teema: 2.1, 2.2, 2.10

Menetelmä: 3.2

AX-4: Asu ja työskentele Ahvenanmaalla

Projektissa pyritään houkuttelemaan ihmisiä muuttamaan Ahvenanmaalle tarjoamalla helposti saatavilla olevaa tietoa elämästä Ahvenanmaalla eri näkökulmista tarkasteltuna.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.6, 3.7

SE-7: ”Asumaan Nyköpingiin”

Kampanjassa houkutellaan ihmisiä muuttamaan Nyköpingiin.

Projektin kesto: 2003–

Sijainti: Nyköping

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.6

NO-6: Työpaikat, jotka eivät ole sidottuja paikkaan

Tässä pilottiprojektissa painotetaan uusien tekniikoiden käyttöä työelämän joustavuuden lisäämisessä.

Projektin kesto: 2009-2014

Sijainti: Tromssa

Teema: 2.4, 2.5, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-9: Move to MoRe

Projektissa tuetaan muuttoa alueelle ja pyritään varmistamaan osaamiseltaan elinkeinoelämän tarpeita vastaavan työvoiman saatavuus.

Projektin kesto: 2007-2010

Sijainti: Møre ja Romsdal

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-12: Rakenna Tranøyhin

Kunta kannustaa asuntorakentamista tarjoamalla rakentajille tontteja ilmaiseksi.

Projektin kesto: 1993–

Sijainti: Tranøy

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.4, 3.6

NO-15: Expat Mid-Norway

Expat Mid-Norway tarjoaa erityyppisiä palveluja yrityksille, jotka palkkaavat työvoimaa ulkomailta tai Norjan muista osista.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Sør-Trøndelag

Teema: 2.4, 2.5, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-16: Tulomuuton tukeminen Herøyssä

Projektissa pyritään tukemaan muuttoa Herøyhin erityyppisillä panostuksilla.

Projektin kesto: 2009-2014

Sijainti: Herøy

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.6, 3.7

NO-20: Tulomuuttoprojekti Nordlandissa

Projektissa pyritään lisäämään tulomuuttoa ja keskitetään erityisesti työllistymiseen, asuntotilanteeseen, integrointikysymyksiin ja kielikoulutukseen.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Nordland

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-22: Valo ikkunassa

Hallingdalin viranomaiset pyrkivät varmistamaan alueelle muuttavien työnsaannin ja alueen palveluiden ja elintason säilymisen.

Projektin kesto: 2008-2011

Sijainti: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-24: Maahanmuuttoprojekti

Projektin maalina on luoda parhaat edellytykset työperäiselle maahanmuutolle ja sitä kautta minimoida ympäri maata ilmenevän työvoimapulan negatiiviset seuraukset.

Projektin kesto: 2009-2012

Sijainti: Norja (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-25 Hollanti-projekti

Projektin tarkoituksena oli houkutella Alankomaiden asukkaita muuttamaan Åmotin kuntaan yhteistyössä Placement AS -yrityksen kanssa.

Projektin kesto: 2004-2011

Sijainti: Åmot

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

Osa 3: MENETELMÄ

Osa 3: MENETELMÄ

KÄSIKIRJAN OSASSA 2 teemoittain luetelluissa hankkeissa ja strategioissa toimijat soveltavat erilaisia menetelmiä tai menettelytapoja erityyppisten haasteiden kohtaamiseen. Esimerkiksi projektiin osallistuvat toimijat, osallistumistapa, muutosten laajuus ja rakenteellinen merkitys vaihtelevat. Myös hankkeen tai strategian sisältö voi vaihdella. Muutoksen aikaan saamiseksi käytetyt työkalut voivat vaihdella yrityksille annetusta tuesta koulutuksen ja osaamisen kehittämisen tukemiseen ja alueellisen ja paikallisen vetovoimaisuuden edistämiseen.

Esimerkkien tiedoissa on määritetty seuraavat menetelmät:

- 3.1 Kansalaisten osallistaminen
- 3.2 Yhteistyö
- 3.3 Hallinnollisen rakenteen muutokset
- 3.4 Julkinen sääntely
- 3.5 Ennusteet
- 3.6 Vetovoimaisuus
- 3.7 Tukitoimet työntekijöille ja yrittäjille

3.1 Kansalaisten osallistaminen

Lähes kaikissa projekteissa toimitaan vuorovaikutuksessa kansalaisten kanssa, mutta kaikissa projekteissa vuoropuhelun käyminen ei ole julkilausuttuna pyrkimyksenä. Tässä luvussa esitellyissä projekteissa käydään jonkintyyppistä, erikseen mainittua vuoropuhelua kansalaisten tai tiettyjen kohderyhmien kanssa. Kohderyhmät voivat perustua esimerkiksi ikään, sukupuoleen tai kansallisuuteen. Tämän luvun esimerkeissä kansalaisten osallistumisen täytyy olla integroitu osa projektia ja tavoitteena tulee olla jonkintyyppisen palautteen saaminen kansalaisilta ja palautteen hyödyntäminen projektissa. Tämä sulkee pois projektit, joissa tuloksista vain tiedotetaan kansalaisille. Tyypillisiä esimerkkejä ovat työpajat, kokoukset ja kyselylomakkeet.

Esimerkit:

FI-1: Loppukiri – yhteisöasumista ikääntyneille

Asukkaat osallistuivat aktiivisesti yhteisöasumisen

suunnitteluun ja rakentamiseen. He osallistuvat myös hallinnointiin ja yhteisiin toimintoihin.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Helsinki

Teema: 2.2, 2.10

Menetelmä: 3.1

FI-6 Nuoret nuorille

Projektissa keskitytään nuorten ideoihin siitä, miten luetta voidaan kehittää.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Pielisen Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

AX-7: Elinvoimainen keskusta

Projektissa kunnat, yritykset, asukkaat ja organisaatiot työskentelevät yhdessä Maarianhaminan keskustan vetovoimaisuuden varmistamiseksi.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Maarianhamina

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

SE-10: Maaseutu 2.0

Maaseutu 2.0 on menetelmä vuoropuhelun käymiseen maaseudun kehityksestä.

Projektin kesto: 2009–2010

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1

SE-11: Pienet koulut kehityksessä

Opettajat, oppilaat ja vanhemmat voivat uusia tekniikoita käyttämällä kehittää kouluja yhdessä välimatkoista huolimatta.

Projektin kesto: 2011

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

SE-23: Välitilassa

Projektissa pyritään parantamaan eri viranomaisten välistä yhteistyötä ja estämään nuorten työntekijöiden väliinpuutoaminen, jolloin he eivät saa työnhakuun

tarvitsemaansa tukea.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.1, 3.2

DK-3: Panostus nuoriin Himmerlandissa

Projektissa kehitetään yhteistyötä ja menetelmiä korkeamman koulutuksen tai ammattikoulutuksen aloittavien nuorien määrän lisäämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

DK-13: Omatoimisuuden tukeminen Tønderin kunnassa

Projektissa pyritään vähentämään potilaiden riippuvuutta kotihoidosta yksilöllisesti mukautetulla kuntoutuksella.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Tønder

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.1

DK-22: Näyttämötaiteen verkosto

– Keski-Jyllannin alue

Verkosto kokoaa yhteen pienet teatterit, alueelliset näyttämöt ja muut ammattiteatterit omalle näyttämölle Keski-Jyllannin alueella.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Keski-Jyllannin alue

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.6

NO-5: Trainee Innlandet

Projektissa harjoittelija käy jatkuvaa vuoropuhelua yrityksen kanssa, joten harjoittelupaikan saaneet voivat itse vaikuttaa työnkuvan muovautumiseen.

Projektin kesto: 1999–

Sijainti: Hedmark, Oppland

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.7

NO-13: Koulutus ja työelämä Haugalandetissa

Kuntien välisessä projektissa pyritään luomaan ja luojittamaan koulujen ja elinkeinoelämän välisiä yhteistyösuhteita.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Bokn, Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Utsira, Vindafjord

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

FO-3: Snar – koulutusportaali

Snar on avoin koulutusportaali Färsaarilla. Sen tarkoituksena on helpottaa opettajien, oppilaiden ja vanhempien päivittäistä koulutyötä.

Projektin kesto: 2009–2012 + 2012–2015

Sijainti: Färsaaret (kansallinen)

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

FO-08: Ilmaisia kuljetuksia vanhuksille

Sundan kunta tarjoaa vanhuksille ilmaisia kuljetuksia ja pyrkii siten parantamaan vanhusten mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa. Pyrkimyksenä on myös parantaa vanhusten mahdollisuuksia tavata toisiaan ja sitä kautta pysyä aktiivisina.

Projektin kesto: 2008-

Sijainti: Sunda

Teema: 2.1, 2.2, 2.3

Menetelmä 3.1

IS-2: Luova yhteisö

Projektissa pyritään luomaan ympäristö, jossa taiteilijat ja muotoilijat työskentelevät yhdessä paikallisten yritysten ja yrittäjien kanssa uusien tuotteiden kehittämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Austurland

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.7

IS-4: Suuri kalastuspäivä Dalvíkissa

Suuri kalastuspäivä on vuosittain Dalvíkurbyggðssä Islannissa järjestettävä festivaali, jolla on tärkeä rooli paikallisen vetovoimaisuuden lisäämisessä.

Projektin kesto: 2001–

Sijainti: Dalvíkurbyggð

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.6

IS-12: Koulutusta Västfjordissa

Oppilailla Västfjordin eteläisissä osissa on mahdollisuus tehdä etäopintoja Snæfellsnesin lukiossa informaatioteknologian avulla.

Projektin kesto: 2007-2011

Sijainti: Grundarfjörður, Vesturbyggð, Tálknafjarðarhreppur

Teema: 2.3, 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

GL-4: Hyviä hankkeita Sermersooqissa

– **Iværk' Messe**

Sermersooqin kunnan elinkeinotoimi järjestää tapamisia itsenäisille yrittäjille.

Projektin kesto: 2012

Sijainti: Sermersooq

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.1, 3.7

TN-4: Nuorten äänet saaristossa

Projektissa pyritään keräämään tietoja nuoria kiinnostavista asioista ja siitä, miten saaristoa voitaisiin heidän mielestään käyttää opiskeluissa, vapaa-ajan harrastuksissa ja muissa toiminnoissa.

Projektin kesto: 2012–2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen), Tukholman lääni

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2

TN-11: Our Life as Elderly ja Our Life as Elderly 2

Projektin päätarkoituksena on kehittää uusia tehokkaita malleja palvelujen tuottamista, rekrytointia, asumisen tukemista ja hoito- ja hoivapalvelujen laadun varmistamista varten.

Projektin kesto: 2005–2007 (OLE1)

+ 2008–20011 (OLE2)

Sijainti: Norrbotten, Luulaja, Oulu, Lieksa, Joensuu, Bodø, Nordland, Färsaaret (kansallinen), Vestmanna, Klaksvík, Akureyri, Hornafjörður, Hafnarfjörður

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.1, 3.2

3.2

Yhteistyö

Useimmissa projekteissa erilaiset toimijat tekevät yhteistyötä eri tavoin. Yhteistyö voi olla hierarkkisesti rakentunutta siten, että yhdellä osapuolella on päävastuu projektista, mutta osapuolet voivat myös olla tasaveroisia. Yhteistyö voi olla esimerkiksi kokemusten vaihtoa tai yhteisten tapahtumien järjestämistä. Yhteistyö voi olla julkisten toimijoiden välistä tai julkisten ja yksityisten toimijoiden välistä. Yhteistyötä voidaan tehdä koko projektin elinkaaren ajan tai vain tietyssä projektin vaiheessa.

Esimerkit:

FI-2: Seniorina yrittäjäksi

Hanke toteutetaan yliopiston ja valtionrahoitteisen kansallisen DEMO-verkoston yhteistyönä.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Kaustinen, Keuruu, Nurmes, Sastamala

Teema: 2.4, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-3: YES-keskukset ja yrittäjyyskoulutus

Yrittäjyyskoulutus on integroitu osa opetusta suomalaisissa kouluissa. YES-keskusten tehtävänä on tukea ja helpottaa yrittäjyysopetusta suomalaisissa kouluissa.
Projektin kesto: 2002–
Sijainti: Suomi (kansallinen)
Teema: 2.5, 2.6, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-4: HEMAASU-malli

Mallin ovat kehittäneet yhteistyössä alueviranomaiset ja sisäministeriö.
Projektin kesto: 2005–
Sijainti: Suomi (kansallinen)
Teema: 2.4
Menetelmä: 3.2, 3.5

FI-6: Nuoret nuorille

Projektissa keskitytään nuorten ideoihin siitä, kuinka aluetta voidaan kehittää.
Projektin kesto: 2011–2013
Sijainti: Pielisen Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

FI-9: MONIKKO

Projektissa tutkitaan iäkkäiden asumis- ja hoivatarpeita.
Projektin kesto: 2011–2012
Sijainti: Mikkeli, Mänttä-Vilppula, Närpiö, Tampere, Turku
Teema: 2.1, 2.2, 2.10
Menetelmä: 3.2

FI-12 PARETO – Palvelujärjestelmän rakennemuutos ja uudet toimintatavat

Projektissa kehitetään ja toteutetaan uusia ja innovatiivisia työskentelymenetelmiä hoivapalvelujen mukauttamiseksi vastaamaan ikääntyvän yhteiskunnan tarpeita.
Projektin kesto: 2008–2012
Sijainti: Espoo, Järvenpää, Kouvola
Teema: 2.1
Menetelmä: 3.2, 3.3

FI-14: Futuuri – Naiset tulevana yrittäjinä ja yritysjohtajina

Projektissa pyritään luomaan kasvua naisten johtamisissa yrityksissä.
Projektin kesto: 2008–2011
Sijainti: Pohjois-Savo
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-15: Innokylä

Innokylä on tapaamisympäristö sosiaali- ja terveyspalvelualan toimijoille. Projektissa edistetään kokemusten vaihtoa ja uusien ideoiden luomista.
Projektin kesto: 2010–2013
Sijainti: Suomi (kansallinen)
Teema: 2.1, 2.2
Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-16: Seutukunnat takaisin kartalle

Projektin toteuttavat yhteistyössä Tampereen yliopisto, työ- ja elinkeinoministeriö ja Suomen kuntaliitto.
Projektin kesto: 2010–2011
Sijainti: Suomi (kansallinen)
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.6

FI-17: Vetovoimainen hyvinvointiala

Hämeenlinnassa
Projektissa kehitetään uusia tapoja kohdata väestön ikääntymisen tuomia haasteita.
Projektin kesto: 2011–2014
Sijainti: Hämeenlinna
Teema: 2.1, 2.4
Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-18: PAWTH – Pedagogy Assisting Workforce Transition

Projektissa panostetaan koulutukseen ja täydennyskoulutukseen iäkkäiden työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi.
Projektin kesto: 2009–2011
Sijainti: Pielisen Karjala
Teema: 2.4, 2.6
Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-19: Neda Ordym

Projektissa pyritään edistämään alueen vetovoimaisuutta ja kehittämään matkailutuotteita paikallisten perinteiden pohjalta.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Lappi

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

FI-20: Työvoima Tunturi-Lapissa

FI-20: Työvoima Tunturi-Lapissa

Projektissa pyritään luomaan talviaikaan kausityötä turismin parissa Lapissa tekeville mahdollisuuksia tehdä kesäaikaan kausityötä Lounais-Suomen saaris-tossa.

Projektin kesto: 2001–2004

Sijainti: Lappi, Varsinais-Suomi

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-21: Kuntatyö 2010

Projektissa pyritään kehittämään kuntia työnantajina muun muassa parantamalla mahdollisuuksia yhdistää työ ja perhe-elämä.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-24: DART

INTERREG-hanke, jossa 13 eurooppalaista aluetta pyrkivät yhdessä kehittämään uusia indikaattoreita demografisten muutosten mittaamiseen sekä löytämään hyviä käytäntöjä ja kokoamaan politiikkasuosituksia koskien aluehallintoa ja julkisia palveluita.

Projektin kesto: 2010-2010

Sijainti: Pohjois-Karjala

Teema: 2.2, 2.9

Menetelmä: 3.2

AX-2: Startaaget.ax

Projekti on yhteistyöprojekti, jonka toteuttavat yhdessä Högskolan på Åland, maakuntahallinnon elinkeinoitoimi, Företagarna på Åland, Ålands Näringsliv ja Ålands Teknologicentrum.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-3: Integration.ax

Projektissa tuetaan Ahvenanmaalle muuttavien sopeutumista paikallisyhteisön jäseniksi.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-5: Työ painopisteinä

Projektissa työmarkkinoiden ulkopuolella olevia autetaan etsimään töitä muun muassa urasuunnittelun avulla.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-7: Elinvoimainen keskusta

Projektissa kunnat, yritykset, asukkaat ja organisaatiot työskentelevät yhdessä Maarianhaminan keskustan vetovoimaisuuden varmistamiseksi.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Maarianhamina

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

SE-4: Botniabanan-rata

Botniabanan on vasta rakennettu rautatie, joka kulkee Norrlandin rannikkoa myöten ja jolla pyritään tukemaan työmarkkina-alueen laajentumista.

Projektin kesto: 1999–2010

Sijainti: Västernorrland, Västerbotten

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn on Triple Helix -organisaatio, joka pyrkii luomaan hyvät olosuhteet kestäväälle talouskasvulle ja kehitykselle Karlshamnissa.

Projektin kesto: 2001–

Sijainti: Karlshamn

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-6: Broadband for the Far North

Projektissa pyritään parantamaan laajakaistan saataavuutta Pohjois-Ruotsissa.

Projektin kesto: 2000–2006

Sijainti: Norrbotten

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

SE-8: Asiakas keskipisteessä

Projektissa pyritään vahvistamaan sukupuolinäkökulmaa yritysneuvonnassa.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Skellefteå

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2

SE-9: Kestävät paikalliset palveluratkaisut

Projektissa pyritään määrittämään menestystekijät dynaamisten paikallisten palvelujen luomiseksi maaseudulla ja haja-asutusalueilla.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Borgholm, Västervik, Nybro, Kalmar, Vetlanda, Katrineholm, Lindsberg, Askersund, Strömsund, Örnköldsvik, Haaparanta, Arvidsjaur, Kiiruna, Boden

Teema: 2.2, 2.7

Menetelmä: 3.2

SE-11: Pienet koulut kehityksessä

Opettajat, oppilaat ja vanhemmat voivat uusia tekniikoita käyttämällä kehittää kouluja yhdessä välimatkoista huolimatta.

Projektin kesto: 2011

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

SE-12: Kestävät palveluratkaisut

Tässä alueellisessa projektissa pyritään määrittämään luovat tavat ylläpitää kaupallisia ja kunnallisia palveluja harvaan asutuilla alueilla.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.2, 2.5, 2.7

Menetelmä: 3.2

SE-13: Virtuaalinen EU-projektitoimisto

Projektissa pyritään antamaan tukea EU-asioihin liittyvissä kysymyksissä EU-rahoitteisten projektien määrän lisäämiseksi ja kehityksen tukemiseksi alueen yrityksissä.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-15: Uusi Ostkustbanan-rata

Projektissa pyritään kehittämään rautatieinfrastruktuuria ja luomaan edellytyksiä työmarkkina-alueen laajentumiselle.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Gävleborg, Västernorrland

Teema: 2.3, 2.9

Menetelmä: 3.2

SE-16: ”Parempi istuin” – infrastruktuuri- ja kuljetusprojekti

”Parempi istuin” on laaja infrastruktuuriprojekti Mälardalenin alueella. Pyrkimyksenä on parantaa alueen kilpailukykyä ja tukea monikeskuksista aluerakennetta.

Projektin kesto: 2006–

Sijainti: Tukholman lääni, Örebron lääni, Södermanland, Uppsalan lääni, Västmanland

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

SE-18: ”Paras naapuri”

Projektissa pyritään vahvistamaan yhteistyötä Örebron alueen ja sen naapurien välillä sekä Ruotsissa että muissa Itämeren maissa.

Projektin kesto: 2011–2015

Sijainti: Örebron lääni

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

SE-19: Kansanterveys ja aluekehitystyö

Projektissa tuetaan aluekehitystyön koordinoimista kansanterveystyön kanssa.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Norrbotten, Itä-Götanmaa, Jämtlanti, Halland, Skåne, Uppsalan lääni, Länsi-Götanmaa

Teema: 2.1, 2.9

Menetelmä: 3.2

SE-21: Mini Europe

Projektissa vaihdetaan kokemuksia eurooppalaisten alueiden välillä pienten ja keskisuurten yritysten tukemisesta aluepoliittisilla käytännöillä.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Västernorrland, Jämtlanti

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-22: Liikkuva röntgenpalvelu

Skånen alueella on toteutettu yhdessä alueen kuntien kanssa liikkuvan röntgenpalvelun pilottiprojekti.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Skåne

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2

SE-23: Välitilassa

Projektissa pyritään parantamaan eri viranomaisten välistä yhteistyötä ja estämään nuorten työntekijöiden väliinputoaminen, jolloin he eivät saa työnhakuun tarvitsemaansa tukea.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.1, 3.2

SE-25: Vihreän liiketoiminnan kehittäminen

Projektissa pyritään kehittämään osaamista ja työmarkkinoita maaseudulla tukemalla yksittäisiä maatalousalan yrittäjiä.

Projektin kesto: 2005–2009

Sijainti: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Teema: 2.5, 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-26: Sijoita Norrbotteniin

Hankkeessa pyritään parantamaan edellytyksiä houkutella investointeja alueelle.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Norrbotten

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-27: Heart of Lapland

Projektissa pyritään kehittämään matkailuteollisuutta ja -tietoutta Lapissa.

Projektin kesto: 2004–2013

Sijainti: Kalix, Haaparanta, Överkalix, Övertorneå, Pajala

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-28: Työterveydenhuollon pilottimalli Jämtlannin läänissä

Projektissa pyritään kehittämään työskentelymenetelmiä työterveydenhuollossa, jotta sairauslomalla olevat työntekijät voisivat nopeammin palata työelämään.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Jämtlanti

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-29: Tuotemerkkinä Taalainmaa

Projektin tarkoituksena on vahvistaa Taalainmaan tuotemerkkiä, jotta alueelle saataisiin houkuteltua uusia yrityksiä, asukkaita, kävijöitä ja pääomaa.

Projektin kesto: 2003–

Sijainti: Taalainmaa

Teema: 2.4, 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

DK-1: Sundhedspakken

Projektissa luodaan toimintopaketti stressin takia sairaslomalle joutuneille.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Næstved

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-2: Haavojen hoito Sorøssa

Hankkeen tavoite on tehostaa kotisairaanhoidon siten, että ikääntyneiden haavat havaitaan ja hoidetaan aikaisessa vaiheessa. Haavojen hoito nähdään tärkeänä osana kotisairaanhoidon parantamisessa ja ikääntyneiden elämänlaadun parantamisessa.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Sorø

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-3: Panostus nuoriin Himmerlandissa

Projektissa kehitetään yhteistyötä ja menetelmiä korkeamman koulutuksen tai ammattikoulutuksen aloitavien nuorien määrän lisäämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

DK-4: Seurantakäynti kotiin

Projektissa pyritään tekemään seurantakäyntejä sairaalasta kotiutettujen potilaiden luokse ja edistämään siten potilaiden kuntoutumista.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Ringkøbing-Skjern, Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Struer

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-5: Etähoito Etelä-Tanskassa

Projekti on neljän kunnan yhteistyöprojekti Etelä-Tanskassa ja Etelä-Tanskan alueella.

Projektin kesto: 2006–

Sijainti: Haderslev, Tønder, Sønderborg, Aabenraa, Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

DK-6: Lisäkasvu

Projektissa pyritään tukemaan pienten ja keskisuurten yritysten kasvua ja kehitystä esimerkiksi kehittämällä osaamista.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-7: Esteiden raivaajat – opastusverkosto

Hankkeessa pyritään luomaan työnhakukoulutusta tarjoava verkosto. Mahdollisena painotuksena voi olla työnhakijan osaamisen hankkiminen muulta sektorilta.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Thisted, Morsø, Jammerbugt

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-8: BioMed Community

Klusteri on Aalborgin yliopiston, Aalborgin sairaalan, Aalborgin kaupungin ja 50 yrityksen yhteistyöprojekti alueella lääketieteellisen tekniikan alalla.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Aalborg

Teema: 2.1, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

Projekti toteutetaan yhteistyössä elinkeinoelämän toimijoiden ja julkisten toimijoiden kanssa.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Aarhus

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-10: Elintarviketuotantoalan yritysten kehittäminen

Hankkeessa pyritään tukemaan pienten ja keskisuurten yritysten innovaatioita ja kasvua elintarviketuotannon alalla.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Keski-Jyllannin alue

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-11: Sønderborg – työtä kumppanille

Sønderborgin yritys- ja matkailukeskus on luonut verkoston, joka auttaa puolison tai muun alueelle työhön muuttaneen henkilön mukana muuttaneita löytämään myös työtä.

Projektin kesto: 2006–
Sijainti: Sønderborg
Teema: 2.4
Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-14: Ulkomainen työvoima ja asuminen

Projektissa houkutellaan maahanmuuttajia muuttamaan alueelle töihin.
Projektin kesto: 2008
Sijainti: Guldborgsund, Lolland
Teema: 2.4, 2.5
Menetelmä: 3.2, 3.4, 3.7

DK-15: Ylempi kaupallinen tutkinto (Hhx)

Fjerritslevin lukiossa

Yhteistyössä paikallisen koulutus- ja yrityskeskuksen ja toisen asteen oppilaitoksen kanssa luodaan mahdollisuus suorittaa toisen asteen kaupallinen tutkinto.
Projektin kesto: 2011–
Sijainti: Jammerbugt, Thisted
Teema: 2.6
Menetelmä: 3.2

DK-17: Terveystoimintasuunnitelma Pohjois-Jyllannin alueen ja Vesthimmerlandin kunnan välillä

Vesthimmerlandin kunta on solminut terveydenhuoltosuunnitelman Pohjois-Jyllannin alueen kanssa.
Projektin kesto: 2011–
Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue, Vesthimmerland
Teema: 2.1
Menetelmä: 3.2, 3.3

DK-18: Tukea terveellisempään elämään

Projekti toteutetaan alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on parantaa sydänsairauksista, keuhkohtaumataudista ja diabeteksestä kärsivien hoitoa ja kuntoutusta.
Projektin kesto: 2011–2012
Sijainti: Keski-Jyllannin alue, Skive, Viborg
Teema: 2.1
Menetelmä: 3.2

DK-19: Alusta älykkäille kuljetusjärjestelmille (ITS) Pohjois-Jyllannissa

Projekti toteutetaan yhteistyössä alueviranomaisten ja yritysten kanssa.
Projektin kesto: 2010–2013
Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue
Teema: 2.3, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-20: Etelä-Tanska tieteellisenä osaamiskeskittymänä

Etelä-Tanskassa tehdään yhteistyötä Kansallisen luonnontieteiden, tekniikan ja terveystieteiden opetuskeskuksen (NTS-centret) kanssa paikallisten strategioiden ja verkostojen kehittämiseksi niin, että ne tukevat aluetta tieteellisenä osaamiskeskittymänä.
Projektin kesto: 2012–2015
Sijainti: Etelä-Tanskan alue
Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-21: HubNorth – Pohjois-Jyllannin alue

HubNorth on Pohjois-Jyllantilainen verkko, joka on profiloitunut tuulienergiaan.
Projektin kesto: 2010–2014
Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue
Teema: 2.3
Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-25: Omaiset psykiatriassa

Omaiset psykiatriassa -projekti on kansallinen psykiatrian alan laadunvarmistusprojekti, joka pyrkii omaisten laajempaan osallistamiseen potilaan hoidossa.
Projektin kesto: 2008–2009
Sijainti: Tanska (kansallinen)
Teema: 2.1
Menetelmä: 3.2

DK-26: Potilas kotona

Projektin tavoitteena on lisätä potilaiden mahdollisuuksia asua kotona hyödyntämällä uuden teknologian mahdollisuudet kotisairaanhoidossa.
Projektin kesto: 2012–2018
Sijainti: Etelä-Tanskan alue
Teema: 2.1, 2.5
Menetelmä: 3.2

NO-3: Kuparikaivostoiminta Kvalsundissa

Pohjoisnorjalaisessa Kvalsundin (Finnmark) kunnassa panostetaan voimakkaasti uusien kuparikaivosten avaamiseen. Projektissa pyritään parantamaan työllisyyttä ja varmistamaan kaivostoimintaan tehtyjen panostusten myönteiset vaikutukset paikalliseen yhteisöön ja edistämään niitä.
Projektin kesto: 2011–2013
Sijainti: Kvalsund
Teema: 2.4, 2.5
Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-4: Flekkefjord – tahto kasvaa

Projektin yleisenä tavoitteena on varmistaa laaja sitoutuminen kunnan vetovoiman parantamiseen.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Flekkefjord

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-8: Yhdessä lasten ja nuorten puolesta

Projektissa pyritään koordinoimaan entistä paremmin paikallisten viranomaisten lasten- ja nuortensuojelutoimet.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Norja (kansallinen)

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.2

NO-13: Koulutus ja työelämä Haugalandetissa

Kuntien välisessä projektissa pyritään luomaan ja luojittamaan koulujen ja elinkeinoelämän välisiä yhteistyösuhteita.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Bokn, Haugesund, Karmøy, Sveio, Tysvær, Utsira, Vindafjord

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

NO-20: Tulomuuttoprojekti Nordlandissa

Projektissa pyritään lisäämään tulomuuttoa ja keskiytään erityisesti työllistymiseen, asuntopilanteeseen, integrointikysymyksiin ja kielikoulutukseen.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Nordland

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-21: Muuta tunturiseudulle

Alueellinen kolmi-vaiheinen strategia, jonka maalina on houkuttaa alueelle asukkaita ja kääntää negatiivinen väestökehitys.

Projektin kesto: 2001–2011

Sijainti: Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga, Tynset

Teema: 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-22: Valo ikkunassa

Hallingdalin viranomaiset pyrkivät varmistamaan alueelle muuttavien työnsaannin ja alueen palveluiden ja elintason säilymisen.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uv-

dal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-25 Hollanti-projekti

Projektin tarkoituksena oli houkuttaa Alankomaiden asukkaita muuttamaan Åmotin kuntaan yhteistyössä Placement AS -yrityksen kanssa.

Projektin kesto: 2004–2011

Sijainti: Åmot

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

FO-2: Kaukolämpö Tórshavnissa

Hankkeessa on asennettu kaukolämpörunkoputki eräisiin Tórshavnin kiivaimmin kehittyviin osiin.

Projektin kesto: 1990–

Sijainti: Tórshavn

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

FO-3: Snar – koulutusportaali

Snar on avoin koulutusportaali Färsaarilla. Sen tarkoituksena on helpottaa opettajien, oppilaiden ja vanhempien päivittäistä koulutyötä.

Projektin kesto: 2009–2012 + 2012–2015

Sijainti: Färsaaret (kansallinen)

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.2

FO-4: SSP – ennalta ehkäisevä ohjelma lasten ja nuorten puolesta

SPP:ssä lasten- ja nuortensuojelutyötä tekevät toimijat tekevät poikkitieteellistä yhteistyötä.

Projektin kesto: 2009–
Sijainti: Färsaaret (kansallinen)
Teema: 2.2, 2.6
Menetelmä: 3.2

IS-1: Menestys

Hankkeessa pyritään erilaisilla käytännöillä tuke-
maan naisyritystä.
Projektin kesto: 1996–
Sijainti: Islanti (kansallinen)
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

IS-2: Luova yhteisö

Projektissa pyritään luomaan ympäristö, jossa taiteili-
jat ja muotoilijat työskentelevät yhdessä paikallisten
yritysten ja yrittäjien kanssa uusien tuotteiden kehittä-
miseksi.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Austurland
Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8
Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.7

IS-3: Akureyrin alueellinen kasvusopimus

Yksityiset ja paikalliset toimijat Eyjafjörður-tunturia
ympäröivällä alueella ovat solmineet sopimuksen pai-
kallisen talouden edistämisestä yhteisvoimin.
Projektin kesto: 2005–
Sijainti: Grýtbakkahreppur, Svalbarðsstrandarhrep-
pur, Eyjafjarðarsveit, Akureyri, Hörgársveit, Dalví-
kurbyggð, Fjallabyggð
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

IS-12: Koulutusta Västfjordissa

Oppilailla Västfjordin eteläisissä osissa on mahdolli-
suus tehdä etäopintoja Snæfellsnesin lukiossa infor-
maatioteknologian avulla.
Projektin kesto: 2007-2011
Sijainti: Grundarfjörður, Vesturbyggð, Tálknafjarðarh-
reppur
Teema: 2.3, 2.6
Menetelmä: 3.1, 3.2

GL-1: Energian mittaus Sarfannguaqissa

Projektin tarkoituksena on asentaa uusi energian mit-
tausjärjestelmä Grönlannin kaukasiiniin osiin.
Projektin kesto: 2007
Sijainti: Qeqqata
Teema: 2.3
Menetelmä: 3.2

TN-1: SMIL(E) – Skandinaaviset menetelmät innovatiiviseen oppimiseen

Projektin toteutetaan monikansallisena yhteistyönä
Ruotsin, Norjan ja Tanskan kuntien välillä.
Projektin kesto: 2010–2013
Sijainti: Halmstad, Varberg, Telemark, Skien, Kragerø,
Porsgrunn, Oslo, Viborg, Silkeborg, Syddjurs
Teema: 2.4, 2.6
Menetelmä: 3.2

TN-2: Competitive Health Services

Projektissa on mukana suomalainen, ruotsalainen,
norjalainen ja skotlantilainen osapuoli.
Projektin kesto: 2008–2010
Sijainti: Pohjois-Österbotten, Västerbotten, Tromssa
Teema: 2.1
Menetelmä: 3.2

TN-3: Flexible Working Culture

Projektin on Euroopan aluekehitysrahaston rahoittama
INTERREG-projekti.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Varsinais-Suomi, Ahvenanmaa (kansallinen)
Teema: 2.4, 2.5
Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

TN-4: Nuorten äänet saaristossa

Projektissa pyritään keräämään tietoja nuoria kiin-
nostavista asioista ja siitä, miten saaristoa voitaisiin
heidän mielestään käyttää opiskeluissa, vapaa-ajan
harrastuksissa ja muissa toiminnoissa.
Projektin kesto: 2012–2013
Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen), Tukholman lääni
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.1, 3.2

TN-5: CREATOR

Hämeen alue Suomesta ja Västerbottenin alue Ruotsis-
ta ovat mukana tässä INTERREG-projektissa yhdessä
viiden muun eurooppalaisen alueen kanssa.
Projektin kesto: 2011–2015
Sijainti: Västerbotten, Kanta-Häme
Teema: 2.1
Menetelmä: 3.2

TN-6 Best Agers

Projektissa edistetään osaamisen siirtymistä sukupol-
velta toiselle ja kannustetaan eläkeikäisiä lähestyviä hen-
kilöitä jatkamaan pidempään työmarkkinoilla.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Norrbotten, Göteborg, Fredericia
Teema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-8: Aluekehitys Keski-Skandinaviassa

INTERREG-projekti, jossa pyritään edistämään väestönkasvua Norjan ja Ruotsin välisellä raja-alueella.

Projektin kesto: 2012–2014

Sijainti: Krokum, Strömsund, Lierne, Røyrvik

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

TN-9: Rekreatiionsrutter

Projektissa pyritään markkinoimaan Öresundin, Kattegatin ja Skagerackin ympäristöä kiinnostavana ulkoilmakohteena ja edistämään matkailuyrittäjyyttä alueella.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue, Hørring, Frederikshavn, Sjællandin alue, Læsø, Faxe, Guldborgsund, Holbæk, Jammerbugt, Køge, Brønderslev, Mariagerfjord, Morsø, Odsherred, Rebild, Ringsted, Stevns, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg, Østfold, Moss, Rygge, Råde, Akershus, Asker, Bærum, Frogn, Oppesgård, Vestby, Buskerud, Hurum, Lier, Røyken, Halden, Hallandin alue, Skånen alue, Trelleborg, Vellinge, Skurup, Svedala, Laholm, Hylte, Falkenberg, Varberg, Kungsbacka, Orust, Länsi-Götanmaan alue, Uddevala, Svalöv, Lysekil, Stenungssund, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal, Härryda

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-10: Jäämeren rata

Jäämeren rata on rautatiehanke, jonka odotetaan luovan työtilaisuuksia alueella ja edistävän alueellista ja paikallista kehitystä.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Tromssa, Haaparanta, Övertorneå, Pajala, Kiiruna, Storfjord, Gáivuotna Kåfjord, Guovdageaidnu Kautokeino, Nordreisa, Enontekiö, Muonio, Kolari, Pello, Ylitornio, Tornio

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

TN-11: Our Life as Elderly ja Our Life as Elderly 2

Projektin päätarkoituksena on kehittää uusia tehokkaita malleja palvelujen tuottamista, rekrytointia, asumisen tukemista ja hoito- ja hoivapalvelujen laadun varmistamista varten.

Projektin kesto: 2005–2007 (OLE1)+2008–20011 (OLE2)

Sijainti: Norrbotten, Luulaja, Oulu, Lieksa, Joensuu, Bodø, Nordland, Färösaaret (kansallinen), Vestmanna, Klaksvík, Akureyri, Hornafjörður, Hafnarfjörður

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.1, 3.2

TN-13: Economusée

Projektissa pyritään luomaan matkailumahdollisuuksia ja kulttuuritapahtumia Pohjois-Atlantin alueella.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Norja (kansallinen), Färösaaret (kansallinen), Islanti (kansallinen), Grönlanti (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-14: Vestnorden Foresight 2030

Vestnorden Foresight 2030 -projektissa pyritään edistämään paikallista kulttuuria Färösaarilla, Grönlannissa ja Islannissa pitkän aikavälin toimilla.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Färösaaret (kansallinen), Grönlanti (kansallinen), Islanti (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.5

TN-15: Smallest

Smallest-projektissa pyritään parantamaan uusiutuvien energialähteiden saatavuutta pienimmissä kunnissa kaikkien harvimmin asutuilla seuduilla Pohjois-Euroopassa.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Pohjois-Karjala, Fuglafjörður, Norsjö, Austurland

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

TN-16: Maaseudun kuljetusratkaisut

Projektissa pyritään parantamaan asumisen, työskentelyn ja liikkumisen mahdollisuuksia maaseudulla ja rannikkoalueilla Euroopan pohjoisilla äärialueilla.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Pohjois-Karjala, Västernorrland, Pielisen Karjala, Austurland

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2

TN-17: Haaparanta-Tornion matkakeskus

Projektin maalina on yhdistää olemassa olevat julkisen liikenteen järjestelmät molemmiin puolin Ruotsin ja Suomen välistä rajaa ja saada aikaan toimiva kansainvälinen joukkoliikenneyksikkö.

Projektin kesto: 2011-2013

Sijainti: Haaparanta, Tornio

Teema: 2.3, 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.3, 3.7

TN-18: Logistiikan kehittäminen Pohjoiskalotissa

Norjan, Ruotsin ja Suomen rautatielaitokset ovat yhteistyössä teollisuuden toimijoiden ja alueellisten suunnitteluviranomaisten kanssa kehittäneet mahdollisuuksia kestäväan tavaraliikenteeseen Pohjoiskalotissa.

Projektin kesto: 2000-

Sijainti: Norrbotten, Nordland, Lappi, Oulu

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-19: Rajatonta hoitoa

Projektin tavoitteena on edelleen kehittää terveydenhuoltoalan yhteistyötä Tornionlaakson ruotsalaisten ja suomalaisten kuntien välillä, jotta terveydenhuollon laatu voidaan taata ja asukkaille voidaan tarjota valinnanmahdollisuuksia.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Pajala, Ylitornio, Haaparanta, Enontekiö, Muonio, Kolari, Pello, Tornio

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

TN-20: Rajatonta hoivaa

Projektin maali on rajat ylittävän yhteistyön avulla tarjota alueen asukkaille mahdollisuus asua pidempään kotonaan.

Projektin kesto: 2009-2011

Sijainti: Inari, Sør-Varanger

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2

TN-21: North Atlantic Tourism Association

Fäärsaaret, Islanti ja Grönlanti perustivat vuonna 2007 yhteisen turismiorganisaation. Maiden välillä on ollut vuosia turismiin liittyvää yhteistyötä.

Projektin kesto: 2007-

Sijainti: Grönlanti (kansallinen), Islanti (kansallinen), Fäärsaaret (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

3.3

Hallinnollisen rakenteen muutokset

Muutokset hallinnollisessa rakenteessa voivat olla väliaikaisia tai pysyviä. Erilaisilla toimilla voidaan pyrkiä toteuttamaan muutoksia ja erilaisilla projekteilla voidaan pyrkiä testaamaan niiden toimivuutta. Esimerkeissä on esitelty kuntien ja muiden viranomaisten yhdistämisiä, eri toimintojen rationalistointia yms. Muutokset voivat olla paikallisia, alueellisia tai kansallisia.

Esimerkit:

FI-5: Valtionhallinnon alueellistaminen

Suomessa on kymmenen vuoden ajan pyritty uudelleensijoittamaan valtionhallinnon yksiköt ja toiminnot pääkaupunkiseudun ulkopuolelle alueellisen tasapainon luomiseksi.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

FI-8: Aluehallintouudistus

Vuoden 2010 tammikuun 1. päivänä toimintansa aloitti kaksi uutta aluetason valtiollista elintä, 15 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja 6 aluehallintovirastoa.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

FI-11: Uusi kunta 2017

Ohjelmassa pyritään muun muassa vahvistamaan hyvinvointialan toimijoita kunnissa, lujittamaan paikallista demokratiaa ja luomaan uusia toimintamalleja

Projektin kesto: 2011–2017

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3

FI-12 PARETO – Palvelujärjestelmän rakennemuutos ja uudet toimintatavat

Projektissa kehitetään ja toteutetaan uusia ja innovatiivisia työskentelymenetelmiä hoivapalvelujen mukauttamiseksi vastaamaan ikääntyvän yhteiskunnan tarpeita.

Projektin kesto: 2008–2012

Sijainti: Espoo, Järvenpää, Kouvola

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2, 3.3

FI-13: PARAS – kunta- ja palvelurakennemuutos

Uudistuksessa pyritään luomaan Suomeen uusi kuntarakenne ja varmistamaan näin palvelujen saatavuus ja korkea laatu.

Projektin kesto: 2005–2012

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

SE-2: Uudistus maahan vasta muuttaneiden työmarkkinoille sijoittumisen tukemiseksi ja ohjaamiseksi.

Kansallinen uudistus, jonka tarkoituksena on parantaa maahan vasta muuttaneiden työikäisten mahdollisuuksia sijoittua työmarkkinoille.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.3, 3.4, 3.7

SE-3: Alueellinen vastuu joukkoliikenteestä

Kun Skånen alue (Region Skåne) perustettiin vuonna 1999, vastuu joukkoliikenteestä siirtyi vastaperustetulle ja suoraan valitulle alueelliselle elimelle.

Projektin kesto: 1999–

Sijainti: Skåne

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.3

DK-17: Terveystoimintasuostopimus Pohjois-Jyllannin alueen ja Vesthimmerlandin kunnan välillä

Vesthimmerlandin kunta on solminut terveydenhuoltosuostopimuksen Pohjois-Jyllannin alueen kanssa.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Pohjois-Jyllanninalue, Vesthimmerland

Teema: 2.1

Menetelmä: 3.2, 3.3

NO-19: Oslon korkeakoulun ja Akershusin korkeakoulun yhdistyminen

Nämä kaksi korkeakoulua yhdistettiin Osloon ja Akershusin yhteiseksi korkeakouluksi.

Projektin kesto: 2011

Sijainti: Oslo ja Akershus

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.3

FO-5: Klaksvikin kunnan ja Svínöyn kunnan yhteenliittymä

Elokuussa 2007 Svínöyn kunnassa järjestettiin kansanäänestys yhdistymisestä

Klaksvikin kunnan kanssa. 90 % kannatti yhdistymistä.

Projektin kesto: 2009–

Sijainti: Klaksvík

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3

FO-6: Verouudistus Färsaarilla

Färsaarten kansanedustuslaitos on päättänyt ottaa käyttöön uuden tasaveron, joka tulee voimaan 1. tammikuuta 2012.

Projektin kesto: 2012–

Sijainti: Färsaaret (kansallinen)

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.3, 3.4

IS-9: Palvelut toimintarajoitteisille

Vastuu toimintarajoitteisten palveluista on siirtynyt valtiolta kunnille.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.3

IS-10: Vanhempainetuudet Islannissa

Islannin vanhempainetuusjärjestelmässä toteutettiin suuria muutoksia vuonna 2000.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.3, 3.4

TN-17: Haaparanta-Tornion matkakeskus

Projektin maalina on yhdistää olemassa olevat julkisen liikenteen järjestelmät molemmiin puoliin Ruotsin ja Suomen välistä rajaa ja saada aikaan toimiva kansainvälinen joukkoliikennesäikkö.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Haaparanta, Tornio

Teema: 2.3, 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.3, 3.7

3.4

Julkinen sääntely

Tämä menetelmä käsittää aloitteet ja projektit, jotka ovat luonteeltaan yleisiä. Monet tässä luvussa olevat esimerkit ovat lainsäädännöllä säädeltyjä kansallisen tason hankkeita, mutta eivät kuitenkaan kaikki. Myös paikalliset ja alueelliset hankkeet kuuluvat tähän luokkaan. Hankkeet voivat olla väliaikaisia tai pysyviä. Esimerkkejä hankkeista ovat erilaiset maantieteelliseen sijaintiin liittyvät verovähennykset.

Esimerkit:

FI-5: Valtionhallinnon alueellistaminen

Suomessa on kymmenen vuoden ajan pyritty uudelleensijoittamaan valtionhallinnon yksiköt ja toiminnot pääkaupunkiseudun ulkopuolelle alueellisen tasapainon luomiseksi.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

FI-8: Aluehallintouudistus

Vuoden 2010 tammikuun 1. päivänä toimintansa aloitti kaksi uutta aluetason valtiollista elintä, 15 elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta ja 6 aluehallintovirastoa.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

FI-13: PARAS – kunta- ja palvelurakennemuutos

Uudistuksessa pyritään luomaan Suomeen uusi kuntarakenne ja varmistamaan näin palvelujen saatavuus ja korkea laatu.

Projektin kesto: 2005–2012

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.3, 3.4

SE-2: Uudistus maahan vasta muuttaneiden työmarkkinoille sijoittumisen tukemiseksi ja ohjaamiseksi.

Kansallinen uudistus, jonka tarkoituksena on parantaa maahan vasta muuttaneiden työikäisten mahdollisuuksia sijoittua työmarkkinoille.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.3, 3.4, 3.7

DK-14: Ulkomainen työvoima ja asuminen

Projektissa houkutellessaan maahanmuuttajia muuttamaan alueelle töihin.

Projektin kesto: 2008

Sijainti: Guldborgsund, Lolland

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.4, 3.7

NO-12: Rakenna Tranøyhin

Kunta kannustaa asuntorakentamista tarjoamalla rakentajille tontteja ilmaiseksi.

Projektin kesto: 1993–

Sijainti: Tranøy

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.4, 3.6

FO-1: Maksuton joukkoliikenne Tórshavnissa

Projektissa pyritään vähentämään autoilua ja edistämään joukkoliikennevälineiden käyttöä.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Tórshavn

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.4

FO-6: Verouudistus Färösaarilla

Färösaarten kansanedustuslaitos on päättänyt ottaa käyttöön uuden tasaveron, joka tulee voimaan 1. tammikuuta 2012.

Projektin kesto: 2012–

Sijainti: Färösaaret (kansallinen)

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.3, 3.4

IS-10: Vanhempainetuudet Islannissa

Islannin vanhempainetusjärjestelmässä toteutettiin suuria muutoksia vuonna 2000.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.3, 3.4

IS-11: Islannin tietoliikenne-rahasto

Islannin tietoliikenne-rahasto tukee projekteja, jotka pyrkivät takaamaan internet-yhteydet alueilla, joilla ei ole markkinaedellytyksiä kaupallisille internet-palveluille.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.4

IS-14: Ilmainen joukkoliikenne Akureyrissä

Matkustus linja-autoissa Akureyrissä on ollut ilmaista vuodesta 2009 lähtien. Matkustajien määrä on tuplaantunut maksujen poistamisen jälkeen.

Projektin kesto: 2009–

Sijainti: Akureyri

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.4

3.5

Ennusteet

Tähän luokkaan kuuluvat ne esimerkit, joissa käytetään ennusteita. Työkalut ennusteiden laatimiseen voivat olla yksinkertaisia tai monimutkaisia tilastollisia työkaluja tai ne voivat olla erityyppisiä työpajoja tai eri tyyppisiä laadullisia menetelmiä.

Esimerkit:

FI-4: HEMAASU-malli

Alueviranomaiset käyttävät mallia ennusteiden laatimiseen väestökehityksestä ja työvoiman tarjonnasta.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.5

FI-7: SEUTURA-malli

Mallia käytetään työtilaisuuksien ja tarvittavan osaamisen kartoittamiseen tilanteessa, jossa suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Pielisen Karjala

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.5, 3.7

AX-6: Ahvenanmaan koulutustarve tulevaisuudessa
Projektissa analysoidaan Ahvenanmaan nykyinen ja tuleva koulutustarve.

Projektin kesto: 2004–2006

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.5, 3.7

SE-17: Toimeentulotuki ja talouskriisi

Projektin tarkoituksena on parantaa Hallandin alueen kuntien valmiuksia kohdata rahoituskriisien vaikutukset kuntasektorilla. Esimerkiksi entistä useampi hakee toimeentulotukea.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Halland

Teema: 2.2

Menetelmä: 3.5

TN-14: Vestnorden Foresight 2030

Vestnorden Foresight 2030 -projektissa pyritään edistämään paikallista kulttuuria Färösaarilla, Grönlannissa ja Islannissa pitkän aikavälin toimilla.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Färösaaret (kansallinen), Grönlanti (kansallinen), Islanti (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.5

3.6

Vetovoimaisuus

Tähän luokkaan kuuluvat esimerkit, joissa painotetaan alueen vetovoiman lisäämistä. Vetovoimaa voidaan lisätä esimerkiksi nuorille suunnatuilla toimenpiteillä, alueen ominaisuuksien kiinnostavalla markkinoinnilla tai lisäämällä maahanmuuttajille suunnattua tiedotusta.

Esimerkit:

FI-6 Nuoret nuorille

Projektissa keskitytään nuorten ideoihin siitä, kuinka aluetta voidaan kehittää.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Pielisen Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

FI-16: Seutukunnat takaisin kartalle

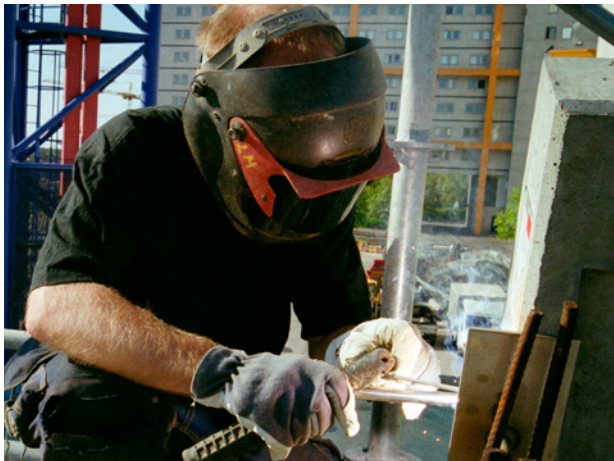
Projektissa etsitään uusia tapoja kehittää keskeisiä seutukuntia.

Projektin kesto: 2010–2011

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

FI-19: Neda Ordym

Projekti on EU:n Kolarctic ENPI-ohjelman, Suomen ulkoministeriön ja paikallisten toimijoiden rahoittama.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Lappi

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

FI-22: Työvoiman maahanmuutto Närpiössä

Hankkeessa pyritään vastaamaan alueen työvoimatarpeeseen ottamalla alueelle työhön tulevat maahanmuuttajat hyvin vastaan.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Närpiö

Teema: 2.4, 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.6

AX-4: Asu ja työskentele Ahvenanmaalla

Projektissa pyritään houkuttelemaan ihmisiä muuttamaan Ahvenanmaalle tarjoamalla helposti saatavilla olevaa tietoa elämästä Ahvenanmaalla eri näkökulmista tarkasteltuna.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.6, 3.7

AX-7: Elinvoimainen keskusta

Projektissa kunnat, yritykset, asukkaat ja organisaatiot työskentelevät yhdessä Maarianhaminan keskustan vetovoimaisuuden varmistamiseksi.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Maarianhamina

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn on Triple Helix -organisaatio, joka pyrkii luomaan hyvät olosuhteet kestäväälle talouskas-

vulle ja kehitykselle Karlshamnissa.

Projektin kesto: 2001–

Sijainti: Karlshamn

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-7: ”Asumaan Nyköpingiin”

Kampanjassa houkutellessaan ihmisiä muuttamaan Nyköpingiin.

Projektin kesto: 2003–

Sijainti: Nyköping

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.6

SE-14: Västerbotten Investment Agency

Västerbotten Investment Agency (VIA) on alueellinen investointivirasto, joka markkinoi Västerbottenia vetovoimaisena alueena sijoittajille ja yrittäjille.

Projektin kesto: 2009–

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.6, 3.7

SE-18: ”Paras naapuri”

Projektissa pyritään vahvistamaan yhteistyötä Örebron alueen ja sen naapurien välillä sekä Ruotsissa että muissa Itämeren maissa.

Projektin kesto: 2011–2015

Sijainti: Örebron lääni

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6

SE-26: Sijoita Norrbotteniin

Hankkeessa pyritään parantamaan edellytyksiä houkutella investointeja alueelle.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Norrbotten

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-27: Heart of Lapland

Projektissa pyritään kehittämään matkailuteollisuutta ja -tietoutta Lapissa.

Projektin kesto: 2004–2013

Sijainti: Kalix, Haaparanta, Överkalix, Övertorneå, Pajala

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-29: Tuotemerkkinä Taalainmaa

Projektin tarkoituksena on vahvistaa Taalainmaan tuotemerkkiä, jotta alueelle saataisiin houkutelua uusia yrityksiä, asukkaita, kävijöitä ja pääomaa.

Projektin kesto: 2003-
Sijainti: Taalainmaa
Teema: 2.4, 2.5, 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.6

DK-3: Panostus nuoriin Himmerlandissa

Projektissa kehitetään yhteistyötä ja menetelmiä korkeamman koulutuksen tai ammattikoulutuksen aloitavien nuorien määrän lisäämiseksi.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Vesthimmerland, Mariagerfjord, Rebild
Teema: 2.4, 2.6
Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.6

DK-22: Näyttämötaiteen verkosto – Keski-Jyllannin alue

Verkosto kokoaa yhteen pienet teatterit, alueelliset näyttämöt ja muut ammattiteatterit omalle näyttämölle Keski-Jyllannin alueella.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Keski-Jyllannin alue
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.1, 3.6

DK-24: Go Global – kansainvälistä musiikkia Pohjois-Jyllannissa

Go Global on suuri kulttuuri ja musiikkiprojekti, joka luotiin tietämyksen lisäämiseksi kansainvälisestä musiikista ja suuremman ymmärryksen luomiseksi länsimaisten ja muiden kulttuurien välille.
Projektin kesto: 2008
Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.6

NO-10: Kestävä Telemark

Kestävä Telemark on alueellisen kasvun ja kestävä kehityksen strategia.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Telemark
Teema: 2.4, 2.5
Menetelmä: 3.6

NO-11: Yhteisöön panostaminen Senjassa

Projektissa pyritään saamaan pienen yhteisön voimavarat käyttöön kehityksen ja optimismin edistämiseksi. Tavoitteena on lisätä väestömäärää ja uusien työpaikkojen määrää.
Projektin kesto: 2007–2010
Sijainti: Berg
Teema: 2.4
Menetelmä: 3.6

NO-12: Rakenna Tranøyhin

Kunta kannustaa asuntorakentamista tarjoamalla rakentajille tontteja ilmaiseksi.
Projektin kesto: 1993–
Sijainti: Tranøy
Teema: 2.4, 2.10
Menetelmä: 3.4, 3.6

NO-16: Tulomuuton tukeminen Herøyssä

Projektissa pyritään tukemaan muuttoa Herøyhin erityyppisillä panostuksilla.
Projektin kesto: 2009–2014
Sijainti: Herøy
Teema: 2.4, 2.10
Menetelmä: 3.6, 3.7

NO-17: Finnsnesin lapsikylä

Projektissa parannetaan lasten ja nuorten olosuhteita Finnsnesissä. Kunta haluaa tulla tunnetuksi lapsiystävällisenä kuntana.
Projektin kesto: 2007–2011
Sijainti: Lenvik
Teema: 2.4
Menetelmä: 3.6

NO-18: Målselv Fjellandsby

Projektissa panostetaan matkailuun kehittämällä vierailukeskusta Målselvin kunnassa.
Projektin kesto: 2007–
Sijainti: Målselv
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.6

NO-20: Tulomuuttoprojekti Nordlandissa

Projektissa pyritään lisäämään tulomuuttoa ja keskittämään erityisesti työllistymiseen, asuntotilanteeseen, integrointikysymyksiin ja kielikoulutukseen.
Projektin kesto: 2011–2012
Sijainti: Nordland
Teema: 2.4, 2.9, 2.10
Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-21: Muuta tunturiseudulle

Alueellinen kolmi-vaiheinen strategia, jonka maalina on houkutella alueelle asukkaita ja kääntää negatiivinen väestökehitys.
Projektin kesto: 2001–2011
Sijainti: Alvdal, Folldal, Os, Rendalen, Røros, Tolga, Tynset
Teema: 2.8, 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-22: Valo ikkunassa

Hallingdalin viranomaiset pyrkivät varmistamaan alueelle muuttavien työnsaannin ja alueen palveluiden ja elintason säilymisen.

Projektin kesto: 2008-2011

Sijainti: Ål, Gol, Hol, Hemsedal, Nes, Flå, Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Sigdal, Krødsherad, Modum.

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

NO-23: Isäntiä maahanmuuttajille

Projektin maali on varmistaa, että alueelle muuttavat pääsevät kohtaamaan kunnallisia "isäntiä", joilla on laaja tietous omasta kunnastaan ja lähialueen kunnista.

Projektin kesto: 2005-

Sijainti: Hedmark

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.6

NO-25 Hollanti-projekti

Projektin tarkoituksena oli houkuttaa Alankomaiden asukkaita muuttamaan Åmotin kuntaan yhteistyössä Placement AS -yrityksen kanssa.

Projektin kesto: 2004-2011

Sijainti: Åmot

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.2, 3.6

IS-4: Suuri kalastuspäivä Dalvíkissa

Suuri kalastuspäivä on vuosittain Dalvíkurbyggðssä Islannissa järjestettävä festivaali, jolla on tärkeä rooli paikallisen vetovoimaisuuden lisäämisessä.

Projektin kesto: 2001-

Sijainti: Dalvíkurbyggð

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.1, 3.6

IS-5: Brúðuheimar – nukketeatterin keskus

Brúðuheimar on nukketeatterin ympärille luotu taide- ja kulttuurikeskus.

Projektin kesto: 2010-

Sijainti: Borgarbyggð

Teema: 2.8

Menetelmä: 3.6

IS-6: Suojalkapallo Ísafjörðurissa

Suojalkapallon EM-kisat järjestetään Ísafjörðurissa Västfjordissa. Tapahtuma on tapa tehdä aluetta tunnetuksi.

Projektin kesto: 2004-

Sijainti: Ísafjarðarbær

Teema: 2.9

Menetelmä: 3.6

IS-7: Rakkausviikko Bolungarvíkissa

Rakkausviikon tarkoituksena on lisätä syntyvyyttä Bolungarvíkissa ja edistää tällä tavoin luonnollista väestönkasvua.

Projektin kesto: 2004–
Sijainti: Bolungarvík
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.6

GL-2: Destination Polcirkeln

Projekti on Grönlantiin tehty matkailupanostus.
Projektin kesto: 2010–
Sijainti: Qeqqata
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.6

GL-3: Destination Avannaa

Hankkeessa edistetään paikallisten yritysten välistä yhteistyötä matkailun vahvistamiseksi alueella.
Projektin kesto: 2004–
Sijainti: Qaasuitsup
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.6, 3.7

TN-3: Flexible Working Culture

Projektissa pyritään kehittämään tapoja houkuttaa uusia vapaa-ajan asukkaita, työnantajia, työntekijöitä, yrittäjiä ja yrityksiä saaristoon tuomalla esiin mahdollisuudet joustavaan työskentelyyn.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Varsinais-Suomi, Ahvenanmaa (kansallinen)
Teema: 2.4, 2.5
Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

TN-7: YO!BANA

Projektissa pyritään vahvistamaan saaristossa asuvien nuorten saaristolaisidentiteettiä.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Tukholman lääni, Gotlanti, Ahvenanmaa (kansallinen), Turku
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.6

TN-8: Aluekehitys Keski-Skandinaviassa

INTERREG-projekti, jossa pyritään edistämään väestönkasvua Norjan ja Ruotsin välisellä raja-alueella.
Projektin kesto: 2012–2014
Sijainti: Krokum, Strömsund, Lierne, Røyrvik
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.6

TN-12: Café Pantopia

Projektin tarkoituksena on luoda yhteyksiä Pohjois-Atlantin eri alueilla, vaikka välimatkat ovat tavallisesti suuria.
Projektin kesto: 2008–2011
Sijainti: Tanska (kansallinen), Färsaaret (kansallinen),

Islanti (kansallinen), Grönlanti (kansallinen)
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.6

TN-21: North Atlantic Tourism Association

Färsaaret, Islanti ja Grönlanti perustivat vuonna 2007 yhteisen turismiorganisaation. Maiden välillä on ollut vuosia turismiin liittyvää yhteistyötä.
Projektin kesto: 2007–
Sijainti: Grönlanti (kansallinen), Islanti (kansallinen), Färsaaret (kansallinen)
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.6

3.7 Tukitoimet työntekijöille ja yrittäjille

Luokka sisältää menetelmät, joissa painotetaan erilaisia tukitoimia yrittäjille ja työntekijöille. Projektien tarkoituksena voi olla esimerkiksi aktivoida tai uudelleen kouluttaa työvoimaa. Projektien ja aloitteiden tavoite voi olla uusien aktiviteettien kehittäminen tai olemassaolevien laajentaminen.

Esimerkit:

FI-2: Seniorina yrittäjäksi

Hanke toteutetaan yliopiston ja valtiorahoitteen kansallisen DEMO-verkoston yhteistyönä.
Projektin kesto: 2010–2013
Sijainti: Kaustinen, Keuruu, Nurmes, Sastamala
Teema: 2.4, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-3 YES-keskukset ja yrittäjyyskoulutus

Yrittäjyyskoulutus on integroitu osa opetusta suomalaisissa kouluissa. YES-keskusten tehtävänä on tukea ja helpottaa yrittäjyysopetusta suomalaisissa kouluissa.
Projektin kesto: 2002–
Sijainti: Suomi (kansallinen)
Teema: 2.5, 2.6, 2.8
Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-7: SEUTURA-malli

Mallia käytetään työtilaisuuksien ja tarvittavan osamisen kartoittamiseen tilanteessa, jossa suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle.
Projektin kesto: 2011–2013
Sijainti: Pielisen Karjala
Teema: 2.4
Menetelmä: 3.5, 3.7

FI-10: EETU

Projektissa kannustetaan ihmisiä pysymään alueella tai muuttamaan sinne takaisin parantamalla etätö-, yrittäjä- ja opiskelumahdollisuuksia.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Pielisen Karjala

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.7

FI-14: Futuuri – Naiset tulevina yrittäjinä ja yritysjohtajina

Projektissa pyritään luomaan kasvua naisten johtamissa yrityksissä.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Pohjois-Savo

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-15: Innokylä

Innokylä on tapaamisympäristö sosiaali- ja terveyspalvelualan toimijoille. Projektissa edistetään kokemusten vaihtoa ja uusien ideoiden luomista.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.1, 2.2

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-17: Vetovoimainen hyvinvointiala Hämeenlinnassa

Projektissa kehitetään uusia tapoja kohdata väestön ikääntymisen tuomia haasteita.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Hämeenlinna

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-18: PAWTH – Pedagogy Assisting Workforce Transition

Projektissa panostetaan koulutukseen ja täydennyskoulutukseen iäkkäiden työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Pielisen Karjala

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-19: Neda Ordym

Projektissa pyritään edistämään alueen vetovoimaisuutta ja kehittämään matkailutuotteita paikallisten perinteiden pohjalta.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Lappi

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

FI-20: Työvoima Tunturi-Lapissa

Projektissa pyritään luomaan talviaikaan kausityötä turismin parissa Lapissa tekeville mahdollisuuksia tehdä kesäaikaan kausityötä Lounais-Suomen saaristossa.

Projektin kesto: 2001–2004

Sijainti: Lappi, Varsinais-Suomi

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-21: Kuntatyö 2010

Projektissa pyritään kehittämään kuntia työnantajina muun muassa parantamalla mahdollisuuksia yhdistää työ ja perhe-elämä.

Projektin kesto: 2010

Sijainti: Suomi (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

FI-23: Juniorimalli

Espoon kaupungin Juniorimallissa opiskelujen loppuvaiheessa oleva tai vastavalmistunut otetaan työsuhteeseen korkeintaan kahdeksi vuodeksi ja tälle nimetään työpaikkakouluttuja, joka tutustuttaa tämän julkishallinnossa työskentelyyn.

Projektin kesto: Jatkuva

Sijainti: Espoo

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.7

AX-1: Yritysjuntta

Verkosto pyrkii edistämään nykyisten ja tulevien naisyrityksien henkilökohtaista ja ammatillista kehittymistä Ahvenanmaalla.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

AX-2: Startaaget.ax

Startaaget.ax on Internet-portaali, joka sisältää tietoja yrityksen perustamisesta ja kehittämisestä.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-3: Integration.ax

Projektissa tuetaan Ahvenanmaalle muuttavien sopeutumista paikallisyhteisön jäseniksi.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-4: Asu ja työskentele Ahvenanmaalla

Projektissa pyritään houkuttelemaan ihmisiä muuttamaan Ahvenanmaalle tarjoamalla helposti saatavilla olevaa tietoa elämästä Ahvenanmaalla eri näkökulmista tarkasteltuna.

Projektin kesto: 2000–

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.6, 3.7

AX-5: Työ painopisteinä

Projektissa työmarkkinoiden ulkopuolella olevia autetaan etsimään töitä muun muassa urasuunnittelun avulla.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.2, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

AX-6: Ahvenanmaan koulutustarve tulevaisuudessa

Projektissa analysoidaan Ahvenanmaan nykyinen ja tuleva koulutustarve.

Projektin kesto: 2004–2006

Sijainti: Ahvenanmaa (kansallinen)

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.5, 3.7

SE-1: Yrittäjyystiimi

Projektissa pyritään vahvistamaan yrittäjyyttä maaseudulla lisäämällä mahdollisimman tehokkaasti elinkeinoelämän monipuolisuutta ja laajuutta.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

SE-2: Uudistus maahan vasta muuttaneiden työmarkkinoille sijoittumisen tukemiseksi ja ohjaamiseksi

Kansallinen uudistus, jonka tarkoituksena on parantaa maahan vasta muuttaneiden työikäisten mahdollisuuksia sijoittua työmarkkinoille.

Projektin kesto: 2010–

Sijainti: Ruotsi (kansallinen)

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.3, 3.4, 3.7

SE-5: NetPort Karlshamn

NetPort Karlshamn on Triple Helix -organisaatio, joka pyrkii luomaan hyvät olosuhteet kestäväälle talouskasvulle ja kehitykselle Karlshamnissa.

Projektin kesto: 2001–

Sijainti: Karlshamn

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-13: Virtuaalinen EU-projektitoimisto

Projektissa pyritään antamaan tukea EU-asioihin liittyvissä kysymyksissä EU-rahoitteisten projektien määrän lisäämiseksi ja kehityksen tukemiseksi alueen yrityksissä.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.5, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-14: Västerbotten Investment Agency

Västerbotten Investment Agency (VIA) on alueellinen investointivirasto, joka markkinoi Västerbottenia vetovoimaisena alueena sijoittajille ja yrittäjille.

Projektin kesto: 2009–

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.6, 3.7

SE-20: Toisen asteen koulutus, työelämä, yhteistoiminta (GAS)

Projektissa kehitetään toisen asteen koulutusta Västerbottenissa ja pyritään tällä tavoin vastaamaan osaamisen kysyntään alueella.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Västerbotten

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.7

SE-21: Mini Europe

Projektissa vaihdetaan kokemuksia eurooppalaisten alueiden välillä pienten ja keskisuurten yritysten tukemisesta aluepoliittisilla käytännöillä.

Projektin kesto: 2008–2011

Sijainti: Västernorrland, Jämtlanti

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-24: Iäkkäät opettavat nuoria

Projektissa kehitetään uusia strategioita eläköitymisen myötä työmarkkinoilta poistuvan osaamisen korvaamiseksi muun muassa siirtämällä osaamista iäkkäiltä nuoremmille.

Projektin kesto: 2011–2012

Sijainti: Taalainmaa

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.7

SE-25: Vihreän liiketoiminnan kehittäminen

Projektissa pyritään kehittämään osaamista ja työmarkkinoita maaseudulla tukemalla yksittäisiä maatalousalan yrittäjiä.

Projektin kesto: 2005–2009

Sijainti: Orust, Lysekil, Sotenäs, Munkedal, Tanum, Strömstad

Teema: 2.5, 2.8, 2.9

Menetelmä: 3.2, 3.7

SE-26: Sijoita Norrbotteniin

Hankkeessa pyritään parantamaan edellytyksiä houkutella investointeja alueelle.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Norrbotten

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-27: Heart of Lapland

Projektissa pyritään kehittämään matkailuteollisuutta ja -tietoutta Lapissa.

Projektin kesto: 2004–2013

Sijainti: Kalix, Haaparanta, Överkalix, Övertorneå, Pajala

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

SE-28: Työterveydenhuollon pilottimalli

Jämtlannin läänissä

Projektissa pyritään kehittämään työskentelymenetelmiä työterveydenhuollossa, jotta sairauslomalla olevat työntekijät voisivat nopeammin palata työelämään.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Jämtlanti

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-1: Sundhedspakken

Projektissa luodaan toimintopaketti stressin takia sairauslomalle joutuneille.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Næstved

Teema: 2.1, 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-6: Lisäkasvu

Projektissa pyritään tukemaan pienten ja keskisuurten yritysten kasvua ja kehitystä esimerkiksi kehittämällä osaamista.

Projektin kesto: 2011–2014

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-7: Esteiden raivaajat – opastusverkosto

Hankkeessa pyritään luomaan työnhakukoulutusta tarjoava verkosto. Mahdollisena painotuksena voi olla työnhakijan osaamisen hankkiminen muulta sektorilta.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Thisted, Morsø, Jammerbugt

Teema: 2.4, 2.6

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-8: BioMed Community

BioMed Community on Life Science -yritysten klusteri Pohjois-Jyllannissa.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Aalborg

Teema: 2.1, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-9: STARTUP Aarhus

STARTUP Aarhus -projektissa pyritään tukemaan elinkeinoelämän kehitystä ja parantamaan työllisyyttä kunnassa.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Aarhus

Teema: 2.4, 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-10: Elintarviketuotantoalan yritysten kehittäminen

Hankkeessa pyritään tukemaan pienten ja keskisuuren yritysten innovaatioita ja kasvua elintarviketuotannon alalla.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Keski-Jyllannin alue

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-11: Sønderborg – työtä kumppanille

Sønderborgin yritys- ja matkailukeskus on luonut verkoston, joka auttaa puolison tai muun alueelle työhön muuttaneen henkilön mukana muuttaneita löytämään myös työtä.

Projektin kesto: 2006–

Sijainti: Sønderborg

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-12: Lounainen yrittäjäakatemia

Lounaisella yrittäjäakatemiolla on vahvat yhteydet alueelliseen elinkeinoelämään ja kansainvälisiin yhteistyökumppaneihin.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Sønderborg

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.7

DK-14: Ulkomainen työvoima ja asuminen

Projektissa houkutellessaan maahanmuuttajia muuttamaan alueelle töihin.

Projektin kesto: 2008

Sijainti: Guldborgsund, Lolland

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.4, 3.7

DK-16: Struer-yritysverkko

Verkosto antaa henkilökohtaista neuvontaa ja auttaa yrittäjiä tunnistamaan liiketoimintamahdollisuudet ja kasvupotentiaalin.

Projektin kesto: 2011–

Sijainti: Struer

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

DK-19: Alusta älykkäille kuljetusjärjestelmille (ITS) Pohjois-Jyllannissa

Alustalla pyritään luomaan perusta autojen välisten viestintäjärjestelmien kehittämiseksi ja infrastruktuurin kehittämiseksi. Näin halutaan parantaa liikenneturvallisuutta ja vähentää autoilun ympäristövaikutuksia.

Projektin kesto: 2010–2013

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.3, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-20: Etelä-Tanska tieteellisenä osaamiskeskittymänä

Etelä-Tanskassa tehdään yhteistyötä Kansallisen luonnontieteiden, tekniikan ja terveysalan opetuskeskuksen (NTS-centret) kanssa paikallisten stretegioiden ja verkostojen kehittämiseksi niin, että ne tukevat aluetta tieteellisenä osaamiskeskittymänä.

Projektin kesto: 2012–2015

Sijainti: Etelä-Tanskan alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-21: HubNorth – Pohjois-Jyllannin alue

HubNorth on Pohjois-Jyllantilainen verkko, joka on profiloitunut tuulienergiaan.

Projektin kesto: 2010–2014

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.3

Menetelmä: 3.2, 3.7

DK-23: Palveluprojekti Hanstholmossa

Projektissa parannetaan työntekijöiden osaamista 14 yrityksessä Hanstholmossa uusien tuotteiden kehittämiseksi ja liikevaihdon lisäämiseksi.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue

Teema: 2.4, 2.5, 2.6

Menetelmä: 3.7

NO-1: Innovaatio Snåsassa

Projektissa pyritään luomaan lisää työpaikkoja eri aloille, tukemaan elinkeinoelämän vakautta, lisäämään tulomuuttoa ja vakiinnuttamaan kehitystä ja innovaatioita edistävä kulttuuri.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Snåsa

Teema: 2.4, 2.5, 2.7, 2.8

Menetelmä: 3.7

NO-2: Agro Business Park

Agro Business Park (ABP) -projektissa pyritään luomaan liiketoimintamahdollisuuksia maatalousalalla.

Projektin kesto: 2006–2009

Sijainti: Gloppen

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.7

NO-3: Kuparikaivostoiminta Kvalsundissa

Pohjoisnorjalaisessa Kvalsundin (Finnmark) kunnassa panostetaan voimakkaasti uusien kuparikaivosten avaamiseen. Projektissa pyritään parantamaan työllisyyttä ja varmistamaan kaivostoimintaan tehtyjen panostusten myönteiset vaikutukset paikalliseen yhteisöön ja edistämään niitä.

Projektin kesto: 2011–2013

Sijainti: Kvalsund

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-4: Flekkefjord – tahto kasvaa

Projektin yleisenä tavoitteena on varmistaa laaja sitoutuminen kunnan vetovoiman parantamiseen.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Flekkefjord

Teema: 2.4, 2.5

Menetelmä: 3.2, 3.7

NO-5: Trainee Innlandet

Projektin päätarkoituksena on rekrytoida ja pitää hallu osaaminen alueella.

Projektin kesto: 1999–

Sijainti: Hedmark, Oppland

Teema: 2.6

Menetelmä: 3.1, 3.7

NO-6: Työpaikat, jotka eivät ole sidottuja paikkaan

Tässä pilottiprojektissa painotetaan uusien tekniikoiden käyttöä työelämän joustavuuden lisäämisessä.

Projektin kesto: 2009–2014

Sijainti: Tromssa

Teema: 2.4, 2.5, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-7: Huldra Start

Huldra Start on naisryttäjille suunnattu tukiohjelma.

Projektin kesto: 2007–

Sijainti: Sogn ja Fjordane

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

NO-9: Move to MoRe

Projektissa tuetaan muuttoa alueelle ja pyritään varmistamaan osaamiseltaan elinkeinoelämän tarpeita vastaavan työvoiman saatavuus.

Projektin kesto: 2007–2010

Sijainti: Møre ja Romsdal

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-14: Aktiivinen päivisin

Projektissa pyritään aktivoimaan henkilöitä, jotka ovat täysin tai osittain työmarkkinoiden ulkopuolella.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Tromssa

Teema: 2.4

Menetelmä: 3.7

NO-15: Expat Mid-Norway

Expat Mid-Norway tarjoaa erityyppisiä palveluja yrityksille, jotka palkkaavat työvoimaa ulkomailta tai Norjan muista osista.

Projektin kesto: 2008–

Sijainti: Sør-Trøndelag

Teema: 2.4, 2.5, 2.10

Menetelmä: 3.7

NO-16: Tulomuuton tukeminen Herøyssä

Projektissa pyritään tukemaan muuttoa Herøyhin erityyppisillä panostuksilla.

Projektin kesto: 2009–2014

Sijainti: Herøy

Teema: 2.4, 2.10

Menetelmä: 3.6, 3.7

NO-24: Maahanmuuttoprojekti

Projektin maalina on luoda parhaat edellytykset työperäiselle maahanmuutolle ja sitä kautta minimoida ympäri maata ilmenevän työvoimapulan negatiiviset seuraukset.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Norja (kansallinen)

Teema: 2.4, 2.9, 2.10

Menetelmä: 3.7

FO-7: Pienet liikkeet maaseutualueilla

Projektissa verrataan ja analysoidaan pieniä liikkeitä harvaan asutuilla alueilla pienissä yhteisöissä Färsaarilla.

Projektin kesto: 2009–2011

Sijainti: Färsaaret (kansallinen)

Teema: 2.7

Menetelmä: 3.7

IS-1: Menestys

Hankkeessa pyritään erilaisilla käytännöillä tukemaan naisyrittäjyyttä.

Projektin kesto: 1996–

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

IS-2: Luova yhteisö

Projektissa pyritään luomaan ympäristö, jossa taiteilijat ja muotoilijat työskentelevät yhdessä paikallisten yritysten ja yrittäjien kanssa uusien tuotteiden kehittämiseksi.

Projektin kesto: 2010–2012

Sijainti: Austurland

Teema: 2.4, 2.5, 2.6, 2.8

Menetelmä: 3.1, 3.2, 3.7

IS-3: Akureyrin alueellinen kasvusopimus

Yksityiset ja paikalliset toimijat Eyjafjörður-tunturia ympäröivällä alueella ovat solmineet sopimuksen paikallisen talouden edistämisestä yhteisvoimin.

Projektin kesto: 2005–

Sijainti: Grýttubakkahreppur, Svalbarðsstrandarhrepur, Eyjafjarðarsveit, Akureyri, Hörgársveit, Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.2, 3.7

IS-8: Käyttösuunnitelma – rannikkovyöhyke Arnarfjörður Westfjords

Projektissa pyritään kehittämään uusia rannikkovyöhykkeen käyttömahdollisuuksia ja tukemaan alueen ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväää käyttöä.

Projektin kesto: 2009–2012

Sijainti: Vestfirðir

Teema: 2.5

Menetelmä: 3.7

IS-13: Svanni – lainatakausrahasto naisille

Lainatakausrahasto Svanni helpottaa yrittäjänäisten rahoituksen hakua ja parantaa naisten mahdollisuuksia perustaa yrityksiä.

Projektin kesto: 2011–2015

Sijainti: Islanti (kansallinen)

Teema: 2.5, 2.8

Menetelmä: 3.7

GL-3: Destination Avannaa

Hankkeessa edistetään paikallisten yritysten välistä yhteistyötä matkailun vahvistamiseksi alueella.

Projektin kesto: 2004–

Sijainti: Qaasuitsup
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.6, 3.7

GL-4: Hyviä hankkeita Sermersooqissa – Iværk' Messe

Sermersooqin kunnan elinkeinotoimi järjestää tapaamisia itsenäisille yrittäjille.
Projektin kesto: 2012
Sijainti: Sermersooq
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.1, 3.7

GL-5: Kasvumalli yrityksille – ”INERIK”

Projektin päätarkoituksena on edistää nuorten PK-yritysten kasvua.
Projektin kesto: 2010
Sijainti: Sermersooq
Teema: 2.5, 2.8
Menetelmä: 3.7

TN-3: Flexible Working Culture

Projektissa pyritään kehittämään tapoja houkutella uusia vapaa-ajan asukkaita, työnantajia, työntekijöitä, yrittäjiä ja yrityksiä saaristoon tuomalla esiin mahdollisuudet joustavaan työskentelyyn.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Varsinais-Suomi, Ahvenanmaa (kansallinen)
Teema: 2.4, 2.5
Menetelmä: 3.2, 3.6, 3.7

TN-6 Best Agers

Projektissa edistetään osaamisen siirtymistä sukupolvelta toiselle ja kannustetaan eläkeikää lähestyviä henkilöitä jatkamaan pidempään työmarkkinoilla.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Norrbotten, Göteborg, Fredericia
Teema: 2.4, 2.5, 2.8, 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-9: Rekreatiionsrutter

Projektissa pyritään markkinoimaan Öresundin, Kattegatin ja Skagerackin ympäristöä kiinnostavana ulkoilma-kohteena ja edistämään matkailuyrittäjyyttä alueella.
Projektin kesto: 2010–2012
Sijainti: Pohjois-Jyllannin alue, Hørring, Frederikshavn, Sjællandin alue, Læsø, Faxe, Guldborgsund, Holbæk, Jammerbugt, Køge, Brønderslev, Mariagerfjord, Morsø, Odsherred, Rebild, Ringsted, Stevns, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg, Østfold, Moss, Rygge, Råde, Akershus, Asker, Bærum, Frogn, Oppesgård, Vestby, Buskerud, Hurum, Lier, Røyken, Halden, Hallandin alue, Skånen alue, Trelleborg, Vellinge,

Skurup, Svedala, Laholm, Hylte, Falkenberg, Varberg, Kungsbacka, Orust, Länsi-Götanmaan alue, Uddevalla, Svalöv, Lysekil, Stenungssund, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal, Härryda
Teema: 2.5
Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-13: Economusée

Projektissa pyritään luomaan matkailumahdollisuuksia ja kulttuuritapahtumia Pohjois-Atlantin alueella.
Projektin kesto: 2008–2011
Sijainti: Norja (kansallinen), Färsaaret (kansallinen), Islanti (kansallinen), Grönlanti (kansallinen)
Teema: 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.7

TN-17: Haaparanta-Tornion matkakeskus

Projektin maalina on yhdistää olemassa olevat julkisen liikenteen järjestelmät molemmin puolin Ruotsin ja Suomen välistä rajaa ja saada aikaan toimiva kansainvälinen joukkoliikenneyksikkö.
Projektin kesto: 2011–2013
Sijainti: Haaparanta, Tornio
Teema: 2.3, 2.4, 2.9
Menetelmä: 3.2, 3.3, 3.7

TN-18: Logistiikan kehittäminen Pohjoiskalotissa

Norjan, Ruotsin ja Suomen rautatietlaitokset ovat yhteistyössä teollisuuden toimijoiden ja alueellisten suunnitteluviranomaisten kanssa kehittäneet mahdollisuuksia kestäväan tavaraliikenteeseen Pohjoiskalotissa.
Projektin kesto: 2000–
Sijainti: Norrbotten, Nordland, Lappi, Oulu
Teema: 2.3
Menetelmä: 3.2, 3.7

Väestönmuutosten kohtaaminen

Käsikirja Pohjoismaiden kunta- ja alueviranomaisille

2012

Monet pohjoismaiset alueet ja kunnat kohtaavat lähivuosina suuria väestöllisiä haasteita työikäisten määrän vähetessä ja väestön ikääntyessä. Tarve erilaisten strategioiden esiintuomiselle ja pohjoismaisten kokemusten vaihdon foorumien luomiselle on suuri. Tämä käsikirja tuo esiin vertailevan näkökulman väestönkehityksen tilaan Pohjoismaiden eri osissa ja esittelee väestökehitykseen liittyviä aloitteita ja hankkeita kustakin maasta. Käsikirja on ensisijaisesti suunnattu kunta- ja aluetason toimijoille.

Käsikirjan ensimmäinen osa kuvaa väestönkehitystä neljän kartan avulla. Karttoja hyödyntäen kukin kunta ja alue voi luoda käsityksen demografisesta tilanteestaan ja löytää muita kuntia ja alueita, joilla on samanlainen tilanne ja samanlaisia haasteita. Kartat ovat löydettävissä myös osoitteesta www.nordregio.se/handbook. Kotisivuilta löytyy lisäksi viides kartta, jossa käsikirjassa esiteltävät noin 150 esimerkkihanketta tai -aloitetta ovat löydettävissä niiden maantieteellisen sijainnin perusteella. Tietystä kunnassa tai tietyllä alueella toteutettuja hankkeita voidaan tarkastella klikkaamalla kuntaa tai aluetta web-kartalla.

Käsikirjan esimerkkihankkeiden on tarkoitus toimia inspiraation lähteinä suunnitteluprosessissa. Käsikirjan osassa kaksi esimerkkihankkeet on jaoteltu niiden teeman perusteella ja osassa kolme sovelletun menetelmän perusteella. Niitä voidaan hyödyntää pyrittäessä hahmottamaan tietyn kunnan tai alueen väestökehityksen suurimpia haasteita tai pyrittäessä etsimään sopivia menetelmiä haasteisiin vastaamiseen. Mikäli lukija etsii apua suunnitteluprosessin alkuvaiheessa, voi käsikirjan osa 2 (teema) toimia hyvänä lähtökohtana. Mikäli lukija haluaa apua suunnittelun soveltavaan ja toteuttavaan vaiheeseen, on hyvä aloittaa etsimällä inspiraatiota sopivan lähestymistavan löytämiseen käsikirjan osasta 3 (menetelmä). Käsikirjassa esimerkkihankkeet on kuvailtu lyhyesti, mutta pidemmät kuvaukset ja linkit lisätietoihin löytyvät liitteestä 1.

Website: www.nordregio.se/handbook
Nordregio Report 2012:5
© Nordregio 2012
First edition (June 2012)

NORDREGIO
Nordic Centre for Spatial Development

Nordregio
Box 1658
111 86 Stockholm
Sweden
nordregio@nordregio.se
www.nordregio.se
www.norden.org

norden

Nordic Council of Ministers

ISBN 978-91-89332-97-3
ISSN 1403-2503